

Section 2. Foreign language teaching techniques.

**АВТОРСЬКІ БЛОГИ ВИКЛАДАЧІВ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ:
СУПЕРНИКИ ЧИ СОРАТНИКИ?
Оксана Бігич (м. Київ, Україна)**

З-поміж сучасних технологій навчання іноземних мов і культур у закладах середньої й вищої освіти виокремлюються інформаційно-комунікаційні технології, зокрема такий їхній різновид як блог технології [1; 2]. Сучасне технічне забезпечення професійної діяльності викладачів іноземних мов уможливорює самостійне розроблення ними авторських блогів як сучасних засобів формування у студентів різних спеціальностей міжкультурної комунікативної компетентності.

Наразі маю на меті проаналізувати два авторські блоги ProfeDeELE (автор – Даніель Ернандес) і LaClasedeELE (авторка – Вероніка Тарантіно), як сучасних засобів формування у студентів бакалаврату й магістратури іспаномовної комунікативної компетентності, які я залучаю до процесу формування у них методичної компетентності вчителя / викладача іспанської мови. Безумовно, формат цієї публікації унеможливорює детальний аналіз структури й змісту кожного блогу. Тому обмежусь аналізом їхнього педагогічного аспекту, зокрема структурною організацією дидактичних матеріалів. Так, назва кожного блогу є зрозумілою для користувачів, оскільки відображає задум їхніх авторів – навчання (profesor(a) / la clase) іспанської мови (ELE – español como lengua extranjera).

Зрозумілою для користувачів є також структурна організація дидактичних матеріалів обох блогів у вигляді рубрик. У блозі ProfeDeELE – це рубрики Actividades online, Canciones, Gramática, Podcast, Vídeos, Vocabulario, Profesores, у блозі LaClasedeELE – Juegos, Canciones, ELE niños, Comprensión lectora B1-B1, Video ELE. Водночас у меню блогу LaClasedeELE пропонуються рубрики, які дублюють щойно згадані, а також рубрики мовних рівнів (A1-A2, B1-B2, C1-C2) тих, хто вивчають іспанську мову, а також Cajón de sastre, Cine ELE, Cortos, Cultura ELE, Debates, ELE 2.0, Expresión escrita, Expresión oral,

Fonética, Gramática, Reflexión ELE, Textos ELE, Vocabulario із зазначенням кількості навчальних матеріалів у них.

Отже, рубрики обох блогів орієнтують студентів – їхніх потенційних користувачів щодо різних видів мовних (фонетична, лексична, граматична) і мовленнєвих (в аудіюванні, читанні, говорінні й письмі) компетентностей та лінгвосоціокультурної компетентності, а також щодо одиниці (текст) і засобів навчання, як традиційних (ігри, пісні, кіно-, мультфільми), так і сучасних (блог, веб 2), і навчального прийому інтерактивної технології (дебати).

На мою думку, таке змішування рубрик у меню блогу LaClasedeELE дещо дезорієнтує його користувачів. Однак студентів нітрохи не бентежить така структурна організація дидактичних матеріалів, яку вони оцінюють як прозору й зрозумілу для користування.

Ні в якому разі не применшуючи вагомість кожної зі згаданих рубрик, наразі виокремлю рубрику Actividades online блогу ProfeDeELE, яка об'єднує навчальні матеріали інших рубрик можливістю виконання користувачем онлайн завдань з автоматичним контролем їхніх результатів. Саме такий режим їх виконання і приваблює сучасних студентів.

Не можу обійти увагою рубрики, які уможливають формування у користувачів блогів складників лінгвокраїнознавчої компетентності – соціолінгвістичної, соціокультурної, соціальної. Чинником, який передусім сприяє появі саме такого навчально-пізнавального матеріалу, безумовно, слугують свята. Наразі блог LaClasedeELE розпочинається дидактичними матеріалами «2 cortometrajes para San Valentín». Пропоновані для мовних рівнів B1-B2 мультфільми «Paperman» і «Post-it Love» супроводжує низка завдань, які викладач може також завантажити в форматі pdf. Раніше оприлюднені дидактичні матеріали присвячено новорічним святкам, Хелловіну тощо.

Однак доцільнішими вважаю матеріали, дотичні до свят саме іспаномовних країн, або які відображають специфіку святкування загальноновизнаних свят в іспаномовних країнах. Так, аналогом Хелловіну в Мексиці й інших іспаномовних країнах (Гватемалі, Нікарагуа, Гондурасі,

Сальвадорі) є День мертвих (el Día de Muertos), який у 2003 році ввійшов до переліку нематеріального культурного спадку людства ЮНЕСКО. Саме традиціям святкування цього дня присвячено дидактичні матеріали «Ideas para trabajar en clase el Día de Muertos» блогу ProfeDeELE. Пропоновані в них види діяльності (створення й прикрашання вітваря близької померлої людини (приноситься її світлина) чи відомої персоналії іспаномовного світу; виготовлення поробок для прикрашання вітваря; приготування цукрових калаверів (черепи) і хлібу мертвих; нанесення макіяжу на кшталт Катріни для участі в ході смерті, перегляд тематично дотичного мультфільму й прослуховування пісні) є неприйнятними для вітчизняної культури. Тому найкраще, якщо викладач іспанської мови запропонує їх для виконання за бажанням студентів.

До різдвяних свят у блозі ProfeDeELE пропонуються дидактичні матеріали, присвячені зокрема дню волхвів – el día de los Reyes Magos (аналог дня Святого Миколая). Серед користувачів блогу два роки поспіль проводиться онлайн конкурс листів волхвам, переможців якого визначають користувачі блогу в категоріях колективних й особистих листів.

Також для користувачів з рівнем володіння іспанською мовою B1-B2 у блозі ProfeDeELE започатковано рубрику Tu ELeMento, в якій пропонуються тексти для читання *Quien mucho abarca poco aprieta; Se pilla antes a un mentiroso que a un cojo; A la cama no te irás, sin saber una cosa más* з аудіосупроводом. Це невеликі за обсягом і розважальні за змістом життєві історії, які для читачів / слухачів слугують контекстом тлумачення їхніх назв, які власне є прислів'ями / приказками «Не можна осягнути неосяжне», «У брехні короткі ноги», «Вік живи – вік учись». Саме на оволодіння ними як елементами культури й виразами щоденного вжитку спрямовані різновиди онлайн завдань після кожного тексту. Викладач іспанської мови за бажанням може завантажити ці матеріали в форматі PDF.

Отже, проаналізовані професійні блоги, будучи несхожими, водночас не

суперечать один одному, а розширюють можливості їхніх користувачів, як студентів, так і їхніх викладачів, у виборі необхідних навчально-пізнавальних матеріалів.

Таким чином, блог технологія є однією з сучасних технологій формування у студентів міжкультурної компетентності, засобом реалізації якої (технології) слугують авторські блоги викладачів іноземних мов. Перевагою блогів (порівняно з іншими сучасними засобами навчання) є оперативне оновлення їхніми авторами навчально-пізнавальних матеріалів, зокрема присвячених святам, які мають свої особливості перебігу в різних культурах.

Водночас професійні блоги викладачів сприяють формуванню у студентів методичної компетентності вчителя / викладача іспанської мови.

Перспективи подальших розвідок передбачають дослідження інших сучасних технологій формування у студентів міжкультурної комунікативної компетентності.

Список літератури

1. Бігич О. Б. Блог і подкаст технології формування міжкультурної компетентності на різних ступенях навчання іноземної мови / О. Б. Бігич // Іноземні мови. – 2017. – № 3. – С. 3-9.

2. Бігич О. Б. Блоги як сучасні засоби формування міжкультурної компетентності / О. Б. Бігич // Науковий Вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Філологія. – Вип. 29. Том 2. – 2017. – С. 18-21.

3. LaClasedeELE: Edición digital. – Modo de acceso laclasedeele.blogspot.com.es

4. ProfeDeELE: Edición digital. – Modo de acceso <https://www.profedelee.es>

THE IMPORTANCE OF USING NEWSPAPERS IN THE CLASSROOMS

Gaukhar Akhmetova (Arkalyk, Kazakhstan)

Newspapers and magazines, being a mass media, are very important for students in general, and on lessons of English in particular, as it provides up-to-date information, informative about everything that happens in the world and around us, thus deepens and expands the horizons of students. According to the author of the book "Using newspapers in the classroom", Duncan Foord, newspapers are important, because they include texts of different types and languages. In newspapers and magazines we can find poems, comics and articles about new cinema, about new youth movements, Sports clubs, music, art, environmental issues Newspapers help keep us informed about what is happening in the world. For this reason, they are of general educational value and importance to students. As language teachers, we are also educators. Particularly in the case of the Language of the School, it is the responsibility of the students to improve their language skills.

There are a number of important points to make about the use of newspapers in the English foreign language classroom:

1. Availability

English newspapers are available on a daily basis. Moreover, nowadays most newspapers are available on line, so learners can easily access various English newspapers and magazines from around the world.

2. Variety

Newspapers contain a wide variety of text types and language styles not easily found conventional language-learning materials.(e.g.general coursebooks), and students need to become familiar with such forms. Newspapers provide a natural

source of many of the varieties of written English that become increasingly important to students, and valuable for language study as they progress.

3. Access to Information

Newspapers and news databases contain a wealth of materials, which can be searched .By using newspapers and computerized databases students can obtain information on different topics. Thus, the use of newspapers in the classroom may help learners master skills and strategies needed to access and obtain information.

4. Content

Because newspapers deal with the outside world, their use in the classroom bridges the gap between the outside world and the classroom. By using the newspaper students widen their horizons, learn about other cultures and societies and enrich their general knowledge.

5. Reader interest

The enormous variety of subject-matter in newspapers means that any one newspaper will invariably contain something of value or concern to every reader. This makes them interesting and motivating for students to work with. Newspapers report real-life events, and this arouses our natural curiosity about the world around us and our fellow human beings.

Using the newspaper in the classroom enables learners to integrate all skills necessary for learning a second or foreign language in a natural way. Students talk about what they read in the papers; make judgements about it; listen to the judgements their classmates have made and can write about articles they have read. Newspapers, thus, provide a stimulus to a wide range of communicative, task- based, and integrated activities. Using the newspaper in the classroom lends itself very easily to task-based activities, e.g., research work, presentations, class debates, etc. The use of newspapers as an instructional tool may thus provide learners with opportunities to make choices about their learning, and encourage team work and learner autonomy in the classroom.

The use of newspapers in the classroom enables meaningful and interesting communication. Not only are newspapers authentic materials in themselves, but they also evoke an authentic personal response when we read them. By using the newspaper in the classroom the process of language learning becomes relatively natural as learners are given real-world opportunities (or simulations) to apply or adapt knowledge.

In sum, newspapers are an invaluable resource in the foreign language classroom. They provide learners with exposure to the target language as well as ample opportunities for using it.

Preparing newspaper materials

It is important to remember that the presentation and appearance of teaching materials can play a significant role in motivating students to read. Technical details such as the use of photographs and illustrations, the print size and the layout all combine to help make students want to read, and to enjoy what they read. It is therefore worth taking the time to produce materials which are as attractive and inviting as possible.

Practical Guidelines for Using the Newspaper in the Classroom

Before using the newspaper in the classroom, students should be familiarized with the components of the newspaper. Introduce the students to the various sections of the paper (e.g., News, Sports, Entertainment, Opinion, Health, Arts, Books, Science, Technology, etc.) as well as with vocabulary items connected with the newspaper (e.g., editor, scoop, reporter, correspondent, feature, etc.) Students need to develop metacognitive knowledge of the processes involved in reading the newspaper. It is thus recommended to familiarize students with the elements of media texts and journalistic writing (e.g., headlines, captions, sources, lead paragraphs, keywords, images, signs, etc.).

Reading activities

One newspaper, or section of a newspaper for each group. Give each group of four or five learners a newspaper and a piece of paper. Tell them that they have ten minutes to make a quiz based on that section of the newspaper. Suggest different kinds of questions, e.g. How long has X been... Where is ...? How many people...? What happened in ...? Who is...? Who won...? How much did...pay/cost...?

In groups, learners write six questions. Circulate and monitor, checking the grammar and spelling in the questions (and making sure that questions are not too difficult!)

When the groups are finished, they pass the paper and the questions to another group. Set a time limit for new groups to do the quiz. Repeat the process if you have time. Do feedback and check the answers to the quizzes. This is good to practise the reading skill of scanning for information.

Why do all the work making a class for a news story when it is right there for you? You can download a free lesson based on a news story every month at onestopenglish.com. There are different lessons for elementary, intermediate and advanced learners for each news story. Take a look at the archive for some great pre-prepared materials.

It should be noted that teaching students effective reading strategies is an essential element in using the newspaper in the classroom. Thus, the teacher should help students develop a complex repertoire of the necessary reading strategies (e.g., skimming, scanning, getting the main ideas and supporting details, making inferences and understanding implicit information, exploring text organization, identifying bias, identifying and interpreting imagery, summarizing the text critically etc.). Developing an awareness and understanding of the processes involved in reading the newspaper will enable students to react and respond to the newspaper in a more insightful and critical manner as well as to perform their tasks more successfully.

References

1. Kellner, D. (1995). Rethinking Media Literacy: Preface. In McLaren, P., Hammer, R., Sholle, D. and Reilly, S. Rethinking Media Literacy: A Critical Pedagogy of Representation. New York: Peter Lang Publishing, Inc._
2. Ministry of Education and Culture, (1998). Standards For Pupils of English: A Curriculum For Israeli Schools, Pedagogical Secretariat
3. Sanderson, P. (1999). Using the Newspapers in the Classroom. Cambridge: Cambridge University Press.
4. Willis, J. (1999). A Framework for Task-Based Learning. Edinburgh Gate, England: Longman.
5. <http://www.onestopenglish.com/methodology/teaching-articles/teaching-materials/teaching-materials-using-newspapers-in-the-classroom-1/146510.article>

ЕФЕКТИВНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У МЕДИЧНОМУ ВНЗ

Віола Григорян (м. Харків, Україна)

Важливою умовою педагогічної діяльності викладачів медичних ВНЗ є формування у студентів навичок і умінь вчитися, самостійно відбирати найбільш важливу і потрібну інформацію. Суть формування учбової діяльності студентів полягає в створенні мотивів до навчання, які повинні направляти студентів до активного оволодіння знаннями, уміннями, навичками.

У зв'язку з цим, перед викладачами вищих шкіл стоїть непросте завдання: не лише дати знання, навчити професійним навичкам обстеження, але і навичкам аналізу, зіставлення, інтерпретації, забезпечити формування і

розвиток пізнавальних інтересів і здібностей, творчого мислення, іншими словами навчитися *"...не рахувати симптоми, а їх зважувати"* (Джованні Морганні).

З великим успіхом в медичній освіті використовуються активні імітаційні методи навчання, суть яких в імітації професійної діяльності, моделюванні життєвих ситуацій. Імітаційні методи, які діляться на ігрові і неігрові.

Неігрові імітаційні методи - це форми вирішення проблеми, ґрунтованої на моделюванні реальних ситуацій. Усі студенти обговорюють ситуацію, вислуховують думку викладача і вносять вирішення проблеми, таким чином, відбувається пізнання нового, навчання. До неігрових імітаційних методів відноситься вирішення проблеми, що імітує конкретну ситуацію, наближену до реального життя.

Наприклад, викладач вибирає клінічну ситуацію, ставить перед студентами конкретні питання і організовує їх розбір і обговорення, з подальшою оцінкою результатів розбору.

Ігрові імітаційні методи будуються у формі гри. Студенти, що беруть участь в грі, вступають в ролеве спілкування. Викладач до початку і в процесі гри вводить коригуючі умови, роз'яснює сценарій, по якому вестиметься гра-розбір, розподіляє ролі, з подальшим оцінюванням результатів. У ігрових методах немає послідовності дій, кожна подальша дія залежить від попередніх дій учасників і реакції на ці дії інших учасників.

До ігрових методів освіти відносяться ділові ігри, ролеві ситуації, ігрове моделювання і проектування та ін.

Ділова гра - це метод навчання професійної діяльності за допомогою моделювання ситуації, близької до реальних умов; навчання умінням і навичкам професійної діяльності.

Мета ділової гри - наблизити студентів до майбутньої професійної діяльності, у тому числі на амбулаторно-поліклінічному рівні, наприклад, до

ролі лікаря загальної практики, сільського лікаря, швидкої допомоги, до екстремальних ситуацій(катастрофи, повені і так далі); навчити майбутніх лікарів спілкуванню з пацієнтами, їх родичами і своїми колегами.

До методів інтерактивного навчання так відносяться "мозковий штурм", робота в групах, ролева гра, ситуаційні завдання, студент в ролі викладача та ін., до форм інтерактивного навчання можуть бути віднесені усі види групового навчання.

Під час проведення ділової гри студенти вчаться ставити діагноз, складати план обстеження і лікування хворого, уміти диференціювати захворювання, знаходити рішення в складній ситуації.

У медичній освіті ділові ігри повинні відповідати шести ознакам, сформованим Д.І. Карсоном, у якій перша ознака: **моделювання** - моделюється ситуація професійної діяльності, наприклад, "поступив хворий зі скаргами на.."; чи "під час обходу лікар помітив у хворого"; і так далі Друга ознака: перед ігровим колективом - учбовою групою, поставлена **спільна мета** - поставити і обґрунтувати діагноз, призначити лікування, при необхідності надати допомогу. Третя ознака: **розподіл ролей**: лікаря або лікарів різних спеціальностей, пацієнта, родичів пацієнта і так далі Четверта ознака - в грі "Консиліум" приймають участь декілька студентів-фахівців різного профілю і **залежно від їх рішення або дій** змінюється стан хворого. П'ята ознака - **система стимулювання**. У медичній освіті стимулом служить "одужання" пацієнта при правильно прийнятих діях студента-лікаря. Шоста ознака - **об'єктивність оцінки результатів** ігрової діяльності.

Мета гри - наблизити студентів до реальної професійної діяльності, сформувати професійні навички та вміння.

Знання, професійні уміння і навички, отримані в ході інтерактивного зайняття, засвоюються набагато швидше, глибше, міцно закріплюються і легко застосовуються в подальшій професійній діяльності.

На відміну від активних методів, інтерактивні методи навчання орієнтовані, передусім, на взаємодію студентів один з одним. Викладач буде зайнятий так, щоб провідна роль в обговоренні теми відводилася студентам. Місце викладача в інтерактивному навчанні зводиться до напряму студентів на досягнення поставленої мети.

Таким чином, в процесі інтерактивного навчання студенти не лише вчаться самі, але учать один одного за принципом - один учить усіх, а усі вчать кожного.

Список літератури

1. *Карсон Д.Р.* Деловые игры. Метод обучения принятию решений». М., 1977г.
2. *Панфілова А.П.* «Игровое моделирование в деятельности педагога» / під заг. ред. В.О. Сластьоніна, І.А. Колеснікової. М., 2006.
3. *Рубінштейн С. Л.* «Основы общей психологии»: У 2 т. М., 1989.
4. *Смолкін А. М.* «Методы активного обучения». М., 2004.
5. *Buehl D.* «Classroom Strategies for Interactive Learning». 4th ed., 2013
6. *Peter C. Brown, Henry L. Roediger III, Mark A. McDaniel* «Make It Stick: The Science of Successful Learning». Belknap Press, 2014.

ШЛЯХИ ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ВНЗ

О.О. Гуліч (Харків, Україна)

Сучасний період розвитку суспільства характеризується суттєвим впливом комп'ютерних технологій, які пронизують усі сфери життя, утворюючи глобальне інформаційне середовище. Відтак дослідження шляхів застосування інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій в освітній сфері, зокрема у процесі викладання іноземної мови для студентів ВНЗ є актуальним для сьогодення. Саме успішне та якісне використання інноваційних ІКТ може бути запорукою ефективного втілення всіх новітніх методик та підходів до організації навчання.

Інформаційно-комунікаційні технології – це сукупність методів, засобів і прийомів, що використовуються для добору, опрацювання, зберігання, подання, передавання різноманітних даних і матеріалів, необхідних для підвищення ефективності різних видів діяльності [2, с.134].

Впровадження таких технологій у навчальний процес вимагає розробки відповідної науково-методичної бази, інструментальних засобів і систем комп'ютерного навчання та контролю знань, системної та раціональної інтеграції цих технологій в існуючі навчальні програми та організаційні структури.

Існують різні способи застосування інноваційних інформаційно-комунікативних засобів у процесі викладання іноземної мови для студентів ВНЗ, серед яких: використання електронних лекторів, тренажерів, підручників, енциклопедій, словників; розробка ситуаційно-рольових та інтелектуальних ігор; моделювання процесів і явищ; забезпечення дистанційної форми навчання; проведення інтерактивних освітніх телеконференцій; побудова систем контролю й перевірки знань студентів шляхом використання контролюючих програм-

тестів; створення презентацій навчального матеріалу; здійснення проектної і дослідницької діяльності студентів тощо [1, с.131].

Інтерактивне навчання на основі інноваційних інформаційних технологій дозволяє більш повно реалізувати цілий комплекс методичних, дидактичних, педагогічних та психологічних принципів, робить процес навчання більш цікавим та творчим. Використання інноваційних інформаційних технологій дає можливість враховувати рівень іншомовної підготовки студентів і є основою для реалізації принципів індивідуалізації та диференціації навчання. Використовуючи комп'ютерну мережу, на занятті можна організовувати індивідуальну, парну та групову форму роботи, що моделює формат співробітництва та партнерства.

Технологічні можливості інноваційних інформаційних технологій потужні та багатоаспектні, зокрема мультимедійні засоби дають можливість організувати різноманітну навчальну діяльність студентів, а саме: використання прямого ефіру для огляду новин, Інтернету, різноманітних відео-, аудіо матеріалів, художніх та науково-популярних фільмів, мультимедійних програм спеціально підготовлених для навчального процесу, електронних підручників, мультимедійних довідників, енциклопедій та словників, професійно зорієнтованих кліпів, що дозволяє створити комунікативне середовище для навчання, розвивати зацікавленість до вивчення іноземної мови, створити умови, які максимально приближені до реально мовного спілкування при відсутності природного мовного середовища. Саме мультимедійні засоби дозволяють задіяти майже всі органи чуття студентів, поєднуючи друкований текст, графічне зображення, рухоме відео, статичні фотографії та аудіозапис, створюючи «віртуальну реальність» справжнього спілкування. Вченими доведено, що застосування мультимедійних матеріалів та комп'ютерних мереж скорочує час навчання майже втричі, а рівень запам'ятовування через одночасне використання зображень, звуку, тексту зростає на 30–40 % [3]. Найвагомішою перевагою таких форм і методів є встановлення студентом свого власного ритму

навчання. І, як результат, реалізується особистісно-орієнтований підхід до навчання.

Підготовка до занять з використанням інноваційних інформаційних технологій потребує багато часу. Проте необхідно зауважити, що застосування цих технологій стимулює не тільки студентів у вивченні іноземної мови, а й у підвищенні кваліфікації викладачів.

Всі ці тенденції дають можливість не просто якісно урізноманітнити та інтенсифікувати освітній процес, а й значно підвищити рівень знань та соціально-комунікативної компетентності студентів ВНЗ.

Список літератури

1. Костикова І.И. Профессиональная компетентность будущих переводчиков на основе использования информационно-коммуникационных технологий. Науч. монография / И.И. Костикова, Ю.Г. Билецкая. – Харьков: «Полосатая типография», 2016. – 160 с.
2. Чередніченко Г.А. Мультимедійні технології у процесі викладання дисципліни «іноземна мова» у вищих технічних навчальних закладах / Г.А.Чередніченко, Л.Ю. Шапран, Л.І. Куниця // Наукові записки. Серія: Педагогіка. - Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка – 2011. - №4. – С.134 – 138.
3. Яценко Ю.С. Интеграция информационно-коммуникационных технологий в процесс обучения иностранным языкам / Ю.С. Яценко// Преподаватель высшей школы в XXI веке. Международная научно-практическая Интернет-конференция.–30.03.2007 г. [Электронный ресурс] Режим доступа: <http://www.t21.rgups.ru/doc/5/21.doc>

THE ENGLISH AS AN ADDITIONAL LANGUAGE IN AUSTRALIA: TEACHING STRATEGIES

Habelko Olena (Kropyvnytskyi, Ukraine)

Second language education is a subject of constant public debate in Australia, reflecting a widespread perception that the cultivation of bilingual skills among young Australians serves economic, cultural and intellectual needs. However, this positive appreciation of the importance of language learning translates to low school completion rates in second languages, high rates of attrition from university language programs and a decline in the number of languages taught, their duration, spread and level of seriousness.

It is in this context that the present Australian Education Review has been produced, to reflect on the wider purposes for language study, and some of the deeper issues involved in forging a stable solution for their place in Australian schooling. As a result, the review addresses the state of the national language teaching effort, reflects on the guiding purposes and offers pointers towards securing a permanent place for continuous, high-quality and representative second language education in Australian schooling [3; c. 1].

In any group of English as an additional language (EAL) speakers, there will probably be students for whom English is the only additional language they speak and who regard themselves as capable and competent users. In Australian schools, learning is accessed through English, and achievement is demonstrated through English. Each area of the curriculum has language structures and vocabulary particular to its learning domain, and these are best taught in the context in which they are used. All teachers are responsible for teaching the language and literacy demands of their learning areas.

EAL/D students: 1) have diverse educational backgrounds. They may have: a) schooling equivalent to their age peers in Australia, b) limited or no previous education, c) little or no literacy experience in their first language (or in any

language), d) excellent literacy skills in their first language (or another language), e) learned English as a foreign language and have some exposure to written English, but need to develop oral English;

2) already speak one or more languages or dialects other than English. This language knowledge is an advantage when learning an additional language and, along with their life experiences and diverse cultural knowledge, provides learners with resources upon which to build their English language, literacy and educational development;

3) may have good academic language skills, but struggle with the social registers of English;

4) are generally placed in Australian schools at the year level appropriate for their age [1; c. 7].

EAL/D students require specific support to build the English language skills needed to access the general curriculum, in addition to learning area-specific language structures and vocabulary. This resource assists teachers to meet those particular learner needs [1; c. 7]. Program leaders and teachers must decide which language learning needs can and cannot be accommodated within the program and what requires referral to language specialists. Adjustments to teaching will need to change over the duration of the program as students move closer to graduation [2; c. 4].

Students enrol in university courses to acquire knowledge and skills in a particular subject. Many study in English for the first time. Studying in English requires more than a good vocabulary and the ability to apply grammatical rules. University students must use English to understand ideas, interact with others, express their thoughts orally and in writing, construct arguments and understand complex texts. An increasing number of students in Australian universities and on accredited programs delivered on and off shore are studying in English as an additional language and they do so in a new cultural context, encountering

assumptions and expectations daily which are unfamiliar and often surprising. Cultural unfamiliarity is important because language learning and culture are inextricably linked; students must understand them both to make sense of either. In addition, all newly enrolled students are learning the discourse of their chosen discipline.

All students, each in their individual ways, need practice in developing discipline-specific and tertiary-level language skills. All students have responsibilities for further developing their English language proficiency during their study at university. Some will need additional support for months (and possibly years) to become confident and capable users of English for reading, writing and speaking.

Support for language development cannot be the responsibility of individual content teachers working in isolation. The ideal arrangement involves collaboration between content teachers, program designers, language support staff, universities as a whole and the students themselves. All need to work together to ensure students achieve exit-level English language capabilities. Without planned and coordinated support, some students might fail to acquire the English language skills which are necessary for communication in the discipline, for professional employment and for effective communication in a world where English is increasingly regarded as an international language [2; c. 3].

English language proficiency has become an important issue in Australian higher education due in part to a heightened awareness of the role of English language ability in employment outcomes and the role of international graduates in meeting skill shortages in the Australian workforce.

There is also an increased recognition within universities of the fundamental nature of language in learning and academic achievement for all students.

The rapid progress of global higher education is prompting universities in other countries to address the complex issues of learning and teaching in multilingual environments. Given the current prevalence of English in work and professional

fields internationally, many universities are seeking better ways for students whose first language is not English to develop their disciplinary English language proficiency through academic studies.

For the retention and academic success of international students in Australian universities, a range of skills and strategies (in particular, written and oral communication) need to be made visible, explicit, and accessible and, importantly, integrated within specific disciplinary contexts.

While attending to university entry requirements, the Steering Committee has emphasized the development of English language proficiency throughout students' studies. The Steering Committee has been guided by a number of key ideas, as follows:

- Irrespective of the English language entry requirements of the university, most students, in particular those from language backgrounds other than English, will require English language development throughout the course of their studies.
- Different disciplines have different discourses of academic inquiry.
- Students' English language proficiency can be developed through appropriate course design, supplemented where necessary by other developmental activity.
- Development of academic language and learning is more likely to occur when it is linked to need (e.g. academic activities, assessment tasks).
- English language proficiency is one part of the wider graduate attribute agenda since English language communication skills are crucial for graduate employment. (Final report cnh 1)

References

1. English as an additional language or dialect. Teacher Resource. EAL/D overview and advice. – ACARA, February 2014. – 37 p.

2. Leask Betty. Good practice principles in Practice. Teaching across cultures: A Quick guide to developing English language skills / Betty Leask, Jude Carroll. – IEAA, October, 2013. – 9 p.

3. Lo Bianco Joseph. Second languages and Australian schooling / Joseph Lo Bianco, Slaughter Yvette // ACER: Series: Australian educational review. – № 54. – 2009. – 84 p.

TEACHING VOCABULARY AND MEANING TO PRESCHOOLERS

Edita Hornackova Klapicova

SS Cyril and Methodius University, Trnava, Slovakia

Introduction

As social beings, humans acquire language to satisfy their prominent desire to communicate with other individuals of their kind, to socialize, to show interest in the other person, to express belonging, to feel acknowledged by the members of the community. Language serves these ends, through language humans achieve the function of communicating messages and operating as social beings in the human society.

Children acquire their mother tongue on an adult-like level by the age of five or six. That includes mastering the phonological, morphological, syntactical, lexical, stylistic, semantic and pragmatic levels within the first six years of life.

The semantic component is an important part of the sound-meaning association system in the structure of a language. No “two language-culture communities view reality the same way, and each community’s language reflects its world view, what it regards as the significant categories and relations of experience” (Wells Lindfors, 1980: 44). The aim of the present paper is to offer some of the possible effective techniques in teaching vocabulary and meaning to preschool children. These techniques include the communicative approach, the direct method, total physical response and the use of a natural speaking environment.

The teaching strategies and activities presented in the paper are based on several theories. The first is the behaviourist theory, which promotes the idea that learning is a way of developing habits in the second language through reinforcement and creating responses to different stimuli. The second is the approach proposed by Vygotsky, who emphasizes the role of social interaction in second language learning. The third is the approach based on Bruner's idea of "spiral curriculum" and the fourth is Schuman's language acquisition theory, which claims that those concepts which the child masters in the native language will also be transferred to the second language. The methods applied in the proposed teaching curriculum make use of situational language teaching, the silent way, the natural approach, the communicative method, and the total physical response method.

The activities and methods proposed in the paper make use of various visual, auditory, kinaesthetic, social, and emotional teaching strategies with the purpose to achieve a certain goal. Learners are viewed as partners, individual and democratic learners. The teacher adopts the role of an organizer, controller, assessor, participant, facilitator, resource, tutor and investigator.

The present paper is part of an ethnic research project carried out in a multi-ethnic community in Lower Austria. One of the ways to access the community was through English lessons delivered to three to six year-old children, who attend the local kindergarten. Coming from families with different ethnic background and mother tongues, the children used German as lingua franca in kindergarten. During their English lessons, however, the English language was used exclusively as the language of communication. One of the aims of this paper is to show some of the teaching techniques and classroom activities through which the foreign language, i.e. English was taught to this group of pre-schoolers in a natural way and with effective results. Sample activities from lessons designed by the author in the form of a one-year curriculum are provided in order to demonstrate the proposed teaching strategies.

The teaching techniques and strategies including the exemplification of their usage as well as any other examples and instances provided in the paper are authentic

and come out from the collected research material. This study may contribute to the general knowledge on effective teaching methods in the EFL classroom for very young learners and on examination of understanding meaning across languages in bilingual children.

1. Teaching nouns

This is the group of words that can probably most easily be approached through a great variety of audio-visual aids, activities, songs, games, rhymes, etc. Visual aids may include real objects, flashcards, pictures, books, and even artworks, inasmuch as “more than just a recorded view of a scene, a work of art conveys attitude, character, or values” (Healy, 2017: 542). For instance, when the main topic of the lesson is clothing, the vocabulary can be exposed by and practiced on real pieces of clothing. The teacher may first ask the learners what clothes they are wearing that day and ask individual learners to point to the parts of clothing they have on, e.g. a shirt, a skirt, a dress, pants, socks, stockings, shoes, etc. The teacher might then take a basket full of clothes and take one piece after another, pronounce its name clearly and ask the learners to repeat. Repetition here is very important, so children become not only recipients of the elements of language but also active producers. Moreover, children become more involved in the learning process when they can actively participate in it. Repetition and drills may become enjoying activities when the learners are being constantly encouraged to perform a task and praised for having it completed successfully. Very young learners tend to respond more positively when the atmosphere in the classroom is positive, joyful, filled with action and even suspense. The vocabulary exposition may take on a form of a drama. The teacher may adopt the role of an actor who performs and simulates, as if on a stage, real life situations in which the vocabulary in question is used. For instance, as he introduces new clothing vocabulary, the teacher may put different pieces of clothing on him or on some of the children, such as a hat or a scarf or a rain coat, etc., while making comments on each piece, such as ‘What is this? Can you guess what I’m holding in my hand right now? Where do we put it? It’s a rain coat! Can you all say ‘raincoat’ with me? [The

children repeat.] Can you say it again out loud, very loud? [The children repeat very loud.] That was wonderful, thank you! When do we wear it? When do we put a rain coat on? When the sun is shining? [Children may say 'No!'] No, you're right. We don't need a rain coat when it's sunny outside. Is it sunny outside today? [Children answer 'No!'] No! You're right, it's not sunny, it's raining today! Well, we need a rain coat when it's raining, right? [Children may answer 'Yes!']. So, here, Jonas, can you, please, come to me, let me put this rain coat on you. And I will take an umbrella. See, this is an umbrella. Can you all say 'umbrella', please? [Children repeat 'umbrella']. Again, out loud, please! [Children repeat 'umbrella'.] That was very well done, thank you! So, I take an umbrella, when it's raining outside. See, the sky is not clear today, it's cloudy and it's raining. [Children look out the window to see the rain.] It may be highly effective when the teacher sets the new vocabulary in a context and in a context. Making comments of different kinds related to particular the lexical item helps the learners to acquire the possible collocations in which the word is used, to practice other forms and to hear the word over and over again, so it becomes practiced and reinforced in various ways. The key is to maintain the learners' attention, to keep them excited, involved, and interested. Proceeding teaching any linguistic item in a similar manner, the very young learners' performance will be outstanding.

Conclusion

The results from the present research support the theory that children three to six years old acquire the vocabulary of language with its accurate phonological representation (pronunciation) and meaning when the vocabulary is presented to them in a natural setting (context) through real objects used in everyday life (for common and proper nouns, for instance), such as toys, tools and other objects or other visual aids, such as pictures and flashcards; when they are physically involved in performing activities accompanying the acquisition of certain verbs; or invited to show emotions, such as happy, angry, scared, etc. while acquiring adjectives expressing abstract notions. These are just a few examples of how vocabulary acquisition may become a real-life experience for the very young learners.

References

1. Healy, Jennifer. Context, connotation, and communication: Visual arts in teaching English as a Foreign Language. 2017. IN: QUAERE 2017, vol. VII. Magnanimitas, Hradec Králové. Pp. 540-545 ISBN 978-80-87952-20-7
2. Wells Lindfors, Judith. 1980. Children's language and learning. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, Inc.

BRAINSTORMING ACTIVITIES IN TEACHING ENGLISH

Kadaner O.V. (Kharkiv, Ukraine)

For achieving aims and objectives of teaching social studies teachers are supposed to use different techniques like group work, class discussion, role play and brainstorming etc. Technique of brainstorming depends on the capability of human brain to make association. As learner sees and listens term “law”, so cognitive map of his/her mind associates it with crime, criminal, lawyer, law-enforcement agency etc.

Al-Maghrawy defines brainstorming as a “group creativity forum for general ideas” [1]. Brainstorming was developed by Alex Osborn (1888-1966) (successful advertising executive and business owner) in his book “Your Creative Power”, published in 1948. “Brainstorm means using the brain to storm a creative problem and do so in commando fashion, with each stormer attacking the same objective” [1].

Brainstorming is a situation when a group of people meet to generate new ideas around a specific area of interest. Using rules which remove inhibitions, people are able to think more freely and move into new areas of thought and so create numerous new ideas and solutions.

How to brainstorm?

1. The leader or another member introduces the problem. The problem is expressed as a question (this can be done before the meeting or as first step in the meeting).

2. The problem is explained in a way that all group members understand its essence.
3. Some facts about the problem are provided before the students start brainstorming. A field trip or visit to the place where the problem occurs can help the group members to see and understand the nature of the problem.
4. The group meets in a half circle and starts to storm the problem. Everyone just speaks out his/her ideas. All ideas are welcome, simple ideas, crazy ideas. The more ideas, the better. No group member, including the leader, is allowed to criticize any idea. Everyone is encouraged to use other group members' ideas to come up with yet another idea.
5. All ideas are recorded by a note taker (can be the leader or another person) at a place where all group members can see the ideas. The easiest way to record the ideas is in form of a list on a flip chart or whiteboard.

A brainstorming session lasts between 30 minutes and 1 hour. The time set would depend on the nature of the topic. At the end of the session, a student can summarize all the ideas that were discussed. Ideas can be evaluated in a second meeting.

Brainstorming can encourage learners to think more innovatively than if they were doing a more restricted and routine classroom situation. It allows learners to remember what they know, and to teach each other. It is a dynamic and stimulating way to lead learners into a topic.

There are three elements of brainstorming for English language learners. These are the following: lack of awareness, connecting to prior knowledge, and creativity. Brainstorming promotes success for students with special needs as there is no one right answer. Brainstorming is an excellent strategy to: tap into [prior knowledge](#), give all students a chance to express their ideas, eliminate fear of failures, show respect for each other, try something without fear, tap into individuality and creativity, eliminate the fear of risk taking.

Here are some ideas that may aid the brainstorming sessions:

1. Discussing and not fighting. There is no winning or losing team while brainstorming. All the ideas and thoughts are considered and given equal preference. The teacher should moderate the session so that the discussion is amiable and students are learning. Also ensure that everyone contributes to the session.
2. Generate answers. Frame the question that needs to be brainstormed carefully so that maximum ideas may be generated. Teachers should prepare a list of sub-questions that may help direct the thoughts of the students in the right direction in case the discussion hangs or the students get side tracked.
3. Brainstorming in groups. The class may be divided into groups. They may all be given the same topic. Once the time is over, each group will choose a student who may read out their ideas. The students may also be given a second paper to note the ideas that they have missed out. In this way, students are able to generate and understand all the ideas presented in the session.
4. Paired brainstorming. In this strategy, the students are divided into pairs and each pair discusses their ideas and notes them down.
5. Pie method. A circle is drawn and the topic written in the center. The teacher divides the circle into 4 or 6 parts, representing sub-topics. Students are instructed to generate ideas for each sub-topic and these are written down. At the end of the session, the diagram represents all the ideas that make up the total topic.
6. Card method. In this method, students are asked to list their ideas on a stacked card and pass it to their right. The student on the right reads the idea that was written and adds to it. In this way, the card is passed around the class with each individual contributing to an idea. In case someone has no contribution, they may write a question which could be discussed by the other students. Once all the cards have been passed around, the teacher may collect them and read back the ideas to the class.

Group brainstorming is more effective than individual brainstorming. The essences of interaction with peer and teacher are able to be facilitated using brainstorming skills. In addition, group brainstorming is important in order to activate

their thinking and create ideas which are able to overcome the difficulty of foreign language learning. The brainstorming strategy can gather many more ideas in a group setting than in an individual one.

The benefits of brainstorming sessions are following:

The target group can generate a greater number of alternative responses since the group's information and knowledge tend to be more comprehensive and reliable. The group decision making is democratic in nature. The democratic processes are more easily acceptable and more consistent with the democratic principles which ensure equal academic opportunities.

It has been found that brainstorming is an effective teaching strategy, and it can be easily introduced into language classes. It helps students to become better learners. This means that brainstorming can play a significant role to improve student's content understanding, thematic integration with real life while enhancing the confidence and communication skills. It is largely due to the fact that brainstorming not only stimulates students' attention but also interests them to participate in the class in an interactive and fun-active manner while motivating them towards the topic in focus.

References

1. Al-maghawry A. Effectiveness of using the brainstorming technique to learn some basic skills and collection of knowledge for beginners in volleyball // World Journal of Sport Sciences 6 (4). - 2012. - 361-366p.
2. Al-bwli Q. The effectiveness of using brainstorming strategy in developing creative thinking in islamic education among third secondary students in Tabouk City. Master Thesis. Mut'a University, Krak. Jordan .-2006.
3. <http://www.brainstorming.co.uk/tutorials/whatisbrainstorming.html>
4. https://ci.nii.ac.jp/els/contentscinii_20180203211319.pdf?id=ART0010466598
5. <https://www.thoughtco.com/brainstorm-in-the-classroom-3111340>

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ У ТЕХНІЦІ ПИСЬМА

Тетяна Капітан (м. Кропивницький, Україна)

Реформа середньої загальноосвітньої школи орієнтує вчителя на підвищення якості навчально-виховного процесу та ефективності у вивченні іноземної мови, оскільки початковий етап, передбачає формування підґрунтя для оволодіння мовою, що важливо для успішного засвоєння цього предмету учнями.

Наприкінці ХХ ст. проблему навчання письма досліджували відомі методисти, з-поміж яких І. Л. Бім, С. П. Шатілов, Г. В. Рогова, І. М. Верещагіна, Н. І. Гез, О. О. Миролубов, О. І. Вишневський, С. Ю. Ніколаєва, К. І. Онищенко та ін.

Метою статті є аналіз особливостей формування іноземної компетенції учнів у техніці письма, а також ролі письма в навчанні іноземної мови в школі.

Очевидно, що в навчанні іноземної мови на початковому етапі письмо має вагоме значення. Його розглядають як засіб навчання, що сприяє більш ґрунтовному засвоєнню лексико-граматичного матеріалу, а також удосконаленню навичок читання та усного мовлення. Письмо забезпечує краще засвоєння учнями іноземної мови, зокрема мовного та мовленнєвого матеріалу.

Основна мета вироблення техніки письма іноземною мовою в школі полягає у формуванні графічних, каліграфічних та орфографічних навичок учнів. У процесі цієї діяльності учні долають труднощі, пов'язані з вивченням особливостей звуко-буквених відповідностей у мові, що вивчається. При цьому враховують зв'язок письма з читанням, оскільки їхньою основою є одна графічна система мови, тому навчання техніки письма слід здійснювати водночас з формуванням техніки читання. Слід зауважити, що в процесі письма, на відміну від читання, установлювані графемно-фонемні відповідності мають

іншу спрямованість: від звука до букви, тобто під час письма спостерігається кодування думки за допомогою графічних символів [4, с. 210].

У методичній літературі запропоновано різні критерії класифікації усних та письмових вправ. Зокрема письмові вправи розрізняють такі:

- за призначенням (підготовчі та основні);
- за специфікою мовленнєвої діяльності (рецептивні та репродуктивні);
- за характером навчальних дій (вправи з відтворення, видозміни та комбінування мовних структур);
- за підходом до мовного матеріалу (вправи на цілеспрямовану активізацію мовного матеріалу та вправи на некеровану активізацію мовного матеріалу).

Окремі групи вправ можна комбінувати. Наприклад, запис друкованого тексту з підкресленням, переставляння окремих елементів із заповненням пропусків. Деякі вправи, зокрема відповіді на питання, розглядають в усіх групах. Це залежить від ступеня складності питань.

З огляду на вищесказане, а також урахуваючи етапи формування навичок письма, виокремимо такі групи вправ:

- вправи на формування навичок техніки письма;
- вправи на формування мовленнєвих навичок письма;
- вправи на розвиток вмінь письма.

Як стверджує К. І. Онищенко, під каліграфічними навичками слід уважати навички написання букв і буквосполучень мови як окремо, так і в писемному мовленні.

Іноземні мови, які пропонують для вивчення в школі, використовують латинську графіку. Аналіз системи друкованих знаків українського та латинського алфавітів засвідчує, що в них є схожі букви (наприклад: Аа, Оо, Хх, Ее, Мм, Кк, Рр), букви, які частково збігаються в написанні (Тt, Нh, Uu, Bb), і

букви, накреслення яких зовсім відрізняється від букв українського алфавіту (Ss, Ff, Rr, Ww, Jj, Zz) [4, с. 210 – 211].

У процесі навчання письма в середній школі передбачено формування в учнів графічних і певних орфографічних навичок, доведених до автоматизму.

За словами О. О. Миролюбова навчання графіки (каліграфії) є спільним для техніки читання і письма, тому що в його основу покладено той самий механізм асоціювання певних накреслень із звуками мовлення, однак під час письма (кодування) основні операції потрібно виконувати в зворотному напрямі порівняно з читанням (декодуванням).

Специфіка роботи і кількість вправ у графіці безпосередньо залежать від складності звуко-літерних відношень мови. Найбільш простим є випадок, коли відношення звука і букви постійні й відсутня інтерференція з рідної мови. У такому разі асоціація встановлюється дуже просто: звуко - кінестетичне сприйняття – зорове уявлення – письмова дія.

Для цього достатньо незначної кількості найбільш простих вправ, які ґрунтуються на вказаних вище асоціаціях та припускають підвищення самостійності учня. Спочатку учні шукають у розрізній абетці або прописах букву чи буквосполучення, які відповідають звуку або звукосполученню, що вимовив учитель. У таких вправах подано можливі графічні відповідності, їх слід лише вибрати. Більш складним є виписування з тексту слів та написання букв і буквосполучень, які відповідають вимовленому звуку.

За умов полісемії та синонімії графем потрібно додаткові вправи та збільшення їх загальної кількості. У роботі з полісемією значну допомогу надають таблички, які передають, наприклад, відповідність букви «s» звукам [s], [z] та [S]. Також важливо виконувати специфічні вправи, які передбачають групування та вибір слів із низки запропонованих або з тексту з урахуванням пропонованої відповідності. Наприклад, вибрати всі слова, у яких «s» звучить як [s] [2, с. 299 – 300].

До вправ, спрямованих на формування графічних навичок, належать:

а) вправи на написання окремих простих, потім складних літер, які повністю або частково збігаються в німецькій та українській мовах (Aa, Mm, Oo, Ee, Kk); тих, що відрізняються, але мають спільні, схожі елементи (Dd, Pp, Uu, Ii, Tt); тих, які не збігаються за написанням (Ss, Ff, Ch, ch, Rr та ін.); літер з діакритичними знаками (ö, ä, ü);

б) вправи на написання буквосполучень, які передають один простий звук: [k] – ch, ck; [S] – sch, sp, st; [I] – ie, ih та складний звук (дифтонг) – [ae] – ei; [ao] – au; [o] – äu, eu;

в) вправи на списування окремих слів, речень, текстів.

Техніка письма, крім каліграфічних, передбачає володіння орфографічними навичками. Орфографічними називають навички написання слів відповідно до правил використання письмових знаків у кожному конкретному слові.

Як відомо, орфографічна система німецької мови ґрунтується на таких принципах: а) фонетичний, коли літера повністю відповідає звуку, наприклад, fünf, Mutter, werden; б) граматичний (морфологічний), коли написання визначається правилами граматики, незалежно від фонетичних девіацій у вимові тієї самої літери, наприклад: Kind (kint) – Kinder (kinder), legte (le:kte); в) історичний (традиційний), наприклад: fünf, vier, Vater [5, с. 97].

Як зауважив О. І. Вишневський, провідними принципами в німецькій орфографії є фонетичний та морфологічний, тому на них потрібно звертати найбільше уваги під час формування орфографічних навичок. Вивчати граматичну орфографію потрібно разом з граматичними явищами в письмових вправах на закріплення цих явищ у письмовій формі. Найбільш оптимальними для цього є мовні граматичні вправи на списування, граматичну трансформацію, граматичну підстановку, дописування відмінкових та особових закінчень з використанням відповідних граматичних правил [1, с. 142].

Вправи, які ґрунтуються на використанні правил, можна об'єднати у дві групи: 1. Вправи, які передбачають розпізнання будь-яких слів, що відповідають правилу. До цієї групи належать різноманітні вправи на виписування, наприклад, іменників у множині, тобто вправа містить слова за принципом «схожості» їх написання. 2. Вправи, зорієнтовані на самостійне вживання слів. Це вправи, що передбачають постановку групи слів або окремих слів у реченні у форму множини або певну часову форму, добір слів з пам'яті на основі певних орфограм та інше.

Оволодіння орфографією на основі лише правил неможливе, тому що в багатьох випадках традиційне написання не відповідає правилам (написання сильних дієслів в Partizip II). У цьому разі важливо враховувати не лише механічне запам'ятовування, а й мислення учнів. Зокрема застосовувати вправи, укладені за принципом аналогії. Написання слів у таких вправах учні запам'ятовують на основі з'ясування асоціації з іншими відомими словами. Зазвичай дається який-небудь приклад, за яким учні повинні дібрати слова з аналогічним написанням.

У практиці навчання орфографії важливо використовувати тренувальні диктанти. Вони є ефективним засобом засвоєння орфографії, тому на початковому етапі їх слід застосовувати систематично. Розрізняють декілька видів тренувальних диктантів: а) зоровий: учитель читає речення, записує на дошці, підкреслює складні орфограми і пояснює їх; потім речення стирають і диктують знову; б) попереджувальний: учитель читає речення, учні аналізують написання окремих слів; найскладніші слова пишуть на дошці; після цього вчитель читає речення ще раз і учні записують; в) пояснювальний: учитель диктує, усі пишуть у зошитах, один учень на дошці; допущені на дошці помилки виправляють; речення, записане на дошці, є орієнтиром для виправлення помилок [1, с. 143 – 144].

На думку К. І. Онищенко, у навчанні письма слід виокремлювати три етапи:

1. Оволодіння графікою та орфографією із залученням матеріалу, опрацьованого усно.

2. Засвоєння структурних моделей речень, властивих усній та письмовій формам спілкування, їх комбінування в мовленні.

3. Оволодіння писемним мовленням як засобом спілкування.

Для кожного з етапів характерні різні типи і види вправ.

Зокрема на першому етапі формування орфографічних навичок використовують вправи з аналізу, вправи на ідентифікацію та диференціацію:

- звуко-буквений аналіз слова; групування слів з однаковими звуками, але різними графемами;
- групування слів на основі протиставлення графем;
- диференціація схожих, але не тотожних графем;
- списування за зразком;
- списування з різними завданнями (підкреслити букву, буквосполучення, слова з тією самою орфограмою);
- групування слів з використанням картинок-орфограм;
- написання слів за заданими першими літерами.

Другий етап разом з орфографічними навичками передбачає формування лексико-граматичної правильності письма. На цьому етапі найбільш поширеними є такі види вправ:

- вправи на запитання-відповіді з частковою зміною мовного матеріалу;
- на трансформацію мовного зразка;
- на підстановку;
- на розширення та скорочення;

- диктанти.

На третьому етапі навчання письма і писемного мовлення формують дії, що забезпечують виклад мовного матеріалу в письмовій формі. З-поміж різних видів вправ назвемо такі:

1. На молодшому ступені навчання:

- відповіді на запитання щодо змісту тексту;
- складання запитань до тексту.

2. На середньому ступені:

- відповіді на запитання щодо змісту тексту;
- складання плану до прочитаного тексту;
- переказ за планом;
- складання листа другові за зразком;
- резюме до тексту;
- розповідь за придуманим початком (кінцем);
- переказ тексту;
- написання розгорнутого плану або тез для усного висловлювання.

3. На старшому ступені (крім названих вправ):

- написання листа другові (за запропонованою програмою, ситуацією);
- складання короткої анотації до статті та ін.;
- опис картинок, слайдів, міста, вулиці; складання діалогу за темою;
- скорочення прочитаного тексту (його письмовий виклад);
- написання заміток до газети за темою: навчання, побут, дозвілля, суспільна робота школярів [4, с. 215 – 216].

На нашу думку, письмо виконує важливу роль у навчанні усного мовлення, читання, лексики та граматики. За ствердженням К. І. Онищенко, у процесі письмового викладу думок спостерігається функціонування слухомовленнєво-рухових образів, які зумовлюють виникнення відповідних зорових, рукомоторних образів і, зрештою, самого акту письма. Писемне висловлювання не є чимось абсолютно відмінним від говоріння, тому правильна організація виконання вправ з письма дає змогу учням формувати деякі навички, потрібні для усної комунікації [4, с. 219].

На думку Є. І. Ітельсона, письмове оформлення думок має значні навчальні переваги. Це процес більш повільний порівняно з усним мовленням, що дає змогу зосередити більше уваги на окремих етапах його здійснення, а це створює умови для вживання таких мовних форм, які ще недостатньо автоматизовано, тому в усній комунікації їх ще складно вживати. Використання цих форм у писемному мовленні гарантує вільніше оперування ними в усному мовленні [3, с. 190].

Як стверджує Є. І. Ітельсон, у навчанні лексики й граматики письмова фіксація навчального матеріалу дає змогу:

- створювати додаткові асоціації, що допомагають запам'ятовувати лексичні одиниці, речення, структурні зразки;
- виконувати письмові вправи (класні й домашні), які сприяють розвитку навичок користування лексичними та граматичними явищами;
- повторювати матеріал, зафіксований у зошитах учнів;
- організовувати усні вправи з опорою на зафіксовані в зошитах або на дошці структурні зразки, лексичні елементи [3, с. 191].

Загалом письмо має позитивний вплив на процес шкільного навчання. Під час письма учні фіксують значну частину навчального матеріалу і користуються цими записами для заучування, повторення, закріплення; вони засвоюють різні види письмових вправ, що є важливим елементом розвитку умінь і навичок.

Процес письма передбачає опору на всі види відчуттів, активізує всі аналізатори: акустичний, мовленнєвий, зоровий, руکورуховий.

Думка про використання однієї форми мовлення для розвитку іншої не нова в методичній літературі, однак недооцінка ролі письма, писемного мовлення в навчанні іноземних мов негативно впливає на весь навчальний процес. Відомо, що у 90 % людей зоровий канал сприйняття інформації в декілька разів сильніший порівняно зі слуховим. Це дає підстави для припущення, що обсяг і міцність засвоєного матеріалу, сприйнятого через зоровий канал, будуть значно вищими. Недостатня увага до письма, письмових вправ у навчанні іноземних мов, виконання яких пов'язане з функціонуванням більшої, порівняно з усним мовленням, кількості аналізаторів, спричиняє збіднення навчального процесу, швидке забування, втрату вмій та навичок, здобутих значними зусиллями [4, с. 219 – 220].

Отже, у процесі навчання іноземної мови писемне мовлення використовують як засіб формування та удосконалення граматичних, лексичних і мовних навичок. Виробленню графічних та орфографічних навичок письма сприяє система відповідних вправ. Складність формування графічних та орфографічних навичок пояснюється невідповідностями між графічними та звуко-мовленнєво-моторними образами мовних явищ, а також розбіжностями в зображенні на письмі тих самих звуків, особливостями орфографічних систем двох мов та інтерферентним впливом орфографічних і графічних навичок рідної мови.

Список літератури

1. Вишневецький О. І. Методика навчання іноземних мов: Навч. посіб. – 2-е вид., перероб. і доп. / О. І. Вишневецький. – К., Знання, 2011. – 206 с.
2. Гез Н. И., Ляховицкий М. В., Миролубов А. А. и др. Методика обучения иностранным языкам в средней школе / Н. И. Гез, М. В. Ляховицкий, А. А. Миролубов и др. – М.: Высшая школа, 1982. – 373 с.

3. Ітельсон Є. І. Методика навчання англійської мови в середній школі. Практ. посіб. / Є. І. Ітельсон. – К., Радянська школа, 1969. – 212 с.
4. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. – Вид.2-е, випр. і перероб. / С. Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2002. – 328 с.
5. Шатилов С. Ф. Методика обучения немецкому языку в средней школе. / С. Ф. Шатилов. – М.: Просвещение, 1986. – 223 с.

ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ДОСВІДУ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Тетяна Колбіна (м. Харків, Україна)

У сучасних умовах інтенсивних глобалізаційних процесів у світі основною метою вивчення іноземних мов є розвиток здатності студентів здійснювати міжкультурну комунікацію (МКК). Вивчення іноземних мов як засобу МКК дозволяє пізнавати інші культури і набувати комунікативні вміння для успішної професійної діяльності на міжнародному рівні.

У вищій школі на немовних спеціальностях нерідко спостерігається ситуація, коли студенти на занятті здійснюють хаотичну навчальну діяльність, пропускаючи дії, обов'язкові для якісного засвоєння навчального матеріалу. Порушення послідовності етапів у його засвоєнні спричиняє те, що вони не можуть здійснювати комунікативну діяльність, а це призводить до розчарування і зневіри у своїх силах.

З історії педагогіки відомі ефективні технології навчання, які забезпечують відтворення результатів їх застосування завдяки тому, що вони ґрунтуються на глибинних закономірностях психічного розвитку людини і враховують особливості навчальної діяльності (технологія саморозвитку М. Монтесорі, Вальдорфська педагогіка, системи розвивального навчання Л. Виготського і Л. Занкова, технології навчальної діяльності В. Давидова і

Д. Ельконіна, теорія поетапного формування розумових дій П. Гальперіна, «контекстне навчання» А. Вербицького, «інтенсивне навчання іноземних мов» Г. Китайгородської, технологія створення ситуації успіху А. Белкіна та інші).

На сучасному етапі розвитку педагогічної науки все більше вчених педагогічну технологію розглядають як послідовну, взаємопов'язану систему дій педагога, спрямованих на вирішення педагогічних завдань, або як планомірне і послідовне втілення на практиці наперед спроектованого педагогічного процесу (В. Безрукова, В. Беспалько, І. Ісаєв, В. Сластьонін та інші). Отже, педагогічна технологія передбачає наукове проектування і точне відтворення педагогічних дій, які гарантують успіх.

Навчальна діяльність, як і будь-який вид діяльності, поділяється на інваріантні етапи (орієнтування, пізнання, перетворення, рефлексія з подальшим коригуванням отриманих результатів). Тож для досягнення поставленої мети формування досвіду МКК необхідно застосовувати інваріантну технологію і дотримуватися всіх етапів її реалізації. Специфіка навчального предмета «Іноземна мова» зумовлюється тим, що сам об'єкт вивчення – іншомовна комунікативна діяльність у повсякденних, академічних та професійних ситуаціях – є засобом формування, формулювання і висловлювання думки в процесі МКК. Отже, навчання іноземних мов є формування досвіду комунікативної діяльності в ситуаціях міжкультурної комунікації.

На основі психологічної структури діяльності (О. Леонт'єв, І. Зимня), теорії поетапного засвоєння знань і формування наукових понять (П. Гальперін, Н. Талізін) обґрунтовуємо такі етапи педагогічної технології формування досвіду МКК: мотиваційно-цільовий, комунікативно-пізнавальний, комунікативно-діяльнісний, ціннісно-рефлексивний.

На мотиваційно-цільовому етапі здійснюється орієнтація учасників педагогічного процесу (студентів і викладача) у навчальній діяльності. На ньому відбувається формування позитивної пізнавальної мотивації та активізація наявних знань і досвіду студентів. Педагогічними цілями викладача

є такі: викликати інтерес до навчального матеріалу (теми або тексту) і сформуванню позитивну мотивацію до його вивчення; ввести в тематику / проблематику заняття; пов'язати матеріал, що вивчається, з наявними знаннями, вміннями, життєвим досвідом студентів, і подолати таким чином мовно-мисленнєві бар'єри у засвоєнні нової навчальної інформації; виявити рівень іншомовної комунікативної діяльності; створити сприятливу атмосферу для спілкування і взаємодії учасників педагогічного процесу. Результатом даного етапу і необхідною умовою досягнення ефективності педагогічного процесу є спільне зі студентами визначення цілей формування досвіду МКК. Мотиваційно-цільовий етап характеризується є переважно прямим управлінням навчальною діяльністю студентів з боку викладача, який орієнтує їх у новому навчальному матеріалі і відповідній комунікативній ситуації.

Метою комунікативно-пізнавального етапу формування досвіду МКК є розроблення моделі об'єкта пізнання; визначення його сутнісних характеристик. Студентам необхідно засвоїти нову інформацію стосовно об'єкта, що вивчається, а також засоби МКК (вербальні і невербальні), без яких неможливе вирішення практичних завдань особистого й професійного характеру. Отже, результатом даного етапу є розвиток їхньої когнітивної сфери за рахунок введення нової інформації, удосконалення комунікативних умінь стосовно нової тематики, формування суб'єктних якостей особистості, а також вироблення стратегії творчого застосування здобутих знань у нових умовах МКК. Під час спільної діяльності відбувається перехід студентів від позиції об'єкта управління з боку викладача до участі в управлінні процесом навчання завдяки поступовій передачі їм викладачем частини управлінських функцій через залучення до самостійної постановки і виконання завдань, обґрунтування своїх рішень, планування своїх дій тощо.

Мета комунікативно-діяльнісного етапу формування досвіду МКК полягає в уточненні характеристик об'єкта вивчення, детальному засвоєнні нової тематичної інформації, активізації введеного лінгвістичного матеріалу (лексичних одиниць і граматичних структур, потрібних для процесу МКК).

Основними дидактичними засобами формування досвіду МКК на даному етапі є система творчих завдань, спрямована на розвиток продуктивної мисленнєво-мовленнєвої діяльності і відповідних комунікативних умінь. Студентам пропонуються практичні завдання зі створення «готового продукту» мовленнєвої діяльності (усної та письмової) під час проведення ділових ігор, дискусій, інтерв'ю, презентацій, переговорів, інсценування тексту, написання переказів, творів, особистих та ділових листів, рекламних текстів, резюме, рефератів або анотацій до текстів різних стилів тощо. Комунікативно-діяльнісний етап характеризується самоуправлінням студентів, які здатні самостійно і творчо вирішувати завдання у складних і змінених умовах МКК.

На ціннісно-рефлексивному етапі відбувається співставлення отриманих результатів з цілями, сформульованими на початку навчальної діяльності. Рефлексія (лат. reflexio – звернення назад, відображення) розглядається як мисленнєвий процес, спрямований на аналіз, розуміння, усвідомлення себе і своїх дій, комунікативної поведінки, мовлення, досвіду, почуттів, станів, здібностей, характеру, ставлення до інших, власних результатів виконання завдань тощо. Таким чином, у процесі засвоєння навчальної інформації і набуття досвіду здійснення МКК у студентів формується емоційно-ціннісне ставлення до навколишнього світу, своєї професійної діяльності, інших людей і самого себе.

Отже, продуктом навчальної діяльності з іноземної мови є досвід МКК, який включає набуті ціннісні орієнтації в світі, усвідомлення факту різноманітності культур та їх взаємного впливу, здатність до порівняння способу життя, комунікативної поведінки, систем цінностей представників різних народів тощо. Вивчаючи іноземні мови, студенти усвідомлюють існування культурно зумовлених відмінностей, що виявляються у традиціях, системі соціальних норм та ціннісних орієнтацій, комунікативній поведінці її носіїв у побуті і у процесі професійної діяльності.

Отже, проектування технології формування досвіду МКК на основі інваріантної технології здійснення діяльності і з урахуванням комунікативної специфіки предмета «Іноземна мова», суворе дотримання всіх її етапів сприяє досягненню поставленої мети. Завдання викладача полягає у розробці відповідної педагогічної системи і визначенні її елементів (цілей, принципів, змісту, методів і засобів), а також у впровадженні дидактичних засобів управління навчальною діяльністю студентів на кожному з етапів педагогічної технології. Наявність зворотного зв'язку завдяки діалогічним відносинам між учасниками педагогічного процесу забезпечує можливість корекції перебігу навчальної діяльності з формування досвіду МКК.

Список літератури

1. Дридзе Т. М. Текстовая деятельность в структуре социальной коммуникации / Т. М. Дридзе. – М. : Наука, 1984. – 268 с.
2. Беспалько В. П. Слагаемые педагогической технологии / В. П. Беспалько. – М. : Педагогика, 1989. – 190 с.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ ДОШКИ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Ілона Костікова (Харків, Україна)

Як відомо, розвинені країни світу періодично здійснюють різні за масштабами реформи національних систем освіти, впроваджують інтерактивні інновації, це стосується й використання електронної інтерактивної дошки. Проблему окремих аспектів інтерактивного навчання іноземної мови досліджували такі вчені, як І. І. Костікова [1], Л. І. Морська, С.Ю.Ніколаєва та ін. Мета дослідження – схарактеризувати місце електронної інтерактивної дошки на заняттях з англійської мови.

Безперечно, інтерактивне навчання – це навчання, яке відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учасників навчального процесу; це

співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), де і студент, і викладач є рівноправними суб'єктами навчального процесу. Таке навчання потребує напруженої розумової роботи студента, його власної активної участі в цьому процесі.

Перші інтерактивні дошки були випущені фірмою SMART Technologies у 1991 році. Викладачі стали першими, хто зрозумів потенціал електронних інтерактивних дощок для навчання, презентацій, інтерактивного дидактичного засобу. На сьогоднішній день інтерактивними дошками головним чином користуються саме викладачі (багатий досвід накопичено у США, Великобританії тощо).

Інтерактивна дошка SMART Board – це сенсорний дисплей, що працює як частина системи, в яку також входить комп'ютер та проектор. Комп'ютер надсилає зображення на проектор. Проектор передає зображення на інтерактивну дошку. Вона працює одночасно як монітор та пристрій введення даних: керувати комп'ютером можна доторкаючись до поверхні дошки. Якщо якась програма відкрита на комп'ютері, ви можете працювати з нею безпосередньо на інтерактивній дошці. Ваш палець працює як мишка. Одне доторкання до інтерактивної дошки SMART Board дорівнює клацанню лівої кнопки миші. Відкрийте програму так само, як ви робите це на комп'ютері, але використовуючи свій власний палець.

Ці дошки можуть змінити викладання і навчання англійської мови в різних напрямках. Наприклад, три з них:

1. Презентації, демонстрації та створення віртуальних процесів і явищ моделей. Використання необхідного програмного забезпечення та ресурсів в поєднанні з інтерактивною дошкою може покращити розуміння нових граматичного та лексичного матеріалу.

2. Активне залучення студентів. Мотивація і залучення студентів на занятті може бути підвищена за рахунок використання інтерактивної дошки, бо

студент розуміє миттєвий інтерактивний зв'язок і одразу ж отримує відповідь на виконане завдання.

3. Покращення темпу та ходу заняття. Використання інтерактивної дошки може покращити планування, темп і хід уроку, зробити його більш цікавим, різноманітним за рахунок наочності матеріалу.

Безперечно, інтерактивна дошка – цінний інструмент для навчання всієї групи. Це візуальний ресурс, котрий допомагає викладачу презентувати новий матеріал дуже жваво і захоплююче, дозволяє представити інформацію за допомогою різноманітних мультимедійних ресурсів, студенти можуть коментувати матеріал і вивчати лексичний матеріал чи граматичні схеми більш детально. Правильна робота з інтерактивною дошкою може допомогти викладачу перевірити знання студентів. Правильні питання для пояснення деяких ідей розвивають дискусію, дозволяють учням краще зрозуміти будь-який навчальний матеріал. Керуючи обговоренням, вчитель може сприяти студентів до роботи в парах, малих групах, направити студентів до роботи в невеликих групах. Не викликає сумніву, що інтерактивна дошка є центром уваги для всієї групи, тому можна виділити наступні види навчальної діяльності, доступні при використанні інтерактивної дошки:

- Робота з англomовним текстом і зображеннями.
- Написання ключових слів за допомогою електронних чорнил.
- Зберігання зроблених заміток для передачі електронною поштою, розміщення в Інтернеті або друк.
- Вільне переміщення по класу при демонстрації програмного забезпечення або роботі з ним перед аудиторією.
- Створення за допомогою шаблонів і зображень завдань для заняття.
- Демонстрація і нанесення заміток зверху навчального відеоматеріалу.

- Використання вбудованих в програмне забезпечення інтерактивної дошки презентаційних інструментів для збагачення дидактичного матеріалу.
- Демонстрація презентацій, створених студентами.

Викладачі зазначають, що завдяки появі в аудиторії інтерактивної дошки змінюються навіть найпроблемніші студенти. Студент, який раніше був пасивним на занятті, стає активним, починає творчо мислити. Студент, який завжди був гіперактивним, направляє свою енергію на роботу з одногрупниками. А той, кому просто було важко вчитися, знаходить нові можливості для самовираження.

Необхідно підкреслити, що інтерактивна дошка SMART Board використовує різноманітні засоби сприйняття інформації: візуальні, аудіальні або кінестетичні. Завдяки цій дошці, студенти можуть бачити більше кольорових зображень, малюнків, схем, діаграми, які можна як завгодно пересувати. Студенти також взаємодіють з матеріалом фізично, пересуваючи букви, слова і малюнки своїми пальцями. Дошка як інтерактивна поверхня може бути ефективним пристроєм для дидактичної гри, під час якої студент активно розвивається. Це дуже важлива комунікативна інтерактивна якість.

Першою реакцією студентів на можливість роботи в ході заняття з інтерактивними дошками буває яскраво виражений ентузіазм – зміна екрану від доторкання рук вчителя виглядає дуже ефектно. Відразу стає очевидним переваги нового засобу перед сталою практикою роботи студентів за окремими комп'ютерами.

Способи візуального навчання при використанні інтерактивної дошки варіюються від відображення простого тексту до прокрутки анімації або відео фрагментів. Серед аудіо можливостей – читання комп'ютером вголос слів, словосполучень, текстів, розповідей і віршів для постановки правильної вимови. Можливість безпосередньої ручної роботи з екраном інтерактивної дошки дуже цінна для навчання з використанням сприймання дотиком. Існує

безліч можливих комп'ютерних програмних продуктів навчання, які можна використовувати, щоб наладити контакт студента з інтерактивною дошкою.

З усього вище сказаного можна дійти висновку, що використання інтерактивної дошки на заняттях з англійської мови дозволяє викладачу збільшити кількість сприйнятого навчального матеріалу під час пояснення за рахунок збільшення кількості наочності на занятті; дошка надає викладачу можливість створювати прості й швидкі корективи в наявному методичному матеріалі прямо на занятті, адаптуючи його під конкретний колектив студентів, під конкретні завдання, які поставлені на занятті. Інтерактивні можливості дошки дозволяють зняти труднощі в процесі роботи з фонетикою, лексикою, граматику, сприяють розвитку монологічного та діалогічного мовлення тощо.

Список літератури

1. Костікова І. І. Впровадження мультимедійних технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців початкової освіти *Педагогічні науки. Збірник наукових праць Херсонського державного університету*. Випуск 58 (LVIII). Частина І. – Херсон, 2011. С. 429–434.
2. Осадчий В. В., Осадча К. П., Сердюк І. М. Використання мультимедійного проектора та електронної інтерактивної дошки в навчально-виховному процесі ВНЗ: навч.-метод. посіб. Мелітополь, 2011. 132 с.
3. Робота з мультимедійною дошкою: навч. посіб. Упоряд. В. Лапінський. Київ, 2008. 112 с.

ПЛАНУВАННЯ ВИВЧЕННЯ ДІЛОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Олександр Коваленко (Умань, Україна)

Останні десятиліття відзначаються збільшенням уваги до вивчення іноземних мов, розширення змісту навчання іноземних мов, що мало наслідком

розгалуження курсів їх вивчення. Повстало питання розробки теоретичних засад розгалуження загальної мови (GE), мови для ділового спілкування (BE) та мови для спеціальних цілей (ESP), після чого виникла проблема ефективної послідовності вивчення цих дисциплін. Питання ознак загальної мови (GE), мови для ділового спілкування (BE) та мови для спеціальних цілей (ESP) висвітлено у працях таких зарубіжних дослідників як Н. Хатчінсон, А. Вотерс, Б. Коффей, Р. Боліто, П.С. Робінсон, Н. Брігер, Дж. Комфорт, В. Холлет ін. В Україні цю проблематику розробляли в своїх працях О.Б.Тарнапольський, С.П. Кожушко та ін.

Ми вбачаємо за необхідне зробити наукову розвідку питання специфікації послідовності вивчення (включення) курсів в навчальну програму в залежності від факторів та уточнення цих факторів.

Практичне, ефективне та адекватне використання іноземної мови передбачає не механічне збільшення терміну вивчення іноземної мови, та виділення більшої кількості занять. Вагомою передумовою навчання ефективній комунікації є використання у початковому процесі підручників чи навчально методичних комплексів (НМК) не лише різних рівнів, але й різного спрямування. Повстає необхідність чітко розмежовувати при вивченні англійської мови GE, BE, та ESP. Згідно до положень Хатчінсона та Вотерса: "ESP - це підхід чи метод до викладання мови, при якому всі рішення щодо змісту та методу базуються на причинах вивчаючого, які спонукають його до опанування мовою"[3], Дудлі-Еванс та Сент Джон модифікували визначення ESP та виділили абсолютні та варіативні характеристики.

Абсолютні ознаки ESP: 1) відповідність специфічним потребам вивчаючого; 2) залучення методики та видів діяльності тієї дисципліни, яку вона обслуговує; 3) сконцентрованість на тих мовних засобах (граматичних, лексичних, фонетичних, стилістичних), навичках, дискурсі та жанрах, які адекватні цій діяльності.

Варіативні ознаки ESP - це 1) конструювання у відповідності до конкретної дисципліни чи дисциплін; 2) використання за певних навчальних умов методики відмінної від тієї, яка застосовується при вивченні загальної мови; 3) призначення для дорослих на рівні вищої школи, в ситуаціях професійної роботи, або без відриву від виробництва; 4) високий рівень студентів (B1- C1); 5) засвоєння базових мовних знань, хоч ця риса характерна лише для початківців.

ESP бачиться більшістю методистів лише як метод, а не продукт, чи специфічний тип навчальних матеріалів. Англійська для ділового спілкування стоїть дещо окремо від мови для особливих цілей. BE розглядається в контексті ESP, поділяючи їх ознаки та елементи вивчення. О.Б. Тарнопольський, розвиваючи понятійний апарат мови для ділового спілкування, все ж виділяє ділову мову з поміж інших мов для особливих цілей. BE слід розглядати як самостійне явище, а не як один з цілого ряду підмов спеціальностей [4,15]. М. Елліс та С.Джонсон, вважаючи, що BE є одним з ESP, все ж вирізняють ділову мову з поміж інших ESP тому, що вона поєднує специфічний зміст та загального змісту (відносно до загальних мовленнєвих вмінь ефективною комунікації). Щоб подолати це протиріччя, ряд методистів виділяють власне ділову англійську мову (BEP) та ділову англійську мову (BE). Якщо BEP все ж можна вважати однією з ESP, то в цілому ділова мова охоплює всі сфери: загальну мову, власне мову для ділового спілкування та мови для спеціальних цілей. О.Б. Тарнопольський стверджує, що всі засоби, які є у розпорядженні загальної мови, або вже використовуються, або потенційно можуть бути використані у діловій англійській мові.

Існують певні розбіжності у навчанні англійської мови для спеціальних цілей на Заході і в нашій країні. В нашій системі вищої освіти навчання іноземної мови для спеціальних цілей відбувається на основі уніфікованих програм, навчальних планів і матеріалів. Думки й побажання конкретних студентів щодо їхніх мовних потреб, здебільшого не враховуються. Студенти

практично не мають вибору: що вчити, для чого, з використанням яких матеріалів. Західна методика в якості свого провідного постулату вимагає починати навчання англійської мови для спеціальних цілей (ESP) з learners' needs analysis, тобто з аналізу потреб студентів кожної конкретної групи [2]. Тільки на підставі такого аналізу викладач, повинен скласти програму й навчальний план для групи. Такий підхід найбільше відповідає вимогам Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти та інших програмних документах, які пропонують виходити з потреб, мотивів, характеристик і здібностей студентів [1].

Вищезазначене дає нам підстави стверджувати, що повстала необхідність вносити зміни у включення різних курсів вивчення іноземної мови в професійному навчанні до будь якої спеціальності. Нам бачиться, що при викладанні мови в межах дуже короткого чи інтенсивного курсу можливе їх поєднання. Якщо ж курс іноземної мови є тривалим та ґрунтовним доцільним буде їх розмежування та поступове вивчення у доцільній послідовності. Починати слід безумовно із загальної мови (GE), а потім переходити до мови ділового спілкування, якщо студент загального економічного профілю, і нарешті завершувати підмовою для спеціальних цілей. Студентів же інших професій слід на другому етапі навчати ESP, а вже потім BE. Нами пропонується обов'язково враховувати наступні фактори: професійний профіль, рівень професійної майстерності, термін навчання, термін вивчення іноземної мови, базовий рівень володіння іноземною мовою, перспективи професійного зростання.

Список літератури

1. Curriculum for English Language Development in Universities and Institutes. – К. : The British Council, 2001 – 245 p.
2. English for Specific Purposes (ESP) in Ukraine. – К. : 2004. – 122 p.

3. Hutchinson N., Waters A. English for Specific Purposes: A learner -centered approach. - Cambridge: CUP, 1987. – 183 p.
4. Тарнапольський О.Б., Кожушко С.П. Методика обучения языку для делового общения. Киев. Ленвіт, 2004. – 182 с.

GENERAL PRINCIPLES FOR LISTENING COMPREHENSION IN FUTURE AVIATION SPECIALISTS' LANGUAGE TRAINING

Olena Kumpan (Kropyvnytskyi, Ukraine)

Aviation safety experts are constantly seeking to identify means of improving safety. According to their reports over 800 people lost their lives in three major accidents, in each of them accident investigators found a common contributing element: insufficient English language proficiency on the part of the flight crew or a controller had played a contributing role in the chain of events leading to the accident. In addition to these high-profile accidents, multiple incidents and near misses are reported annually as a result of language problems.

Taking the specifics of communication in the sphere of aviation, the upmost attention is paid to the linguistic proficiency in listening and speaking. These are the skills that appear in the ICAO rating scale: Pronunciation (phonological competence), Structure (grammatical competence), Vocabulary (lexical competence). d) Fluency (an appropriate pace of speech), Comprehension (the ability to recognize and understand speech), Interaction (addresses the ability to engage in spontaneous spoken dialogue and to successfully achieve communicative goals).

Comprehension skill development will result in decreasing difficulty when dealing with complex discourse, with unexpected or unfamiliar topics, unfamiliar accents or delivery styles and with unfavourable conditions of reception (due to background noise, etc.) [2].

Listening comprehension in the process of the radiotelephony communication encompasses the multiple processes that involve understanding and making sense of spoken messages. These include recognizing speech sounds, understanding the meaning of individual words, and/or understanding the syntax of sentences in which they are presented.

There are different definitions of the term “listening comprehension.” Listening comprehension is the different processes of understanding the spoken language. These include knowing speech sounds, comprehending the meaning of individual words, and understanding the syntax of sentences [4]. According to Hamouda, listening comprehension refers to the understanding of what the listener has heard and it is his/her ability to repeat the text despite the fact that the listener may repeat the sounds without real comprehension. [1]

Speaking about general principles for teaching listening comprehension, we would like to mention the following: 1. Listening comprehension lessons should have definite goals and they should be clearly stated. 2. Listening comprehension lessons should be constructed with careful step by step planning. 3. Listening comprehension structure should demand active overt student participant. 4. Listening comprehension lessons should provide a communicative necessity for remembering to develop concentration. 5. Listening comprehension lessons should emphasize conscious memory work. 6. Listening comprehension lessons should “teach” not “test.” [6]

The integral goal in Aviation English training is teaching students how to improve their listening skills, since listening comprehension has always been a challenge for language learners. Contributing factors include the speaker talking quickly, background noise, a lack of visual clues (such as radio communication), the listener’s limited vocabulary, a lack of knowledge of the topic, and an inability to distinguish individual sounds. While the challenges posed by the speaker or the situation may be out of the listener’s hands, there are a few skills or 'strategies' that English learners can use to help them along. Raphael Ahmed, a teacher at the British Council in Bangladesh, shares some useful strategies:

Predicting content: If to adjust to Aviation specialists' language proficiency training, depending on the context – an incident report, a weather forecast, an emergency call – you can often predict the kind of words and style of language the speaker will use. Our aviation feedback helps us anticipate the kind of information we are likely to hear.

Listening for gist: When listening, it is also possible to get the 'whole picture' but with one crucial difference: information comes in a sequence. And in that sequence of information, there are content words (the nouns, adjectives and verbs) that can help you form that picture.

Detecting signposts: The words, which link ideas, help us to understand what the speaker is talking about and where they are taking us. They're particularly important in presentations and lectures. For example, if a narrator says: 'I am going to talk about three factors affecting aviation safety...' then later on you might hear the phrases 'first of all', 'moving on to' and 'in summary' to indicate the next part of the talk.

Listening for details: When listening for details, you are interested in a specific kind of information – perhaps a number, name or object. You can ignore anything that does not sound relevant. In this way, you are able to narrow down your search and get the detail you need.

Inferring meaning: This is the technique of inferring meaning: using clues and prior knowledge about a situation to work out the meaning of what we hear. [5]

Without additional supports listening, by itself, is not enough to develop better listening skills. Here are several activities a teacher can employ to facilitate the development of listening skills:

1. Promote active listening: giving the students something to listen for ensures that they are involved in the task;
2. Identify listening strategies: give the students tools to guide their listening; such as, looking for specific information, identifying predictable words or phrases, or discussing what they expect in certain forms of speech;

3. Select the most appropriate strategy for presenting the lesson; for example, using a top down (general meaning, summarizing) or bottom up (cognates, specific words, word order patterns) approach;

4. Allow the students to hear as much of the target language as possible while using a variety of teaching methods; for example, sometimes using visual cues, at other times not;

5. Use authentic materials;

6. Ensure the students know the goals of the listening task;

7. Provide opportunities for reflection and discussion so the students can share what was heard, what was learned and methods they employed to better understand what was said;

8. Organize pre-listening activities, such as providing students with relevant vocabulary, reading a related text, looking at a related image or clarifying necessary cultural information etc.;

9. Be sure to check level of the listening exercise beforehand to ensure it is an appropriate level for the students. [3]

References

1. Hamouda, A. An Investigation of Listening Comprehension Problems Encountered by Saudi Students in the EL Listening Classroom. *International Journal of Academic Research in Progressive Education and Development*. 2(2), 2013, 113-155.

2. Manual on the Implementation of ICAO Language Proficiency Requirements: Doc 9835/AN 453, Second Edition — 2010.

3. Oral comprehension (listening) in the SL Classroom [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://sites.educ.ualberta.ca/staff/olenka.bilash/Best%20of%20Bilash/listening.html>

4. Pourhosein Gilakjani, A., & Sabouri, N. B. Learners' Listening Comprehension Difficulties in English Language Learning: A Literature Review. *English Language Teaching*, 9(6), 2016, 123-133.

5. Raphael Ahmed. Five essential listening skills for English learners [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/five-essential-listening-skills-english-learners>

6. Seyedeh Masoumeh Ahmadi. The Importance of Listening Comprehension in Language Learning International Journal of Research in English Education, Vol. 1, No. 1; 2016 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.ijreeonline.com

DIALOGUES IN THE TEACHING OF FOREIGN LANGUAGES

Tetyana Leleka (Kropyvnytskyi, Ukraine)

The purpose of this article is to show the methods to increase the effectiveness of a foreign language class.

The main and leading goal in the teaching of foreign languages is the communicative approach, which determines the entire educational process. One of the main forms of verbal communication is dialogic speech. Its development is one of the most acute problems of modern pedagogical science. This is confirmed by a number of studies, articles, manuals that have appeared recently.

Dialogue is a conversation between two or more people. It can spread to other members of the group. The highest level of communication is discussion. It is an independent subject of instruction, which creates conditions for active learning. The feedback is quite simple: the speaker sees the facial expression, the reaction of the interlocutors, and receives an answer. Dialogue suggests small statements: brief messages, questions, requests and objections [1].

In recent years, a number of the scientists, in particular, G.V. Abrahamyan, M.A. Abissova, A.B. Boymatova, I.V. Grebenev, A.A. Emelyanova, R.R. Fokina, E.A. Isaev, S.R. Musifullina, N.V. Popova, O.V. Safonova and others are into the educational potential of dialogic learning.

The qualitative changes that occur in Ukraine affect various types of human activities, including education. It needs to be adapted to rapidly changing and progressive technologies. The problem of quality education affects every school leaver during the period of submitting documents to higher educational institutions. The choice of the direction and the learning environment determines what skills and abilities the student will receive and develop during the training at the university, and

it is important that this choice correlates as much as possible with the future professional activity.

The organization of educational activities for the acquisition and development of the given qualities by students requires choosing of the right approach for the effective implementation of the training programme. For the highly effective mastery of foreign languages at a level not lower than the spoken language, the interactivity of learning is necessary [3]. It means the ability to interact with other participants or to be in a dialogue mode. Therefore, interactive learning is the interactive learning, within which interaction is carried out.

Modeling of dialogic interaction is carried out mainly in two directions: structural and cognitive.

The structural level of dialogic interaction modeling gives an idea of the division of the dialogue, its main components and the ways of their interconnection. Some progress has been made by researchers who view dialogue as a form of social interaction that is the exchange of verbal actions among several communicants.

The cognitive level of dialogic interaction modeling begins actually at the level of the minimal unit — a speech act or statement, as a result of which all the knowledge of the lexical and grammatical material creates a certain level of language competence for students, which is a necessary link in the implementation of dialogic communication. However, verbal communication is manifested at the level of minimal dialogic interaction, which realizes the interrelation of replicas as a result of the processes of the activities of several communicants.

The ability to model a dialogic interaction in accordance with the didactic goals of academic knowledge is an essential characteristic of the teacher's professionalism. The actual interaction of the teacher and students in training is the central link in the cooperation. Installation, readiness of the teacher to take the student's position, because the position of the student is a fundamental and important condition for cooperation. The establishment of subject-subject relations between the teacher and the student, characterized not by submission, not by repression, but by cooperation, by openness.

The minimum level of dialogic interaction includes at least two components that represent the initiating and reactive replica. The most common type of such structuring is the question-answer dialogic structure. Most often, the training has the aim of teaching to give a direct full answer to a question that completely fills the information gaps of the question.

The impact function is not central to professional dialogue, but remains an integral part of it. The main components of the pragmatic aspect are the installation, modeling of dialogic interaction, the construction and assimilation of question-answer structures, content and programmable pragmatic effect. The methods of mastering the question-answer structures in the learning situation should be taught in two ways: teacher-student, student-student. The first and necessary way is the teacher-student. This is a bilateral process, in which the category of speech partnership is realized when creating a comfortable psychological climate.

The teacher forms a common communicative strategy for both communicants at the stage of preliminary acquaintance with the language tools and in the process of the dialogue itself, acquaints the students with the rules for constructing the dialogue; directs attention to the content of the proposed situation from the point of view of its not only structural components, but also saturation. At the level of student-student, the modeling of dialogic interaction is realized when taking into account the conversion needs of each other and the desire to implement a programmed action plan.

The teacher should pay attention to such factors: the specificity of professional dialogue; the funds aimed at the formation of professional communicative competence in the field of teaching dialogic interaction; the peculiarities of the generation of the speech utterance by students and the free exchange of opinions in the form of dialogic conversations; the features of understanding from the participants in the dialogue of the listener.

In our opinion, dialogue with computers and computer networks will be effective. First, it expands the opportunities for interactive communication, providing participants (students) with quick access to information within the Internet, which is especially important when teaching foreign languages [2]. Secondly, it develops the ability to work with a computer and computer networks. Computer dialogue provides students with a free pace of learning and independence in learning the teaching material [4]. This gives the teacher exceptional flexibility in the individual approach to each student: training tasks become personal, unique, and it increases the interest of students in them.

The stages of interactive learning technology involve the use of social and linguistic approaches, and their suitability for mastering of a foreign language. Modern Internet resources offer the following opportunities for learning a foreign language: obtaining of authentic language material from original sources; reproduction of the natural language environment of students with native speaker

participation. The recreation of a language context based on reality. This makes it possible for the teacher to freely choose teaching material for reading and studying by students, and also raises the motivational level of students, which leads to a qualitative increase in the level of their learning ability [3].

Its advantage is a convenient interactive mode of training using a computer that can be implemented at any time to fill possible gaps in the basic education.

Thus, dialogue as an interactive learning tool allows you to develop communication skills in a foreign language to a conversational level. The use of interactive technology allows to involve students in computer-information activities, with a view to facilitating their learning when working with computers and computer networks, and also promoting a comprehensive qualitative improvement of the results of educational activities.

It can be noted that the use of interactive technology is actively used in practice of many universities and requires further study, including the development of software and methodological support.

References

1. Агаева О. В. Обучение диалогической речи на уроках английского языка / О.В. Агаева // Актуальные задачи педагогики: материалы Междунар. науч. конф. (г. Чита, декабрь 2011 г.). — Чита : Издательство «Молодой ученый», 2011. — С. 92–94. — URL <https://moluch.ru/conf/ped/archive/20/1289/>
2. Брашован Е.А. Teaching speaking as one of the main language skills / Е.А. Брашован // Направления модернизации современного инновационного общества: экономика, социология, философия, политика, право: материалы межд. научно-практ. конф. (Армавир, Новосибирск, Саратов, 26 дек. 2014г.). – В 3-х частях. – Ч.1. – Саратов, 2015. – С.69–71.
3. Киргуева Р.А. Мотивация как способ повышения эффективности обучения иностранному языку в ВУЗе / Р.А. Киргуева // Язык. Культура. Общество: материалы межвуз. науч.-метод.конф., посвящ. 85-летию образования каф. яз. КубГАУ / отв.за выпуск Н.С. Аракелян, А.П. Степанова. – Краснодар : КубГАУ, 2016. – 263 с.
4. Формановская Н.И. Коммуникативно-прагматические аспекты единиц общения / Н.И. Формановская. – М. : Институт русского языка им. А.С. Пушкина, 1998. – 292 с.

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Лілія Огородник (Умань, Україна)

«Якщо вчитель має тільки любов до справи, він буде добрим учителем. Якщо вчитель відчуває тільки любов до учня, як батько, мати, він буде кращим за того вчителя, який прочитав усі книжки, але не відчуває любові ні до справи, ні до учня. Якщо учитель поєднує в собі любов до справи і до учнів, він – досконалий учитель».

Л.В. Толстой

Сьогодні у світовій освітній практиці провідними є діяльнісний, особистісно орієнтований та компетентнісний підходи до вивчення англійської мови [1], тому важливим стає не тільки наявність у дитини певного багажу знань, особистих якостей та здібностей, а й здатність застосовувати ті чи інші компетентності на практиці.

Саме означені підходи відповідають головній меті навчання іноземної мови в сучасній школі – розвитку особистості школяра, здатного використовувати іноземну мову як засіб спілкування в діалозі культур.

Сучасні учні очікують від уроку англійської мови чогось цікавого і водночас незвичайного для себе. Завдання вчителя полягає у ретельній підготовці до уроку, аби стимулювати учнів до творчої, продуктивної співпраці. Як говорить стародавня мудрість *«Учень – це не посудина, яку потрібно заповнити, учень – це факел, який треба запалити»*. Для того аби забезпечити високу позитивну мотивацію учнів, стійкий інтерес до володіння англійською мовою, на уроках англійської мови варто використовувати інтерактивні методи навчання в рамках діяльнісного, особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходів до навчання англійської мови.

Низка вчених визначають інтерактивне навчання як одну з форм діалогового навчання: **інтерактивність** (від англ. *interaction* – взаємодія) – означає здатність взаємодіяти чи знаходитись у режимі бесіди, діалогу з чим-небудь (наприклад, комп'ютером) або ким-небудь (людиною) [6; с. 5].

Суть інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умов постійної, активної взаємодії всіх учнів; це – співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове навчання в співпраці), де і учень, і вчитель є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють і здійснюють. Інтерактивне навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне вирішення проблеми на основі аналізу обставин та відповідної ситуації. Воно ефективно сприяє формуванню навичок і вмінь, виробленню цінностей, створенню атмосфери співпраці, взаємодії, дає змогу вчителю стати лідером колективу.

Важливий внесок у розробку та впровадження інтерактивних методів зробили німецькі вчені ще на початку 90-х років – Арнольд Р., Шелтен А., Швейтцер И., Стус Ф., Вейдиг І. Аналіз наукових джерел з досліджуваного питання свідчить про те, що головна увага приділяється взаємодії учасників спілкування.

До інтерактивних методів навчання відносять *презентацію, евристичні бесіди, рольові ігри, дискусії, «мозковий штурм», конкурси з практичними завданнями та їх подальше обговорення, проектування бізнес планів, проектів, проведення творчих заходів, використання мультимедійних комп'ютерних програм та залучення носіїв мови до комунікативних ситуацій* [5; 26].

Обираючи певний інтерактивний метод, а саме: *інтерв'ю, круглий стіл, проект, експертні групи, екскурсії*, викладач формує в учнів відповідні навички. Більше того, в результаті такої інтеракції відбувається взаємонавчання обох сторін.

До цікавих позакласних інтерактивних методів можна віднести екскурсії англійською мовою та зйомка відео репортажу, за якими можуть слідувати презентації, проекти та відео-проекти.

Під час вивчення англійської мови, на наш погляд, ефективними є такі інтерактивні методи навчання, як робота в парах, трійках, змінювані трійки, «карусель», «акваріум», «велике коло», «мікрофон», незакінчені речення, «мозковий штурм», аналіз проблеми, «мозаїка», коло ідей, розігрування ситуації в ролях (рольова гра, імітація), дискусія, ток-шоу тощо. Запропоновані методи та їх складові можна результативно використовувати як на уроках засвоєння, так і застосування знань, умінь і навичок. Крім того, елементи інтерактивних методів можна застосовувати одразу ж після викладу вчителем нового матеріалу, замість опитування, на уроках, які присвячені застосуванню знань, умінь і навичок. Використання на уроці запропонованих інтерактивних методів сприятиме: ефективному повторенню вивченої лексики, поповненню словникового запасу; глибокому засвоєнню навичок правильної артикуляції; розвиткові уваги, пам'яті, мислення; формуванню вмінь працювати в парах, групах тощо.

Підсумовуючи вищесказане можна зробити висновок, що існує велика кількість інтерактивних методів навчання. Основними перевагами інтерактивного навчання є:

задіяність усіх учнів класу на занятті;

вміння працювати у команді;

можливість пропонувати і висловлювати свою думку;

створення «ситуації успіху»;

вміння аргументувати свій погляд, знаходити альтернативне вирішення проблеми;

опанування великої кількості матеріалу за короткий термін часу;

формування доброзичливого ставлення до опонента;

формування навички толерантного спілкування.

Проте, організація уроку з застосуванням інтерактивних методів потребує немало часу для підготовки. З метою забезпечення оптимізації та інтенсифікації навчального процесу варто враховувати вікові

особливості учнів. Відповідно до цього, застосовувати той чи інший метод на певному етапі навчання.

Список літератури

1. Лист МОН №1/9 – 436 від 09.08.17 року «Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у загальноосвітніх навчальних закладах у 2017 /2018 р.».
2. Комунікативні методи та матеріал для викладання англійської мови; перекл. з англ. мови та адаптація Л. В. Биркун. – Oxford Univ. Press, 1998. – С. 20-48.
3. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. – Вид. 2-ге, випр. і перероб. – К.: Ленвіт, 2002. – 328 с.
4. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід / О. Пометун, Л. Пироженко. – К., 2002. – С. 135.
5. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання / О. Пометун, Л. Пироженко. – К. : А.С.К., 2005. – С. 192.
6. Редько В. Інтерактивні технології навчання іноземної мови / В. Редько // Рідна школа. – 2011. – № 8-9. – С. 28-36.
7. Шевченко Є. Використання інтерактивних технологій для розвитку пізнавального інтересу на уроках англійської мови / Є. Шевченко // Англійська мова та література. – 2005. – № 24. – С. 4-6.

THE EFFECTIVENESS OF USING AUDIO-LINGUAL METHOD IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES

Viktoriiia Pavlyuk (Uman, Ukraine)

Learning foreign languages is a process of forming a mechanical habit of the person being taught. This process is carried out using various methods, among which the audio-lingual method deserves a special attention.

The audio-lingual method is an effective way of acquiring communicative skills, provided that the learning process is based on a colloquial speech rather than on a written form. Oral preparation in the audio lingual method is necessary to create the basis for the development of other language skills.

The idea of the abovementioned method proposes that students should practice the particular construct until they can use it spontaneously. The lessons are built on static drills in which the students have little or no control on their own output; the teacher is expecting a particular response and not providing the desired response will result in a student receiving negative feedback. This type of activity, for the foundation of language learning, is in direct opposition with communicative language teaching.

Native language plays a minor role in using the audio lingual method in teaching foreign languages. Only the target language is used in the classroom by a teacher and a student. The new material in the target language is also introduced in the form of a dialogue, closest to the natural situational context, which allows students to acquire communicative competence and skills. In particular, oral exercises allow students to formulate correct analogies of the proposed situations. Therefore, the majority of teachers use an inductive approach to teaching students grammar.

It has been established that the meaning of words that are understandable for a native speaker can be studied by a foreigner only in the linguistic and cultural environment [3].

The audio-lingual method in the study of grammar is aimed at modeling a sentence by a teacher, through which his particular structure is expressed, and students repeat sentences by simulating their sound patterns and intonation, seeking

to be identical. By skipping the pronunciation of words in the sentence, a student immediately receives help from the teacher, and thus avoids the formation of "bad habits" in the pronunciation of sentences.

In the audio-linguistic method, grammar rules are not taught directly. Students are expected to find them in the process of using various examples and models. This method also is used in the contrast analysis approach and aimed to draw a student's attention to differences in model, structure and sound system of both languages (native and target).

One of the main approaches to the audio lingual method is the introduction of new teaching material in the form of a dialogue. The method allows you to analyze the conversational model, break it into phrases and memorize the mimic techniques of the situation. Dialogues are considered as a natural conversational context that helps students acquire the learned grammatical structures and vocabulary [1, 7].

V. Lake believes that there are both advantages and disadvantages of the audio lingual method of teaching foreign languages. The advantages can be attributed to the fact that students get communication skills by using the target language; they have no difficulty in understanding the tasks posed by the teacher and the development of communicative situations; students respond correctly to the questions they are asked and are able to combine linguistic aspects with psychology of behavior.

The disadvantages of the audio-lingual method can be attributed to the fact that students use communicative skills spontaneously and separately from the requirements of the curriculum; they often take a passive position while working in the classroom, less attention is paid to communicative skills and the content of the conversation in general, the learning process focuses on speech [2].

Despite the aforementioned disadvantages, teachers find opportunities to overcome them in the process of teaching their students. The success of teaching foreign language students through the audio lingual method can be achieved by continually conducting drills in the classroom. This requires a flexible teaching approach involving a spontaneous natural conversation in the classroom.

The practice of a dialogue make students acquire audio skills in the process of systematic exercising, which they can use in a communicative situation by applying different word combinations and phrases.

Template conversations can be envisaged in the curriculum, but spontaneous dialogues allow teachers to implement a creative and comprehensive approach to each individual, so in our opinion, teachers should give their preference to audio-lingual method in their pedagogical activity.

The conclusion is that undoubtedly the audio-lingual method has its advantages and disadvantages in the study of a foreign language as a second one, which, however, can be overcome by choosing the right approaches in the educational process. The role of the audio-lingual method in learning a foreign language is difficult to overestimate, although some innovators are questioning its use. In our opinion, if the method helps the student to learn in the process of learning communicative competence, then it is justified and effective.

References

1. Abdel-Rahman Abu-Melhim. 2009. Re-evaluating the Effectiveness of the Audio-lingual Method in Teaching English to Speakers of Other Languages. *International Forum of Teaching and Studies* 5(2): 1-9.
2. Lake, W. (2013). Audio-Lingual Method of Teaching English [Electronic Version]. Retrieved January 23, 2018, from <http://blog.about-esl.com/audio-lingual-method-teaching-english/>
3. Sriartni. (2013). Audio-Lingual Method [Electronic Version]. Retrieved January 24, 2018, from <http://sriartini46.wordpress.com/2013/06/29/audio-lingual-method/>

VYUŽITIE KOOPERATÍVNEHO VYUČOVANIA V CUDZOJAZYČNOM VZDELÁVANÍ

Božena Petrášová (Trnava, Slovensko)

Každý vyučovací proces sa vo svojej podstate zameriava na vytvorenie čo najefektívnejšieho prostredia a spôsobu organizácie práce učiteľa a žiakov vo vzdelávacom procese. Vytvára vzťahy medzi žiakom, vyučujúcim, obsahom vzdelávania a vzdelávacími prostriedkami. Poznáme niekoľko typov organizačných sústav vyučovania: individuálne, hromadné, individualizované, programované, kooperatívne. Kým pri individuálnom vyučovaní riadi činnosť jednotlivých žiakov učiteľ, žiaci pracujú individuálne, medzi sebou nijako nespolupracujú, pri hromadnom vyučovaní sa učiteľ snaží udržiavať kontakt s triedou ako celkom, zároveň však i s každým jednotlivcom. To mu umožňuje poznávať študentov, úroveň ich vývoja a ich špecifické vlastnosti. Študenti sa spoznávajú navzájom, rozvíjajú sa sociálne vzťahy medzi nimi. Učivo je pri individuálnom vyučovaní stanovené pre každého žiaka zvlášť, neexistujú spoločné učebnice. Pri hromadnom vyučovaní má každá vyučovacia hodina svoj didaktický cieľ. Dôležitým aspektom individualizovaného vyučovania je fakt, že kladie veľký dôraz na diferenciaciu študentov – od každého z nich sa vyžaduje námaha, ktorá mu je primeraná a ktorej je schopný. Programované učenie je riadené, treba ho chápať ako algoritmický proces. Je založené na princípe jednotlivých sekvencií – k nasledujúcej sekvencii študent postúpi až vtedy, keď zvládne predchádzajúcu, teda keď odpovie na príslušné zadania.

Princípom kooperatívneho vyučovania je fakt, že žiaci sa učia spolupracovať, komunikovať a vzájomne sa hodnotiť. Cieľom kooperatívnych aktivít v škole je pomoc žiakom rozvíjať schopnosť pozeráť sa na problém očami druhých, brať do úvahy iné názory, rozlišovať problémy, ktoré môžeme vyriešiť samostatne a ktoré vyžadujú spoluprácu, schopnosť modifikovať stanovené pravidlá formou diskusie a dosiahnutím konsenzu a konať tak, aby bol dosiahnutý spoločný cieľ. Slavin (1994)

postrehol pozitívny efekt kooperatívneho vyučovania oproti súťaživému a individualizovanému typu. Podľa neho spočíva vo vyššej motivácii žiakov aj učiteľov, k dosiahnutiu vysokého učebného výkonu. Analyzoval 27 štúdií o kooperatívnom vyučovaní – v 19 bolo viditeľné značné pozitívum kooperatívneho vyučovania oproti tradičnému (ten bol výhodnejší iba v jednej štúdii, v ostatných 7 sa rozdiely nezistili).

Pri kooperatívnom type vyučovania žiaci pracujú v malých skupinkách (5-6 žiakov), hoci kooperatívna výučba sa nerovná skupinovej práci. Hodnotenie žiaka závisí od výkonu skupiny, ktorej je členom. Učiteľ je iba radcom a organizátorom, usmerňovateľom samostatnej práce skupín žiakov. Spomínaná metóda vedie ku komplexnému rozvoju osobnosti žiaka a schopnosti učiť sa, podnecuje jeho aktivitu, tvorivosť a samostatnosť. Kooperatívne poňatie výučby je založené na princípe spolupráce pri dosahovaní cieľa. Výsledky jedinca sú podporované činnosťou celej skupiny a celá skupina má prospech z činnosti jednotlivca (Kasíková, 2007).

Kasíková (ibid.) tiež hovorí, že pri kooperatívnom vyučovaní ide o systém založený na princípoch kooperácie pri učení v malých skupinách. Kooperácia sama, hoci je cenným cieľom tohto systému, nie je cieľom prioritným – tým je rozvoj intelektuálny a osobnostne-sociálny. Základnými metódami kooperatívnej skupinovej činnosti sú podľa nej: diskusia, riešenie problému, práca na produkte, simulácia a rolové hry. Taktiež kladie veľký dôraz na vzdelávanie učiteľov.

Úlohou učiteľa pre zabezpečenie efektívnej realizácie kooperatívneho vyučovania je zabezpečiť vzájomnú pozitívnu závislosť členov skupiny (majú spoločné ciele, riešia spoločnú úlohu a za dosiahnutie cieľa či vyriešenie úlohy dostanú spoločnú odmenu), zabezpečiť vzájomný kontakt členov skupiny (usporiadanie lavíc a stoličiek tak, aby si študenti videli navzájom do tváří), posilňovať osobnú zodpovednosť členov skupiny (učiteľ by sa mal presvedčiť o práci všetkých členov v skupine. Vyvoláva najmä slabších, aby ukázali riešenie úloh.), zdokonaľovať interpersonálne, komunikatívne zručnosti študentov (študenti sa musia adaptovať na tempo práce, osvojiť si určité zvláštne formy komunikácie, osvojiť si

techniku skupinovej práce...), usmerňovať prácu skupín študentov (musí byť zameraná na dosahovanie určených cieľov, aby sa neplytvalo časom, aby vzťahy v skupine boli korektné a efektívne).

Miron Zelina (2000) hovorí, že základnou charakteristikou kooperatívneho vyučovania je to, že úlohy a prezentácia obsahu sú zacielené na malé skupiny študentov (5-6), ktorí sa učia spolu. Typická je mixovaná skupina – chlapci aj dievčatá, študenti rozličných schopností, rozličného etnického pôvodu. Zamerania a činnosti jednotlivých skupín môžu byť nasledovné:

- *študentský tím* – učiteľ prezentuje učivo alebo problém a študenti v skupine sa spolu učia, riešia problémy
- *hráčsky tím* – jednotlivé skupiny medzi sebou hrajú, súťažia, diskutujú, argumentujú a získavajú body (ako vo vedomostných súťažiach)
- *vyučovací tím* – jeden člen / každý člen skupiny dostane od učiteľa označenú učebnú látku a má ju naučiť ostatných; skupina dostane informačný prameň, z ktorého si študenti látku naštudujú a potom si ju spolu vysvetľujú, opakujú a skúšajú sa z nej
- *spoločne sa učiaci tím* – každý člen tímu má určitú rolu (vymýšľa, skúša, oponuje, organizuje prácu)
- *vyšetrovací tím* – skupina komplexne vyšetruje problém, zháňa informácie, spresňuje definovanie problému, tvorí riešenia, hodnotí ich a realizuje; tím na „konferencii“ podáva ostatným študentom správu o postupe riešenia problému, o chybách a odporúčaní pri riešení podobných úloh v budúcnosti.

Metódy kooperatívneho vyučovania majú tri základné pozitívne charakteristiky, konkrétne to, že každý študent dosahuje vlastné skóre úspechu, hoci do úvahy sa berie i skupinové skóre, kooperácia vedie k tomu, že viac pracujú viacerí študenti, učia sa spolupracovať, výkony sa znásobujú – lepší študenti učia slabších, slabší získavajú, lepší si opakujú látku a učia sa učiť sa.

Podľa Skalkovej (2007) je základným pozitívom kooperatívneho vyučovania jeho orientácia na sociálne vzťahy ako na neoddeliteľnú súčasť celistvého vyučovacieho procesu. Pri kooperatívnom vyučovaní nejde o súťaženie medzi členmi skupiny či získanie maximálneho zisku pre jednotlivca na úkor ostatných. Naopak, medzi základné princípy kooperatívneho vyučovania patrí vzájomná pomoc, tolerancia, získanie schopnosti presne formulovať vlastné myšlienky a chápať myšlienky druhých, reagovať na názory a požiadavky skupiny, schopnosť hodnotiť seba i druhých. Základným prínosom kooperatívneho vyučovania v sociálnej oblasti je nadobudnutá schopnosť prijímať druhých ľudí a lepšia schopnosť spolupracovať s ostatnými.

Literatúra

1. KASÍKOVÁ, Hana: *Kooperativní učení a vyučování – Teoretické a praktické problémy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze – Nakladatelství Karolinum, 2007. 180 s. ISBN 978-80-246-0192-2
2. SKALKOVÁ, Jarmila: *Obecná didaktika*. Havlíčkův Brod: Grada Publishing,a.s., 2007. 328 s. ISBN 978-80-247-1821-7
3. SLAVIN, Robert: *Preventing Early School Failure*. Boston: Allyn and Bacon, 1994. 237 s. ISBN 0-205-13991-4
4. ŠVEC, Štefan: *Základné pojmy v pedagogike a andragogike*. Bratislava: IRIS, 2002. 320 s. ISBN 80-89018-31-9
5. ZELINA, Miron: *Alternatívne školstvo*. Bratislava: IRIS, 2000. 260 s. ISBN 80-88778-98-0

THE IMPORTANCE OF HARD SKILLS FOR TEACHING FOREIGN LANGUAGES

Valentina Pryanitska (Kharkiv, Ukraine)

Once a person has decided to become a teacher he/she must spend time noting the skills required for a job. Soft skills are considered to be the most important for a teacher as the latter must communicate successfully with learners. So what are soft skills? Soft skills are considered to be interpersonal people skills which enable people to communicate or work effectively creating good psychological atmosphere. As we live in the world full of stresses and negative situations we must pay special attention to the way we behave. Stress compromises your ability to communicate effectively. If you feel disappointed or irritated the tone of your voice, intonation and movements of your body will clearly signal that something unpleasant has happened. We must be aware of fact that we can confuse or even turn off our listeners. If a person is feeling overwhelmed by stress, it's best to take a time out. It is better to calm down before continuing the conversation. Once you've regained your emotional stability, you'll be better "equipped" to deal with the situation in a positive way. So soft skills are especially vital for teachers' professional development as this profession requires much interaction with pupils, students or people on the whole.

Though it seems that only soft skills are important for teachers research has shown that soft skills have as much impact on this job as hard ones. To some extent it happens because we live in a technocratic era and we are inclined to work with numerous devices which have recently been invented. Our society is constantly changing. Since last century the technological advancement has become the focus of our society. You can hardly find a family that doesn't have a computer or other devices which are really useful. So, it is always a good idea to remain up with current standards of technology and techniques. It is essential for almost all professions. And teaching is no exception. Therefore to succeed in their careers teachers of foreign languages must take into account the fact that they shouldn't focus only on building their soft skills but they must also master the hard ones.

What are hard skills? Hard skills are defined as the skills required for a role that are not interpersonal. Hard skills include the [knowledge and abilities](#) required for success in a job. They are specific, teachable and quantifiable abilities. For a teacher, hard skills might include:

- A certificate of qualification
- Knowledge of the content taught
- Sound language and literacy
- Basic computer and word processing skills
- Skills acquired through professional development etc.

Hard skills are acquired through formal education and training programs, including college, apprenticeships, short-term training classes, online courses, certification programs, as well as by on-the-job training.

There are careers that need much hard skills and little soft skills or mostly soft skills and little hard skills. Teachers of the foreign languages need both hard and soft skills as they should have at least basic computer skills. And dealing well with learners requires excellent soft skills. Moreover we must keep in mind that key to success in our career is finding balance between both soft skills and hard skills. Therefore, a teacher must improve communication skills as well as his/her psychological well-being. If we think that students or learners attend our classes only for the reason that they want to speak foreign language well we are mistaken. The most important thing for every person is to be needed, loved and respected as well as to become competent in the sphere of studied subject. Clarity of speech, friendly disposition, smiling face, smooth movements as well as hard skills of a teacher help to develop successful interaction. Realizing this fact will definitely lead to teachers' professional development.

References

1. <http://www.inspireeducation.net.au/blog/professional-development-hard-and-soft-skills-for-teachers/>

PROBLEM-BASED LEARNING: STUDENTS ENGAGEMENT, LEARNING AND PROBLEM SOLVING

Ya.V.Romantsova (Kharkiv, Ukraine)

The recent changes in the system of high education make new demands to the profession teaches and to the personal characteristics of the future specialists. Profession competence is important, but the development of flexible knowledge, creative abilities, self-directed learning strategies and strong motivation are also important. That induce teaches to look for new forms and techniques of classroom teaching.

Project learning, also known as project-based learning, is a dynamic approach to teaching in which students explore real-world problems and challenges, simultaneously developing cross-curriculum skills while working in small collaborative groups.

According to the Buck Institute for Education (BIE) Project-Based Learning (PBL) is a teaching method in which students gain knowledge and skills by working for an extended period of time to investigate and respond to an authentic, engaging and complex question, problem, or challenge.

Students who were taught through PBL became “self-directed learners” with the desire to know and learn the ability to formulate their needs as learners, and the ability to select and use the best available resources to satisfy these needs. Barrows and Tamblyn defined this new method, problem-based learning, as “the learning that results from the process of working toward the understanding or resolution of a problem” [1. P.18]. They summarized the process as follows:

The problem is encountered first in the learning sequence, before any preparation or study has occurred.

The problem situation is presented to the student in the same way it would present in reality.

The student works with the problem in a manner that permits his ability to reason and apply knowledge to be challenged and evaluated, appropriate to his level of learning.

Needed areas of learning are identified in the process of work with the problem and used as a guide to individualized study.

The skills and knowledge acquired by this study are applied back to the problem, to evaluate the effectiveness of learning and to reinforce learning.

The learning that has occurred in work with the problem and in individualized study is summarized and integrated into the student's existing knowledge and skills [1. P.191-192].

Project-based learning hails from a tradition of pedagogy that asserts that students learn best by experiencing and solving real-world problems. According to researchers, project-based learning essentially involves the following:

6. students learning knowledge to tackle **realistic problems** as they would be solved in the real world;
7. increased **student control** over his or her learning;
8. teachers serving as **coaches and facilitators** of inquiry and reflection.

In Gold Standard PBL, projects are focused on student learning goals and include Essential Project Design Elements:

- 1) **Key knowledge, understanding, and success skills** - the project is focused on student learning goals, including standards-based content and skills such as critical thinking / problem solving, communication, collaboration, and self-management.
- 2) **Challenging problem or question** - the project is framed by a meaningful problem to solve or a question to answer, at the appropriate level of challenge.

3) **Sustained inquiry** - students engage in a rigorous, extended process of asking questions, finding resources, and applying information.

4) **Authenticity** - the project features real-world context, tasks and tools, quality standards, or impact – or speaks to students’ personal concerns, interests, and issues in their lives.

5) **Student voice and choice** - students make some decisions about the project, including how they work and what they create.

6) **Reflection** - students and teachers reflect on learning, the effectiveness of their inquiry and project activities, the quality of student work, obstacles and how to overcome them.

7) **Critique and revision** - students give, receive, and use feedback to improve their process and products.

8) **Public product** - students make their project work public by explaining, displaying and/or presenting it to people beyond the classroom.

Because project-based learning is filled with active and engaged learning, it inspires students to obtain a deeper knowledge of the subjects they are studying. Students are more likely to retain the knowledge gained through this approach far more readily than through traditional textbook-centered learning. In addition, students develop confidence and self-direction as they move through both team-based and independent work.

In the process of completing their projects, students also hone their organizational and research skills, develop better communication with their peers and adults, and often work within their community while seeing the positive effect of their work.

Because students are evaluated on the basis of their projects, rather than on the comparatively narrow rubrics defined by exams, essays, and written reports, assessment of project-based work is often more meaningful to them. They quickly see how academic work can connect to real-life issues and may even be inspired to pursue a career or engage in activism that relates to the project they developed.

Students also thrive on the greater flexibility of project learning. In addition to participating in traditional assessment, they might be evaluated on presentations to a community audience they have assiduously prepared for, informative tours of a local historical site based on their recently acquired expertise, or screening of a scripted film they have painstakingly produced.

Project-based learning is also an effective way to integrate technology into the curriculum. A typical project can easily accommodate computers and the Internet, as well as interactive whiteboards, global-positioning-system (GPS) devices, digital still cameras, video cameras, and associated editing equipment.

Adopting a project-learning approach in your classroom can invigorate your learning environment, energizing the curriculum with a real-world relevance and sparking students' desire to explore, investigate, and understand their world. Project-based learning helps students apply what they learn to real-life experiences and provides an all-around enriching education.

References

1. Barrows HS, Tamblyn RM. Problem-Based Learning: An Approach to Medical Education. New York: Springer Publishing Company; 1980. 224 p.
2. <http://www.edutopia.org/project-learning-introduction>
3. http://www.bie.org/about/what_pbl

ПЕРСПЕКТИВИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА БАЗІ MOODLE

Вікторія Шевченко (Кропивницький, Україна)

Ми живемо в час перехідного періоду від стандартного навчання до електронного, що стає блискучою альтернативою існуючому традиційному підходу до навчання у вищій школі. Вища школа сьогодення створює відкритий

простір, де студент може навчатися активно та в той спосіб, що найбільше пасує його особистим потребам та мотиваціям.

Ми стаємо свідками швидких змін у системі вищої освіти. Це не зміни заради змін. Стратегії з формування професійної комунікативної компетентності майбутніх авіаційних спеціалістів мають включати не тільки зміни складу дисциплін, що вивчаються, а й неминучі зміни в способах засвоєння їх контенту, а, отже, і в організації навчального процесу в цілому. Глобальна інтеграція в епоху сучасних інформаційних технологій вимагає використання такої системи, котра спрямована не на подання викладачем готових знань, їх запам'ятовування та відтворювання, а на самостійне оволодіння студентами знаннями та вміннями в процесі активної розумової та практичної діяльності.

Для нових поколінь студентів, що живуть у цифровому інформаційному середовищі, роль викладача як джерела інформації поступово зменшується, проте збільшується важливість навичок і умінь студента самостійно здобувати потрібну інформацію і використовувати її згідно поставлених завдань.

У зв'язку зі збільшенням кількості годин на самостійну роботу у вищих навчальних закладах України до 50%, особливо в світлі вимог Закону про вищу освіту, що набрав чинності з 1 вересня 2015 року, виникає необхідність у якісно нових підходах до організації самостійної роботи. Самостійна робота, як одна з форм учбової діяльності, повинна зробити навчальний процес для студента особистісно-значущим, в якому він зможе повністю реалізувати свій потенціал, проявити активність, ініціативність, самостійність. Саме в процесі самостійної роботи студент отримує можливість змінювати основні умови вибору і відслідковувати, як той чи інший вибір відбивається на проміжному результаті і як в залежності від цього змінюється кінцевий результат.

Самостійна робота, з одного боку, має бути логічним продовженням того, що вивчалось в аудиторії, отже, має сприяти розширенню знань студентів, подальшому розвитку їхньої іншомовної комунікативної компетенції, а з іншого

боку – має допомагати формувати у студентів здатність, готовність та певні навички до самостійного керування власною навчальною діяльністю: від моменту постановки цілі до самоконтролю і самооцінки результату її досягнення.

Оскільки самостійна робота студентів все більше стає визначальною основою навчально-виховного процесу, значення якісно нових технологій навчання постійно зростає. Дистанційне навчання представляє собою нову організацію освіти, що ґрунтується на використанні як кращих традиційних методів отримання знань, так і нових інформаційних та телекомунікаційних технологій, а також на принципах самоосвіти [2]. Діюче Положення про дистанційне навчання було затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 № 466 [3]. Положення визначає основні засади організації та запровадження дистанційного навчання в Україні. Порівняно з друкованими аналогами дистанційне електронне навчання уможливорює зручний і швидкий доступ студента до навчального матеріалу. Задля досягнення цієї мети в новий експериментальний освітній простір успішно інкорпоруються новітні платформи електронного навчання, побудовані за принципом відкритих джерел.

Серед веб-платформ, які використовуються у світі, і, зокрема, в Україні, безумовним лідером є система управління навчанням MOODLE (Modular Object Oriented Distance Learning Environment). MOODLE – це безкоштовна, відкрита (Open Source) система, головним розробником якої є Martin Dougiamas з Австралії. Система використовується у 175 країнах світу і перекладена на десятки мов, в тому числі й на українську. Вона не лише ліцензійна та абсолютно безкоштовна, а й не потребує жодного платного програмного забезпечення. Всі необхідні для завантаження різноманітні версії MOODLE можна знайти на сайті <https://moodle.org/>.

MOODLE має стати тією платформою, що прийде на допомогу як викладачам, що намагаються урізноманітнити засоби та методи організації

самостійної роботи, так і студентам, що вчаться бути самостійними та ініціативними. Вона дає викладачеві можливість вносити корективи в навчальний процес, створювати власні курси з різних дисциплін, окремі блоки завдань, тематичні презентації та розміщувати їх на платформі MOODLE, а студентам - планувати подальшу навчальну діяльність та здійснювати самооцінку власних досягнень [5].

Навчальний портал цифрової ери MOODLE є синтезом ідей, форм, ресурсів та розміщення їх разом у новому форматі. Вона здатна запропонувати багатий набір засобів з організації самостійної роботи студентів з вивчення англійської мови. Створення курсу самостійної роботи з вивчення англійської мови або професійно-орієнтованої англійської мови – складне завдання. MOODLE є одним із можливих шляхів організації навчального матеріалу з самостійної роботи із використанням сучасних інформаційних технологій. Платформа MOODLE надає нам чудову можливість створення навчального середовища з набором навчальних електронних курсів, яке дає змогу структурувати навчальні програми та матеріали у вигляді блоків з подальшим їх наповненням ресурсами та елементами курсу.

Побудова курсу самостійної роботи студентів з вивчення англійської мови має включати етапи [1]:

1 етап. Розробка НМК (навчально-методичного курсу).

Навчально-методичним забезпеченням виступають посібники, доступні у друкованому вигляді, спектр електронних ресурсів.

2 етап. Підготовка навчальних матеріалів та їх структурування у вигляді блоків [4]:

- інформаційно-інструктивний блок.

Надає вичерпну інформацію щодо організації курсу самостійної роботи, забезпечує доставку студенту основного обсягу навчального матеріалу, формулює загальні відомості про дисципліну як таку, порядок і терміни освоєння змістового матеріалу, форми контролю та

критерії оцінювання знань, навичок, умінь, формат комунікації з викладачем.

● БЛОК КОНТЕНТУ (ЗМІСТОВОГО НАПОВНЕННЯ).

Система дистанційного навчання надає викладачеві можливість створення інтерактивних елементів курсу (тест, завдання, форум, чат, опитування, глосарій, урок, анкета, семінар, тренінг, он-лайн презентація Power Point), які акцентують увагу студентів на окремих елементах змісту, що викладається, дозволяють закріпити зміст та забезпечують безпрецедентну швидкість оновлення знань за підтримки інформаційних ресурсів.

● БЛОК КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ.

Контролює засвоєваність навчального матеріалу та включає проміжний (тематичний, модульний), рубіжний, підсумковий та інші визначені викладачем або деканатом види контролю. Форми контролю та критерії оцінювання знань, навичок, умінь студентів виходять з розуміння цілей, задач, сутності, специфіки формування певної мовної компетентності.

3 етап. Розміщення навчального матеріалу на MOODLE.

Відбувається шляхом наповнення блоків ресурсами та елементами курсу задля ефективної організації навчального процесу. Цей ресурс містить категорії та підкатегорії тих елементів курсу, які можуть бути доступні у курсі самостійної роботи з вивчення англійської мови (форуми, презентації, відео- та аудіоресурси, завдання, тести тощо). Відкривши клацанням миші ту чи іншу категорію, студенти можуть відобразити список доступних елементів курсу, які створені викладачем.

4 етап. Коригування, доповнення навчальних матеріалів.

На постійній основі контент переоцінюється, редагується, поповнюється. Отже, відбувається оперативне оновлення навчальних матеріалів викладачем з урахуванням сучасних тенденцій як іншомовної освіти так і майбутньої професійної діяльності.

Таким чином, перед багатьма вищими навчальними закладами, зокрема, льотною академією, зараз постає проблема розроблення електронних ресурсів задля створення та реалізації програм самостійної роботи з вивчення

англійської мови та професійно-орієнтованої англійської мови. Засобом організації самостійної роботи та оптимізації співпраці викладача і студента може стати навчальна платформа MOODLE, що вважається найбільш досконалою і доступною системою електронного навчання. Як система керування навчанням в руках педагога, вона може стати основною платформою для взаємодії між студентом та викладачем та слугувати гарним засобом самопідготовки студентів з використанням в навчальному процесі технологій електронного дистанційного навчання.

Список літератури

1. Ольховська А.С. Теоретичні засади розробки курсу “Основи професійної майстерності перекладача засобами навчального середовища MOODLE”. // Іноземні мови №3 – 2017, с. 30.
2. Організація дистанційного навчання. Створення електронних навчальних курсів та електронних тестів / [Вишнівський В.В., Гніденко М.П., Гайдур Г.І., Ільїн О.О.] – К.: ДУТ, 2014 – 140 с.
3. Положення про дистанційне навчання (Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 № 466).
4. Технологии и ресурсы электронного обучения / [Д. Руткаускене, Р. Кубилюнас, Д. Гудожиене и др.] – Харьков: Точка, 2011 – 352 с.
5. Триус Ю.В. Система електронного навчання ВНЗ на базі Moodle / Ю.В. Триус, І.В. Герасименко, В.М. Франчук – Черкаси: ЧДТУ, 2012 – 220 с.

THE DEVELOPMENT OF STUDENTS’ COMMUNICATIVE SKILLS IN CRITICAL THINKING

Nataliia Shulga (Uman, Ukraine)

Ukrainian education is integrated into foreign pedagogy by introducing newest learning technologies into the curricula of educational institutions, in particular, in the

study of foreign languages. The technology of critical thinking deserves special attention as an effective way of acquiring communicative skills. Today, this technology is sometimes used in the foreign languages teaching, but the processes of globalization in education require the creation of a flexible approach to its full use in the educational process.

The introduction of critical thinking technology has been highly appreciated by experts in the foreign languages teaching (FLT) area. That is why today the use of critical thinking in students' learning is considered to be one of the tasks for FLT teachers. Different factors influence students' critical thinking skills, in particular, grades used in the classroom and assessment at the end of a study course, which is one of the development factors in students' critical thinking skills.

The technology of critical thinking was initiated and developed in foreign pedagogy. The problems of critical thinking in their works were studied by foreign scholars such as L. Elder, R. Paul, G. Brown, V. Maioriana, K. Kabilan and others.

L. Elder and R. Paul argue that critical thinking involves the ability of people to take responsibility for their own thinking and develop appropriate criteria and standards for its analysis [2, 34]. While V. Mayorana supports the position that critical thinking of a person is aimed at reaching an agreement, assessing different points of view and solving educational problems [5].

The idea advancement of critical thinking usage in educational institutions in the course of FLT is of great importance for education in general for several reasons:

Firstly, if students have sufficient language skills, they can control and evaluate their own learning methods more successfully.

Secondly, critical thinking broadens students' learning experience and helps to understand the need of language skills for their lives.

Thirdly, critical thinking correlates with academic achievements of students.

R. Mahyuddin and other scholars believe that students who have received critical thinking skills during the training process are able to: think critically and creatively to achieve the goals of the curriculum; make decisions and solve educational problems; use their thinking skills in the learning environment, as well as

understand the language or its meaning; consider thinking skills as continuous learning; and, finally, intellectually, physically, emotionally and spiritually are evolved into background [4, 25].

However, many scholars regard language development thinking skills as independent processes in typical school conditions.

K. Kabilan states that even a communicative approach to FLT as a communication tool does not really help students to learn the language in general; in order to learn a foreign language, students must be able to think creatively and critically, at the same time using their native language. Consequently, we can conclude that even a communicative approach to learning a foreign language does not develop critical thinking skills in students [3].

H. Brown believes that in an ideal academic linguistic curriculum, the curriculum itself should go beyond linguistic factors in order to develop critical thinking skills in students [1, 24].

In our opinion, the effectiveness of acquiring critical thinking skills depends on a student's individual characteristics.

Methods of assessment mainly affect the goals set before students in learning a foreign language. In critical thinking, the method of evaluation is a key component of the FLT goal. In particular, if in the context of teaching and methodological activities the assessment focuses on the linguistic competence of students, then the skill of linguistic competence becomes the object of study and students strive to acquire communicative competence skills.

The foregoing leads to the conclusion that the technology of critical thinking in the study of foreign languages cannot be overestimated. It should become one of the main tasks of teachers who practice different types of student assessments. In particular, evaluating the achievements of students in critical thinking technology will contribute to:

- 9) understanding the goal of learning a foreign language;
- 10) integrating language skills and students' thinking skills into the linguistic environment;
- 11) relationship between teaching and learning processes, etc.

References

1. Brown, H.D. (2004) Some practical thoughts about students- sensitive critical pedagogy. *The Language Teacher*, 28(7), 23-27.
2. Elder, L. & Paul, R. (1994) Critical thinking: Why we must transform our teaching. *Journal of Developmental Education*, 18(1), 34-35.
3. Kabilan, K.M. (2000) Creative and critical thinking in language classroom. Internet TESL Journal, 6/6.<http://iteslj.org/Techniques/Kabilan-CriticalThinking.html>
4. Mahyuddin, R., Lope Pihie, Z. A., Elias, H., & Konting, M. M. (2004). The incorporation of thinking skills in the school curriculum. *Kajian Malaysia*, Jld, 22(2), 23-33.
5. Maiorana, V. P. (1992). Critical thinking across the curriculum: Building the analytical classroom. (ERIC Document Reproduction Service No. ED 347511).

FOREIGN LANGUAGE AS A COMPONENT AND MEANS OF PROFESSIONAL TRAINING OF PEDAGOG-PSYCHOLOGISTS

Smailova Guldana Sarsenbaykyzy¹, Akylbekova Elmira Akylbekovna²,

Kurmanova Altyn Rakymzhankyzy³

(Republic of Kazakhstan, Arkalyk)

^{1,2} ArkSPI named after Y. Altynsarin, Senior Lecturer of the Department of Pedagogy and Psychology

³ ArkSPI named after Y. Altynsarin, 3-year student of the specialty 5B010300 - Pedagogy and Psychology

At present, the main task of the higher educational institution is the training of specialists of high professional competence. Foreign language in accordance with the

regulatory and legal documents of the Republic of Kazakhstan is considered as an integral component of vocational training of pedagog-psychologists in the university [1]. Training in polygamy is, at the present time, an urgent need and an opportunity for the younger generation to learn their own abilities for free entry into the world scientific and educational space.

A foreign language in the professional training of pedagog-psychologists will encourage the modern specialist to participate in intercultural dialogue, which allows him to analyze the results of his future professional activity in the context of the correlated sphere of professional activity of the leading states of the world community, assess their problems and achievements in the intracultural and intercultural aspects [2]. Therefore, at present, there is a need to search for new approaches to the teaching of a foreign language at a university, including the Arkalyk State Pedagogical Institute named after Y.Altynsarin (hereinafter referred to as the ArkSPI) in order to train "a specialist whose professional competence becomes deeper due to the possession of foreign language".

In accordance with the Roadmap for the Development of the Institute for 2017-2021, the ArkSPI named after Y.Altynsarin carries out a number of activities aimed at the introduction of multilingual education and the development of language skills in the English language:

- methodological seminar "Peculiarities of organization of preparation of the teaching staff for the teaching of disciplines in English";
- a permanent methodical webinar "Actual problems of the teaching staff of the university for teaching disciplines in English";
- coaching "Trilingual: the future of a competitive nation";
- introduction of the practice of studying disciplines in English [3].

In the system of vocational training of pedagog-psychologists, teachers of the Department of Pedagogy and Psychology implement a program of multilingualism and the development of the English language through a number of disciplines: "Personality and its psychological development", "Professional foreign language".

The study of the discipline "Personality and its psychological development" in the amount of 3 credits facilitates the profound mastering by the future pedagog-psychologists in professional English of the fundamental and practical foundations of the personality psychology and its development, as well as the training of specialists to meet the social needs of society [4]. As a result of studying this discipline, students of the specialty 5B010300 – Pedagogy and Psychology form a number of competences (Figure 1).

"Personality and its psychological development" as an academic discipline is a means of obtaining new knowledge in the chosen profession. In the context of a continuous increase in periodicals, it is important for pedagog-psychologists to instill the ability to navigate in a fast flow of information, so students need to master the ability to read original literature on the specialty to obtain information that promotes the expansion and deepening of experience and skills in the psychological and pedagogical field of activity. For example, when studying this discipline, students work with such original sources of psychology as Boeree C.G. Personality Theories, Henle M. Gestalt Psychology and Gestalt Therapy, Heffner C. Personality Synopsis, etc. The analysis of the relevant educational material, reports in a foreign language, reflecting progressive ideas contribute to the accumulation of important and necessary knowledge on the psychology of the individual and its development. With this approach, students can receive information that improves their knowledge and acquaints them with the achievements of psychological science.

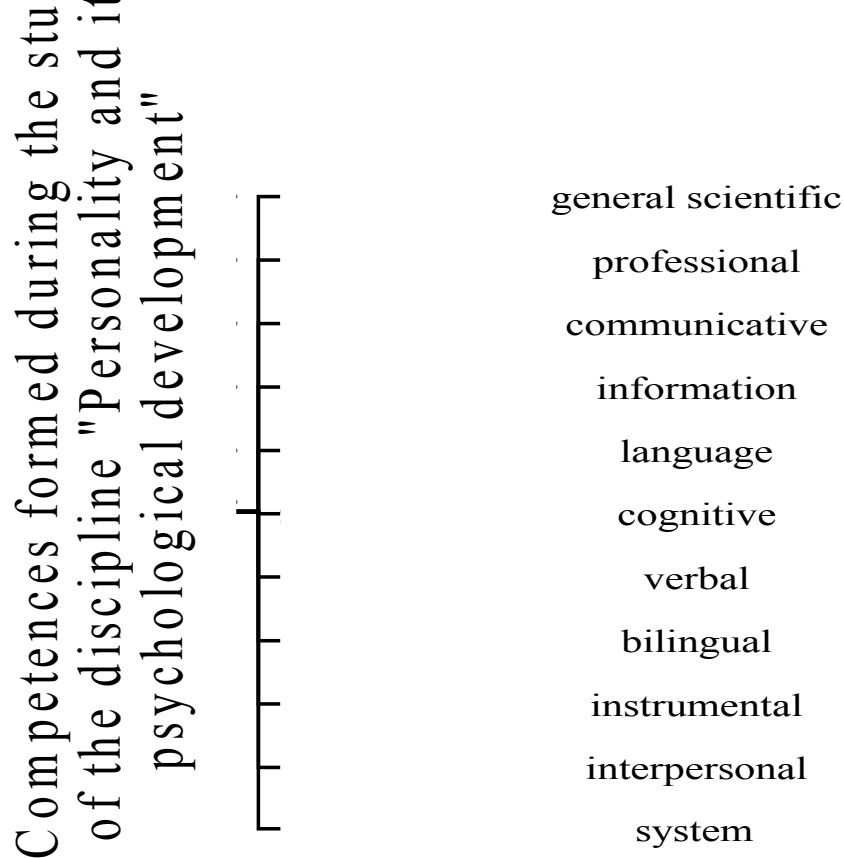

Figure 1 – Types of competences formed in the process of studying the discipline "Personality and its psychological development"

Thus, a foreign language is an important and necessary component and a means of professional training of pedagog-psychologists. In the process of foreign language preparation, students develop communication skills, get acquainted with the language materials in the chosen profession, get new knowledge from authentic sources, expand the horizons in the field of psychology of the countries of the studied language, and master the basics of translation.

Reading of original foreign literature on the psychology of personality and its development, contributes to the development of professional skills, because it is one of the motivational prerequisites for the process of teaching this subject in a non-linguistic institution [5].

References

1. The State Program for the Development of Education and Science of the Republic of Kazakhstan for 2016-2019. Decree of the President of the Republic of Kazakhstan No. 205 of March 1, 2016.
2. Khizhnyak S.P. Representation of legal culture in the language: problems of intercultural communication // Scientific Bulletin of Privolga. 2014. №5 (33).

3. The roadmap for the development of the Institute for 2017-2021 on the recommendations of the Independent Agency for accreditation and rating in the framework of the institutional accreditation of the ArkSPI-2016. – Arkalyk 2017 – 25 p.
4. Working curriculum on the discipline "Personality and its psychological development" for specialty 5B010300 – Pedagogy and Psychology. Approved by the pro-rector for educational and world outlook work B.D.Iskakova from August 25, 2016.
5. Bogomolova A.Yu., Sokolov Yu.V. Foreign language as a means of professional-personal education // Bulletin of the Orenburg State University. – 2000. №3. p. 33-36

ACADEMIC WRITING FOR NON-PHILOLOGICAL STUDENTS

Lina Smirnova (Kropyvnytskyi, Ukraine)

Academic writing refers to a constituent part of teaching foreign languages in non-philological specialties. It is both a method and an out coming result of the training process, which is associated with productive scientific professional activity of a student. Within a curriculum, academic writing is a style of expression that students use to define the intellectual boundaries of the discipline in which they specialize [8].

Characteristics of academic writing include a formal tone, use of the third-person rather than first-person perspective (usually), a clear focus on the research problem under investigation, and precise word choice. Since academic writing concerns complex issues, it requires together thinking skills to comprehend. In this respect let students think about academic writing as about the ability to explain complex ideas in a way that is understandable to an average person, in other words as clearly as possible.

Although the accepted form of academic writing can vary considerably depending on the scientific field, methodological framework and the chosen issue. However, most papers require careful attention to the following stylistic elements:

1) Comprehensive whole. Unlike other styles, the overall structure of academic writing is formal and logical. The flow of ideas must be cohesive and logically organized; there should be narrative links between sentences and paragraphs so the reader is able to follow your arguments; the introduction should give an idea how the rest of the paper is organized.

2) Correct attitude. Throughout a paper, it is important that student present the arguments of others fairly accurately and without biased language. In academic writing, the student is expected to investigate the research problem from an authoritative point of view. However, a student should state his arguments confidently, using language that is neutral, not dismissive.

3) Use of language. That is particularly important while doing academic writing use words and terminology that describes a particular idea, concept, or phenomenon of the issue. Therefore, students should check whether they avoid using general words as well as whether they manage to explain what they mean within the context. It is also important to use unambiguous language. Clear sentence presentation and well-structured paragraphs enable others to follow the line of thinking without difficulty. Students should be aware not to use vague expressions like “they” “people”; abbreviations like i.e., e.g.; unspecific determinate words like “thing” “stuff”, “very”. It is necessary student avoid slang or colloquial language, contractions and use first person and second person pronouns only when necessary.

4) Punctuation. Students should understand that in academic writing punctuation marks are used very deliberately. For instance, exclamation points are rarely used as well as dashes and hyphens because they give the impression of too informal writing [10].

Teachers should help students improve their academic writing skills, trying to focus students' efforts on key areas:

a) Clear writing (think about the process of writing about; write detailed outlines to organize thoughts clearly; make sure your paper has a clear structure – introduction, main body, conclusion; use effective research skills to get the information you need; use correct references).

b) Good grammar (take the time to learn the major and minor points of good grammar; spend time practicing writing using detailed feedback from teachers).

c) Evaluation of writing (consider the following issues from the perspective of a reader: 1) your writing is shaped around one clear research problem; 2) your paper tells the reader why the problem is important and why people should know about it; 3) you have provided evidence to support your argument that the reader finds convincing; 4) the paper is made up of paragraphs, each containing only one controlling idea; 5) you have considered counter-arguments or counter-examples where they are relevant; 6) arguments and their significance have been presented in the conclusion; 7) the rendering flows in a clear, accurate, and well-organized way) [7].

Strong academic writing is marked not only by a sophisticated argument but also by the clarity and conciseness with which that argument is given. Captivating writing has the following features: use active voice, which is more preferable than passive voice, express action with verbs in place of nouns, state points in the affirmative and eliminate odd words and complicated expressions.

References

1. Bem Daryl J. Writing the Empirical Journal Article. / Daryl Bem // Cornell University. – 2016.
2. Boscoloa P., Barbara A. and Mara Q. “Improving the Quality of Students' Academic Writing: An Intervention Study.” / Pietro Boscoloa, Arfëb Barbara and Quarisaa Mara // Studies in Higher Education 32. – August, 2007. – S. 419–438.

3. Candlin C. Academic Writing Step-By-Step: A Research-based Approach. / Christopher Candlin // Bristol, CT: Equinox Publishing Ltd.. – 2016.
4. Hartley J. Academic Writing and Publishing: A Practical Guide. / James Hartley // New York: Routledge. – 2008.
5. Johnson R. Improve Your Writing Skills. / Roy Johnson // Manchester, UK: Clifton Press. – 1995.
6. Nygaard Lynn P. Writing for Scholars: A Practical Guide to Making Sense and Being Heard. / Lynn Nygaard // Second edition. Los Angeles, CA: Sage Publications. – 2015.
7. Rowena M., Moore S. The Handbook of Academic Writing: A Fresh Approach. / Murray Rowena, Sarah Moore // New York: Open University Press. – 2006.
8. Shandruk Svitlana Curriculum design in professional preparation of foreign language teachers, 2016
[<http://dspace.kspu.kr.ua/jspui/handle/123456789/1809>]
9. Silvia Paul J. How to Write a Lot: A Practical Guide to Productive Academic Writing. / Paul Silvia // Washington, DC: American Psychological Association. – 2007.
10. Sword H. Stylish Academic Writing. / Helen Sword // Cambridge, MA: Harvard University Press. – 2012.

PRINCIPAL CONCEPTS OF INTERACTIVE LANGUAGE TEACHING

Lyudmyla Lysenko (Kropyvnytskyi, Ukraine)

Language is a living thing – ever changing, ever adapting and indispensable for human activity. Language is the expression of communal life, as it helps us to build society, keep our heritage and plan for the future. As language teachers we should make our classroom microcosms of life [2], with real relationships and purposeful use of language. All our techniques should be directed toward achieving this goal. So, it's upon a teacher how effective their ways of teaching might be in order to help our students use the language we teach in their real life. We must keep in mind some very important things – how to turn all the activities into interactive and really communicative.

The concept of interactive language teaching was developed by Brown H.D, W. Rivers, Michael Canale. W. Rivers (1987) states that through interaction, students can increase their language store as they listen to read 'authentic linguistic material', or even the output of their fellow students in discussions, joint problem-solving tasks, or dialogue journals.

The first thing to be mentioned is that education process is based on interactive language teaching. Students are no longer the objects to be installed and filled with different sorts of information. They should participate in the education process together with the teacher, not only acquire knowledge presented by the teacher, but they should also get it themselves from a deep well of knowledge and understanding. So we do not teach a language – students learn a language. So, language learning and language teaching may be seen as one interactive process: the teacher's work is to foster an environment in which effective language learning may develop.

The aim of the survey is to highlight the basic principles of interactive language teaching.

Interaction is an important word for language teachers. In the era of communicative language teaching, interaction is, in fact, the heart of communication; it is what communication is all about[1,p.132].

Interaction is the collaborative exchange of thoughts, feelings, or ideas between two or more people, resulting in a reciprocal effect on each other.

After several decades of research on teaching and learning languages, it has been discovered that the best way to learn to interact is through interaction itself.

So, Concept 1 can be called like this: The student is a language learner.

In learning a language, each learner must acquire and consolidate mental representations that are basic to both understanding a language and expressing oneself through it (in speech and in writing).

In teaching a language, we are facilitating the individual's acquisition and increasingly fluent use of the language in the best ways we know. They do it in very individual ways, or do not do because they lack motivation to do so. For this reason, in an interactive approach, self and peer-to-peer consideration of errors is promoted. The students must realize that they are responsible for their own progress; they will take this responsibility more seriously if they themselves discover and work at their own weaknesses.

Concept 2: Interactive language learning and teaching are shaped by students' needs and objectives in particular circumstances.

Students' needs objectives are not just personal. They are shaped to a considerable degree by societal pressures and political exigencies. Language teachers must study the language learners in their classes – their ages, their interests, their goals in language acquisition in a formal setting – and then design language courses that meet the needs of specific groups. Decisions on course content and orientation will affect the way the language will be presented and the types of materials that will be used.

Interactive language and course design will be very diverse. The days of universal approach to a language course, imposed on all learners, are well past(or should be) .

Concept 3: Any written or oral communication should be meaningful and based on real life situations.

The task of the teacher at the lesson is: to organize lots of practice and these practical exercises should be oriented on using the target language for the normal purposes basic to all strategies and techniques. This should be organized in contradistinction to the artificial types of exercises and drills on which so many languages learners spend their time.

In real interactive situations people use the language to give and get information, to explain, to discuss, to describe, to persuade, to dissuade, promise or refuse, to entertain or to calm, to reveal or hide feelings and attitudes, to direct others in their undertakings, to learn, teach, solve problems etc. There are many more uses for language in speech and writing.

Students learn to communicate in the form that natural interaction takes for speakers of the target language, which includes acquisition of the target language, structure of natural discourse within the culture, which include ways of opening and closing conversations .

To sum up, we conclude that, speaking practice at the lesson is a sort of a bridge for learners between the classroom and the world outside.

So, between learning new language in the classroom and using language to communicate in real life is speaking. In order to build this bridge, speaking interactive activities must have three features: they must give the learners (1) *practice opportunities* for (2) *purposeful communication* in (3) *meaningful situations*.

Concept 4: Classroom relations reflect mutual liking and respect, which allows both a teacher and a student in a nonthreatening atmosphere to cooperate in education process.

Interactive language teaching and language learning are distinctly different from other school disciplines. Speaking and writing what one really thinks and feels means revealing one`s inner self: one`s feelings, prejudices, values and aspirations.

As interactive language – learning environment requires that students and teachers reach a stage of being comfortable with each other and interested in each other, and respectful of each other's personal temperament- imposed limits. To achieve this equilibrium, teachers must feel comfortable with what they are doing, just as students must be comfortable with what they are expected to do. Both teachers and students have to be willing to take risks and laugh together when things go wrong.

Together they must exercise the fear of failure. To stimulate the interaction that leads to communication via language they must work toward a nonthreatening atmosphere of cooperative learning, where all can succeed because each has something unique to contribute to valuable procedure of learning and teaching.

Concept 5: Basic to language use are knowledge of language and control of language.

Basic to language use is a mental representation of language. All languages are organized at several levels. Grammatical structure and vocabulary, which are interrelated in their functioning, provide the tools for expressing semantic and pragmatic meaning.

We cannot use language without a mental representation. Teachers can help students acquire an understanding of this basic mechanism that will enable them to use it to comprehend language and produce comprehensible speech. Teachers can help their students refine this understanding as they progress.

Concept 6: The development of language control proceeds through creativity, which is nurtured by interactive activities.

The ultimate goal for our students is to be able to use the language they are learning for their own purposes, to express their own meanings; that is, to create their own formulations to express their intentions.

Creating new utterances in a language that one only partially controls is not easy. It frequently leads to cognitive overload: learners pause and hesitate; they misuse elements of the new language when they are well aware of the accepted forms. One can do a lot of meaningful interactive situations that stimulate the students' motivation to communicate in different purposeful situations, through which

students experience the use of the new language as an important social skills. Activities may be amusing or serious. Games, competitions, skits, simulations and dramatizations enliven the interaction; problem-solving and information – getting activities encourage persistence and probing.

Interactive may be related to content being studied in the language, whether literary, historical, philosophical, scientific, commercial or sociological. Students may work in groups to gather information, set up experiments, develop alternative denouement for literary works to understand further the author's intent; they may prepare meals according to the cuisine of a country where the language is spoken or engage in appropriate social activities of the culture; they may develop plays, radio or television programs, or prepare entertainments for other students, parents, or the community.

References

1. Brown H. Douglas.2000. Principles of Language Learning and Teaching. Fourth Edition.White Plains, NY;Pearson Education. 245-260.
2. Rivers Wilga M. Interactive Language Teaching. New York: Cambridge University Press.
3. Stevick E.1998. Images and Options in the Language Classroom. Cambridge University Press.
4. Wilga M. Rivers. 1998. Caring and Sharing in the Foreign Language Classroom. Unpublished Articles of Harvard University.
5. Woodward T. 1999. Process in EFL. Teacher Training. Unpublished M. Phil. dissertation. University of Exeter.

VOXOPOP AS AN AUDIO-BASED WEB TOOL TO IMPROVE ENGINEERING STUDENTS' SPEAKING SKILLS

Müzeyyen Aykaç Erdoğan (Mugla, Turkey)

Using WEB 2.0 tools in education

For many decades the attitude towards language teaching has been shifting (Dudeney & Hockly, 2007;Chun, 2008)), due to the revolutionary changes technology has brought. Education is no more classroom- dependent; by means of technology integration it goes beyond the classrooms (Cavus & İbrahim, 2009; Martin & Ertzberger, 2013; \). Web 2.0 tools offers the possibility for L2 learners to find intercultural voice/text based chat partners and to participate in distance-learning discussions based on topics of shared interest. Learning is no longer restrained in time and space; rather, through Web 2.0 tools, learners are offered opportunities to communicate and learn collaboratively with learners worldwide (Kern, 1996; Shield & Weininger, 2004). Fotos (1994) claimed that 2.0 Web tools may change students' negative attitudes toward speaking lessons and mastering a second language, in general.

Bringing together computer technology, cooperative learning and second language teaching has been explored in several sources. All disciplines have used their learners' interests, confidence and comfort in technology as a motive. Stollhans (2015) found that 92% of the students who took part in the survey agreed tools such as Voxopop were beneficial in building their speaking confidence. In his case study, senior English students whose target language was German also pointed out that these tools helped them realize their own linguistic abilities, deal with pronunciation and intonation problems promoting self-study and collaborative work.

Vovopop in improving speaking skills

Method

The purpose of my study was to to investigate the effectiveness of voxopop as a voice-based e-learning tool to improve Engineering students' speaking skills.

The participants comprised of 12 engineering students from Mugla Sıtkı Kocman University and a university in Argentina: eight students from Turkey, one from Kenya, three were Erasmus students from Germany and the rest 20 participants were included in the study as intercultural partners from a university in Argentina. The aim to include foreign students except my Turkish students was to see their reflections acquired by cooperations on their oral skills and also to explore whether they could communicate and learn collaboratively with learners worldwide (Kern, 1996; Shield & Weininger, 2004) to improve their speaking.

All the participants were first year students and had English as a medium of instruction at their departments.

I used Voxopop as a platform to improve my Turkish students' oral skills, facilitate the linguistic and cultural exchange. Participation in the study was voluntary. The study was carried out for 3 months outside the classroom.

Firstly, I created a Voxopop talkgroup "online chat group" and invited all students via email to join the group. The students signed up for Voxopop after receiving invitations. I also created a facebook group in which I explained and demonstrated all required steps, from signing up to uploading a post and commenting on another post. The facebook group had the same with Voxopop name. In doing so, I tried to avoid confusion and make it easier for students to focus on the actual task. Next, to prevent some technical problems which students might have, most audio recordings of students on topics were stored in laboratory in the School of Foreign Languages at Mugla University with warranted anonymity and confidentiality of the participants outside the group. We had 5 topics to be discussed every two weeks and 3 face to face meeting with all 12 students at Mugla university. All face to face meetings were recorded.

The topics were chosen by the students and I recorded my voice mentioning the discussion topic of the week and later announced the discussion topic via the link on facebook group. This gave participants an opportunity to be prepared about the topics before voice recordings. The same topics were also shared at the University

in Argentina. After announcing the topics, the students recorded their voices while they were talking on the topic. During this process, some students preferred writing before recording and then recorded reading what they wrote. Some students directly recorded their voices.

They listened to their own voices many times. They had the opportunity to delete recordings when they were not satisfied and recorded 2 or 3 times. It provided them a safe and a confident platform. After each session, we all listened to the voice recordings. The students who were not available in the lab, could easily record their voices whenever they wished during the week and shared under the same topic in our Voxopop talkgroup. During the week, Argentinian students gave their opinions on the same topic. The students both in Turkey and Argentina could easily follow the topics in the talkgroup and listen to each other's audio recordings on the same topic.

The discussion topics were the following: 1)the most favourite local food and describe the ingredients and how to make it; 2)education at universities in Turkey, Germany, Kenya and Argentina; 3)what is beauty for you; 4)cities in which students live. Students could also uploaded their photos for their profiles; therefore, they felt as if they were in real communication.

The data for this study was collected via video recordings interviews. The students in Turkey were asked three open-ended questions in the interviews:

- 1- What do you think about using Voxopop to improve your skills in language learning?
- 2- Do you think using a voice recording tool is an effective way in improving your speaking?
- 3-What are the other advantages or disadvantages of using Voxpop?

Ten participants out of twelve responded to the questions. Students were video recorded while giving responds. I got an account in youtube, created my channel

and uploaded the videos there. Hence, students easily watched them. I also shared videos' links in facebook group.

Results

Data gathered from video-recorded interviews showed that using voxopop was effective in increasing not only students' speaking ability but also raising their awareness of different accents, different cultures that they might encounter in their lives.

The students shared positive feedback related to the intercultural cooperative learning. Students said that when they were trying to communicate on a same topic with people from all different parts of the world, they have a rich opportunity for learning different accents of the target language. They also learnt what other people's ideas were, how those ideas might reflect their own culture and how various points of view could create cooperative learning by sharing different ideas.

Students also mentioned positive effects of using Voxopop on their writing and listening skills. The students also found the conversations authentic and fun to listen to.

The participants also thought that the more they listened the more they were engaged in oral communication in classroom environment. Writing on discussion issues before recording their voice, helped students to organize their ideas in oral interaction.

The findings of the study showed evidence that Voxopop as an audio recording tool might be an effective way in increasing speaking skills of the engineering students and has the potential to become an instructional tool for language learning as other researchers have emphasized (Pulsa, 2015; Stollhan, 2015).

Incorporating Voxopop as an instructional tool into the curriculum in the School of Foreign Languages might also be a particularly promising strategy when the partner students are international students who do not share a common native language but are fellow learners of English as a foreign language (Kern

& Warschauer, 2000). Using Voxopop can engage students and enhance their speaking and language learning skills.

References

1. Cavus, N., & Ibrahim, D. (2009). m-Learning: An experiment in using SMS to support learning new English language words. *British Journal of Educational Technology*, 40(1), 78-91.
2. Dudeney, G., & Hockly, N. (2007). How to teach English with technology. Pearson Education.
3. Fotos, S. (1994). Integrating grammar instruction and communicative language use through conscious-raising tasks. *TESOL Quarterly* 28(2), 333-51.
4. Kern, R. & Warschauer, M. (2000). Theory and practice of network-based language teaching. In M. Warschauer & R. Kerns (eds.) *Network-based Language Teaching: Concepts and Practice* (pp.1-19). Cambridge: Cambridge University Press,
5. Kramsch, C. J.(1986). From language proficiency to interactional competence. *The Modern Language Journal*, 70, 366-372.
6. Martin, F., & Ertzberger, J. (2013). Here and now mobile learning: An experimental study on the use of mobile technology. *Computers & Education*, 68, 76-85.
7. Nunan, D. (ed.) (1993). *Collaborative language learning and teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
8. Pulsa, J. (2015). The use of online learning tools in practicing oral communication skills: a case study of upper secondary school students learner experiences on using Voxopop.
<http://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/97628/GRADU-1435650074.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

9. Richards, J. C. & Rodgers, T. S. (2001) Approaches and Methods In Language Teaching: A description and analysis. United States of America: Cambridge University Press.
10. Shield, L. & Weininger, M. J. (2004). Collaboration in a Virtual World: Groupwork and the Distance Language Learner. In R. Debski & M. Levy (Eds.). World CALL: Global Perspectives on Computer-Assisted Language Learning. The Netherlands: Swets & Zeitlinger Publishers.
11. Stollhans, S. (2015). The e-learning tool Voxpop and its benefits on oral skills: activities for final year students of German. K. Borthwick, E. Corradini & A. Dickens (Hrsg.), 10, 185-192.

**ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ КЕЙС-СТАДІ В НАВЧАННІ
ІНОЗЕМНИМ МОВАМ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
Безлюдна Віта Валеріївна (Умань, Україна)**

З точки зору компетентнісного підходу до вищої освіти однією з цілей застосування інноваційних педагогічних технологій в процесі навчання у закладах вищої освіти є розвиток особистості студента, його здатності до саморозвитку, самовизначення, самоосвіти і самореалізації, тобто формування ключових компетенцій [3]. Інноваційний підхід в свою чергу, включає практику моделювання, проектування, використання активних та інтерактивних форм навчання. Сьогодні, як показує практика, ефективним методом навчання є метод кейс-стаді або метод навчальних конкретних ситуацій.

Метод кейс-стаді прийшов до нас з практики викладання західних шкіл бізнесу. На сьогоднішній день можливості його використання досить широкі, практично – безмежні.

На думку М. Швець, метод кейс-стаді дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності майбутніх спеціалістів. Він сприяє розвитку винахідливості, вмінню вирішувати проблеми, розвиває здібності проводити аналіз і діагностику проблем, спілкуватися іноземною мовою. У цілому інтерактивне навчання іноземної мови створює сукупний ефект, який виявляється в тому, що на фоні програмного засвоєння знань формуються: вміння співпрацювати, що характеризується зміною стратегії взаємодії, можливості залучати студентів до навчальної взаємодії і характером групової взаємодії; комунікативна компетентність, що визначається зміною стилю спілкування, усвідомленням бар'єрів спілкування, характером вирішення комунікативних завдань; толерантність, яка характеризується сприйняттям інших людей і забезпечує повноту та адекватність спілкування в різних ситуаціях [4, с. 113].

Практика використання методу кейс-стаді показала його високу ефективність для:

- 12) розвитку навичок структурування інформації та ідентифікації проблем;
- 13) актуалізації та критичної оцінки накопиченого досвіду в практиці прийняття рішень;
- 14) розвитку ефективних комунікацій в процесі колективного пошуку і обґрунтування рішень;
- 15) стимулювання інновацій за рахунок розвитку системного, концептуального знання [1].

Зміст методу полягає в тому, що слухачам пропонується готова ситуація, яка в тій чи тій мірі імітує реальну, життєву ситуації. Найчастіше вона викладається письмово у вигляді готової «історії», причому фінал залишається «відкритим». Як навчальне завдання учасникам пропонують її проаналізувати і запропонувати своє вирішення. Іноді для більш глибокого аналізу ситуації використовують прийом інсценування або «виконання ролей», коли студенти або просто слухачі виконують ролі дійових осіб ситуації. При цьому на заняттях створюється обстановка, наближена до дійсності.

Прийнявши на себе роль конкретної особи, студент вникає в мотиви його поведінки. Виконання ролей змушує замислитися над необхідністю враховувати позиції всіх зацікавлених сторін, вчить аналізувати власну поведінку і спостерігати за діяльністю інших людей в окремій ситуації.

За ціллю використання у навчальному процесі виділяється три типи кейсів: практичні, навчальні та науково-дослідні.

Практичні кейси відображають абсолютно реальні життєві ситуації. Як зазначає Б. Андюсев, метою практичного кейса «є вироблення навичок навчальних, предметних знань і умінь в освітньому, професійно-діяльнісному просторі реального життя» [1].

Навчальні кейси «відображають типові ситуації з якими доведеться зіткнутися фахівцю в процесі професійної діяльності» [1]. Такі кейси застосовуються з метою навчання студентів узагальнень, переносу особистих знань і умінь вирішувати типові ситуації, що виникають у повсякденній практичній діяльності.

Науково-дослідні кейси «виступають моделлю для отримання нового знання про ситуацію і поведінки в ній» [2]. Такі кейси орієнтовані на здійснення наукового дослідження та оформлення його результатів. Науково-дослідні кейси доцільно застосовувати для підготовки студентами або групою студентів проектів. При цьому інформація, отримана під час виконання науково-дослідного кейса, в подальшому може бути використана для підготовки інших кейсів або для ілюстрування теоретичних положень лекційного заняття практичними прикладами.

Адаптованим до сучасної системи навчання бакалаврів видається інший вид кейсів – так звані «стислі кейси». Такі кейси доцільно використовувати при завершенні вивчення дисципліни для перевірки сформованості професійних компетенцій і виявлення прогалин в отриманих знаннях - перш за все, самими студентами [2].

Узагальнюючи вищевикладене, можна констатувати, що застосування методу кейс-стаді в навчанні іноземним мовам студентів сприяє розвитку

наступних навичок: аналітичних, практичних, комунікативних, соціальних та самоаналізу. Зокрема, використання кейса має досить широкі можливості у формуванні професійної компетентності майбутніх педагогів, що підтверджує доцільність активного застосування цього методу в процес професійної підготовки майбутніх педагогів.

Список літератури

1. Андюсев Б. Е. Кейс-метод как инструмент формирования компетентностей / Б. Андюсев // Директор школы. 2010. – № 4. – С. 61–69.
2. Сергеева Б. В. Использование метода кейс-стади как средство формирования профессиональной компетентности будущих педагогов начального образования / Б. Сергеева // Научно-методический электронный журнал «Концепт». – 2015. – Т. 9. – С. 16–20. – URL: <http://e-koncept.ru/2015/95020.htm>.
3. Сборник кейсов для вузов по дисциплинам гуманитарного и социально-экономического цикла: учебно-методическое пособие СПб.: Издательство Санкт-Петербургского университета управления и экономики, 2015. – 138 с.
4. Швець М. М. Кейс-стаді як інтерактивна технологія навчання іноземної мови студентів факультетів комп'ютерних наук / М. Швець // Наукові праці. – Випуск 146. – Том 158. – с. 111–114.

РОЛЬ МУЛЬТИМЕДІА В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВУЗАХ

Безлюдний Роман Олександрович (Умань, Україна)

У процесі вивчення іноземної мови все більше уваги приділяється комп'ютерним технологіям. У провідних вузах нашої країни процес комп'ютеризації, широко застосовується в інших країнах, отримав широку

популярність і затребуваність. Використання комп'ютерних технологій сприяє відкриттю широких перспектив, як для студентів, так і для викладачів. З кожним роком зростає обсяг інформації, збільшується обсяг навчального навантаження, все це сприяє використанню комп'ютерів в навчальному процесі.

Використання нових інформаційних технологій у повсякденному житті, а зокрема в педагогічній практиці викладання іноземних мов, є актуальною проблемою сучасної дидактики. Під інформаційними технологіями в даний час прийнято вважати «мультимедійні засоби».

Сьогодні в українських закладах вищої освіти використання мультимедійних технологій є важливою і необхідною умовою навчальної програми. У сфері освіти відбуваються різні нововведення, які вимагають перекваліфікації викладацького складу для успішного застосування інформаційних технологій в процесі освіти.

Мультимедійні технології ефективно впливають на органи сприйняття студентів. Наприклад, сучасні комп'ютерні мовні навчальні програми створюються на основі мультимедійних технологій, які одночасно впливають на зорові і звукові інформаційні канали студентів. Такий метод дозволяє краще зрозуміти і засвоїти навчальний матеріал. Крім того, інтерактивний метод дає можливість студентам вибирати темп і рівень навчання, а також здійснювати контроль над засвоєним матеріалом. Все більше і більше на створення електронних словників, навчальних програм, глосаріїв тощо віддається перевага кольоровим і анімаційним відеороликам з музичним супроводом [1, с. 156].

Наприклад, на заняттях іноземної мови відповідно до теми, що вивчається, студенти мають можливість побачити відео ролики з діалоговим поєднанням, а також послухати вимову носія мови.

Мультимедійними засобами є інтерактивні лінгвістичні курси, інтернет програми тощо.

Комп'ютер – основний мультимедійний засіб, за допомогою якого студент, що вивчає іноземну мову може мати доступ до інтернету. За допомогою цього засобу студенти можуть використовувати електронні словники, підручники, довідники, а також читати електронні журнали і газети в режимі онлайн. З появою інтернету ми отримали таку можливість, як вивчення автентичної літератури та інших автентичних матеріалів. Використання цього матеріалу підвищує навички читання і розмовної мови.

За допомогою додатків Skype, Watsup і різних розмовних чатів багато студентів спілкуються зі своїми іншомовними однолітками, які проживають на інших континентах, що позитивно впливає на розвиток словникового запасу, поповнюючи тим самим не тільки літературний словниковий запас, а й запозичення студентської лексики.

Комунікативний метод в освіті, як принципово новий методичний підхід, вимагає системного використання мультимедій в процесі занять. У сучасних освітніх закладах інтерактивні мультимедійні технології представлені на базі інтернет мереж, за допомогою супутникової і бездротового зв'язку, а також різних компакт дисків та інших носіїв інформації, які об'єднують в собі текст, звук, графіку, фото і відео в одному цифровому режимі.

Викладачі з віддалених куточків країни можуть обмінюватися досвідом, різними аудіо, - відео файлами відкритих занять іноземної мови за допомогою мультимедійних програм, таких як Skype, Viber або Watsup через інтернет.

Сучасний етап навчання іноземної мови за допомогою мультимедійних включає в себе використання проекторів та інтерактивних дошок. Технічно інтерактивна дошка з сенсорно-цифровим пристроєм і включає в себе чотири елементи: комп'ютер, відеопроєктор, програмне забезпечення та сенсорну дошку, керовану дотиком пальців або стилуса. Дошка, підключена до комп'ютера через мережу або за допомогою бездротового з'єднання, передає інформацію через проєктор, який проєктує все на дошку. І навпаки, завдяки програмному забезпеченню дані введені на дошку, передаються на комп'ютер

через з'єднання. «Інтерактивна дошка це той же самий персональний комп'ютер, який ми використовуємо повсякденно, але він використовується в центрі класу колективно, в загальних цілях» [2, с. 10].

Важливо підкреслити роль нових комп'ютерних технологій, які дозволяють уявити автентичний матеріал. Цей екстралінгвістичний аспект розвиває і покращує сприйняття комунікативної компетенції студентів.

Список літератури

1. Тарзуманова И.Ф. Роль мультимедии в процессе преподавания иностранного языка / И. Тарзуманова // *ҚазҰУ Хабаршысы*. Казахстан, 2017. – № 1 (53). – С. 154–157 (Педагогикалық ғылымдар сериясы).
2. Stephanie Vertallier Monet. L'utilisation du TBI ou comment susciter des interactions orales. *Linguistics*. 2013. – P.109

ПОЗНАНИЕ ОЦЕНКИ КАК ОПЫТ ОБУЧЕНИЯ

Наталия Куликовская (Нежин, Украина)

В педагогическом процессе организации и стимулирования активной учебно-познавательной деятельности учащихся по овладению знаниями, умениями и навыками, развитию их нравственных воззрений и творческих способностей оценка занимает, как известно, не последнюю позицию. Сам же процесс обучения интерпретируется как специально организованная деятельность, которая моделируется благодаря постановке и определению целей, задач, содержания, структуры, методов, форм для скорейшего овладения основами социального опыта, охватывая при этом схематично три ядерных процесса: получение новой информации, ее трансформирование и проверку степени усвоения материала [1, с. 209, 216]. Целенаправленное взаимодействие учителя и ученика результирует, таким

образом, в системе контроля, предполагающей оценочное сравнение приобретенных учащимся знаний, умений и навыков, т.е. процессуальное оценивание его учебной деятельности, и саму отметку/оценку как результат контрольного процесса [1, с. 361-379].

Двойная терминология „отметка/оценка“ указывает на нечеткое разграничение данных терминов в научной литературе. Так, В.А.Мартьянов говорит об отметке как о частном случае оценки, выполняющей в учебно-воспитательном процессе все ее функции и являющейся вместе с тем самостоятельным феноменом, выполняя специфические функции, в частности юридическую [2, с. 79]. Такая позиция акцентирует общественный смысл и предметность содержания результата обучения, апеллирует к социальной функции показателя учебной деятельности. В работе Е.А.Пешковой данное понятие применяется в условиях характеристики текущего контроля, тогда как в итоговом контроле фигурирует „оценка“ [3, с. 96]. Представленное соотношение понятий позволяет увидеть поэтапное наращивание результатов учебной деятельности. Общей точкой концепций является факт условно-формального выражения результата оценочного контроля в коммуникативных символах, позволяющих носителям общественного сознания конкретного коллектива расшифровать значение символа в ходе определения характеристики учебной деятельности учащегося, что вносит национально-региональный компонент в организацию учебного процесса.

Исследования ученых показывают, что феномен оценки приобрел как общенаучную, так и частнонаучную ценность, сопрягаясь с социальной сущностью бытия [4, 5]. Исходя из факта, что оценочно-ценностная деятельность является средством развития содержания сознания, универсальным свойством субъекта, выражающего продуктивно-функциональный характер субъектно-объектной и субъектно-субъектной взаимосвязи [4, с. 53], предмет пилотного исследования сфокусируется на оценочно-ценностной деятельности разносторонних участников процесса

обучения, а именно учителя и ученика, вариативности форм их взаимодействия на примере изучения иностранного языка, в частности немецкого.

Согласно мнению авторов одного из современных учебников „Prüfen, Testen, Evaluieren“, входящего в учебно-методический комплекс „DLL-Deutsch lehren lernen/Учимся учить немецкому“ „оценка“ выступает родовым понятием, соотносящимся с различными формами: формальными/стандартизированными и неформальными (наблюдениями, коррекциями, похвалой, порицанием); ориентированной на целевую группу или на конкретные критерии; интегрированной в отдельное занятие/процесс-ориентированной, т.е. накопительной или продукт-ориентированной по достижению заключительного этапа учебного отрезка, т.е. суммарной; внешней, внутренней или в форме взаиморефлексии (Peer-Evaluation) [6, с. 33-71, 161]. Предложенная множественность форм оценки раскрывает разнообразные перспективы, в частности (а) критериальную композициональность оценивания, где четкая транспарентность способствует интенсивности оценивания, (б) социальную панорамность участников учебного процесса, открывающую тройную проекцию на оценку: ученик-(учитель)-ученик.

Если рассматривать термин „суммарный“ под углом социальных игроков, то открывается возможность минимизировать субъективный аспект оценки, что инициировало применение формы суммарного оценивания коммуникативного продукта в ходе проектной работы с учебно-методическим комплексом DLL (2018), где она нашла свое применение в оценивании тематического ролевого диалога. В результате исследования обнаружилось: (а) стандартизированные критерии существенно облегчают анализ коммуникативного продукта, что позволяет в целом сэкономить время учебного занятия; (б) языковая организация оценочных суждений учащихся-экспертов требует развития необходимых навыков более глубокого усвоения оценочной лексики и необходимых грамматических конструкций, выработку

критического анализа рабочего материала (анкетный лист включил помимо трех заданных составных критериев в качестве четвертого пункта самостоятельное формулирование рекомендаций); (в) корреляция оценки с самосознанием экспертов отобразилась в различной их оценочной позиции, расхождение с оценкой учителя достигло +/- 1 балл, (г) применение метода математического вычисления среднестатистического показателя формализовало результаты оценивания гетерогенных участников.

Следует признать, что подобное „гимнастическое упражнение“ для рефлексии относительно собственной учебной деятельности помимо известной формы Kann-Beschreibungen содействовало оптимизации учебного процесса: активизации в ходе урока как речевой деятельности учащихся для решения текущих проблемных задач, так и их игрового участия в учебном процессе, созданию продуктивной позитивной рабочей атмосферы и трансформированию роли учителя в помощника.

Рассмотренная форма оценивания приобретает свою актуальность (а) в рамках перспективы ведения онлайн-журналов успеваемости учащихся, где электронные средства позволят отобразить объемность и системность технологии оценивающей деятельности, (б) на пути вовлечения в процесс оценивания аутентичных носителей языка как независимых экспертов, (в) в коррелировании с трехсторонней перспективой функционирования оценки, которая, по мнению Р.Гротьян и К.Клеппин, охватывает *и образовательно-политическое направление*, выполняя функции сравнения образовательных единиц, проверку их целей, реактивного влияния на учебное занятие, и *проекцию учащегося*, познающего с помощью диагностирования развитие собственных успехов, и *проекцию учителя*, осуществляющего диагностику, сравнивающего и упорядочивающего дифференциальные результаты, сигнализирующего о достижениях [6, с. 12-13].

Коммуникативное действие и языковые компетенции оказываются на современном этапе в центре оценивания инструментария общеевропейской рамочной программы для языков (GER), а значит, практическое исследование

динамічності оцінки в умовах поетапного навчального процесу представляє інтерес для подальших досліджень.

Список літератури

1. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання /В.І. Лозова, Г.В. Троцько// Навч. посібник для пед. навч. закладів. — 2-е вид., випр. і доп. — Харків: "ОВС", 2002. — 400 с.
2. Мартьянов В.А. Педагогическая оценка: сущность, проблемы, виды в условиях реализации/ В.А. Мартьянов// Новой школе – новые стандарты, 2011. – Вып. 3(8) – С. 76-81.
3. Пешкова В.Е. Педагогика. Часть 5. Педагогические технологии в начальном образовании: Курс лекций: учебное пособие / В.Е.Пешкова. – М.-Берлин: Директ-Медиа, 2015. – 438 с.
4. Суْتُжко В.В. Проблема оцінки в філософії і науці ХХ століття/В.В.Суْتُжко//Известия Саратовского университета, Сер. Філософія. Психологія. Педагогіка, Т.10, 2010. – Вып. 4. – С. 47-53.
5. Суْتُжко В.В. Общонаучные аспекты теории оценки//В.В.Суْتُжко// Вестник Волгоградского государственного университета. Серия 7. Філософія. Соціологія і соціальні технології, 2009. – №1(9). – С. 42-46.
6. Grotjahn R., Kleppin K. Prüfen, Testen, Evaluieren/Rüdiger Grotjahn, Karin Kleppin. DLL, Band 7. – München: Klett-Langenscheidt, 2015. – 176 S.

ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Наталія Костянтинівна Солошенко-Задніпровська

(м. Харків, Україна)

За викликами сьогодення, на непростому шляху входження України до ЄС, на часі залишаються питання реалізації європейського освітнього простору, забезпечення мобільності студентів, для того, щоб забезпечити конкурентоспроможність наших випускників на вітчизняному та міжнародному ринку праці [2].

В даній доповіді аналізується важливість застосування інноваційних технологій навчання, які суттєво збагачують та урізноманітнюють викладання іноземної мови. Політичні, соціально-економічні та інші фактори зумовлюють виникнення перед системою освіти цілої низки принципових нових проблем. Це – підвищення рівня університетської корпоративності, зміцнення зв'язків між різними рівнями освіти, збільшення інтеграції в світовий науково-освітній простір. Інформація освіти є одним з ефективних шляхів вирішення цих проблем. Покращення технічних засобів комунікацій спричинило значний прогрес в інформаційному обміні. Розвиток комп'ютерних засобів і мереж телекомунікацій привело до появи нових інформаційних технологій, які в свою чергу дали можливість створити якісно нове інформаційно-освітнє середовище як фундамент для розвитку та вдосконалення системи освіти [4].

Важливим моментом в освітній інноваційній технології є позиція студента в навчально-виховному процесі, ставлення до нього викладача. До пріоритетних віднесемо особистісно-орієнтовану, яка у центр системи освіти ВНЗ ставить студента, забезпечує йому комфортні й безпечні умови розвитку, реалізацію природних можливостей майбутніх фахівців. У цій технології особистість – головний суб'єкт, а не засіб досягнення поставленої мети. Вищезазваним вимогам відповідають новітні види навчання, оскільки переносять акценти із пасивного засвоєння студентами знань на їх здобування, а викладачам дають можливість використовувати широку шкалу оцінювання знань.

Інновація сама по собі означає впровадження нових форм, способів і вмінь у сферу навчання, освіти та науки. Стосовно педагогічного процесу інновація означає введення нового в цілі, зміст, методи і форми навчання та виховання, організацію спільної діяльності викладача і студента. Підготовка студентів до життя в світі, який постійно змінюється – є головною ціллю інноваційних технологій навчання. Тому сучасна вища школа повинна стати передовою лінією по застосуванню інформаційних технологій, де майбутні спеціалісти отримують не тільки необхідні знання, але й пронизаються духом сучасного інформаційного суспільства. Модернізація та інтенсифікація освіти вимагає впровадження таких інноваційних технологій, ціллю яких є творче виховання особистості в інтелектуальному та емоційному вимірах [3].

Такими інноваційними технологіями є: проектування, проблемне навчання, розвиваюче навчання, тестова система, ігрове навчання, занурення в іншомовну культуру, навчання в співробітництві, самоосвіта та автономія, інтеграція, а також дослідницькі та інформаційно-комунікативні технології. Під технологією проблемного навчання розуміють таке навчання, яке вимагає самостійного рішення пізнавальних і творчих завдань через критичне переосмислення та збільшення знань та вмінь.

Проектування (метод проектів) є одним із ефективних засобів активізації студентів в процесі вивчення іноземної мови. Навчальний проект – це комплекс пошукових, дослідницьких, розрахункових, графічних та інших видів робіт, які виконує студент самостійно з ціллю практичного або теоретичного рішення поставленої проблеми. Проектний метод допомагає розвивати мовні та інтелектуальні здібності, стабільну зацікавленість у вивченні мови, необхідність у самоосвіті. Реалізація проектного і дослідницького методів на практиці призводять до зміни позиції викладача. Він перетворюється з носія готових знань в організатора пізнавальної діяльності. Знання і кваліфікація мають першочергове значення в житті людини в умовах інформаційного суспільства. Щоб бути в курсі розвитку

світової науки, необхідно вивчати першоджерела на мові авторів. Тому, підвищення значимості іноземної мови, її необхідність впливають на зміст, завдання і динаміку навчання. Інформаційно- комунікативні технології є могутнім засобом навчання, контролю та управління навчальним процесом. Сучасному суспільству потрібні освічені, кваліфіковані спеціалісти, які відзначаються мобільністю, динамізмом, конструктивністю; які, з однієї сторони, є справжніми патріотами своєї Батьківщини, а, з іншої сторони, здатні поважати культуру, наукові досягнення, традиції країн і народів.

Інтернет-ресурси – це зручний засіб знайомства з культурою інших країн та народів, спілкування, отримання інформації, невичерпне джерело навчального процесу. Саме тому, концепція інформаційно-освітнього середовища, яка розглядається в тісному зв'язку з системою розвиваючого навчання, лежить в основі системного підходу до реформування методів вивчення іноземної мови за допомогою використання нових інформаційних технологій. Інформаційно-освітнє середовище – це сукупність умов, які не тільки дозволяють формувати і розвивати мовні знання, вміння та навички, але й сприяють розвитку особистості студента. Педагогічна актуальність системи мовних знань та вмінь, яка формується в інформаційно-освітньому середовищі, полягає в тому, що студенту повинна бути запропонована для вивчення саме та система знань, яка йому необхідна на даному етапі його розвитку, яка надалі дасть можливість вирішувати завдання зростаючого рівня складності. Одним із найбільш поширених засобів інформаційних технологій є електронні підручники –своєрідна навчальна база-накопичувач, яка може бути сформована самими студентами. Користуючись електронними підручниками (книгами), студенти можуть переглядати тематичні відеоматеріали, документальні й художні фільми, підібрані викладачем відповідно до теми заняття. У ході виконання практичних завдань можна користуватися мультимедійними програмами, електронними та он-лайн словниками («Lingvo», «Multitran», «McMillian On-Line Dictionary» тощо), мультимедійними довідниками й енциклопедіями. Таке інформаційне

середовище допомагає створити умови, максимально наближені до реального спілкування іноземною мовою, шляхом обміну інформацією зі студентами інших країн, організувати різноманітну навчальну діяльність студентів, значно підвищувати їхню мотивацію. Одним із найбільш ефективних методів у сучасній методиці викладання іноземної мови є інтерактивний метод case-study (метод вирішення конкретних ситуацій). Цій метод стимулює у студентів розвиток навичок проблемного пошуку, спрямовує їх на закріплення нової термінології, сприяє розвитку говоріння, стимулює до читання та засвоєння додаткового автентичного матеріалу з теми.

«Мозковий штурм» (brainstorming) – один із видів діяльності, який активно застосовується у процесі виконання студентами групових завдань. На практичних заняттях з іноземної мови доцільно використовувати різноманітні форми, що передбачають активізацію творчого мислення студентів. Використання методу рольової гри як інноваційної технології в процесі викладання іноземної мови базується на ситуаціях із реального життя. Учасники отримують певні завдання – «зіграти» роль конкретного героя чи представника певної професії, виконати певні завдання, увійшовши в поданий образ. фільми, підібрані викладачем відповідно до теми заняття.

Отже, рівень інноваційної педагогічної діяльності студентів залежить від організації професійно-орієнтованого освітнього процесу вишу, ефективність якого забезпечується через системно організовану професійну підготовку майбутніх учителів технологій в умовах Науково-методичного центру підготовки учителів технологій, що працює на базі загальноосвітнього навчального закладу. Інноваційне навчання створює новий тип навчально-виховного процесу, який не обмежує особистість викладача і студента, а надає простір для творчості.

Список літератури

1. Буденко Т. Будущее образования: уроки неопределенности [Електронний ресурс] / Тетяна Буденко/ ЛІГАБізнесІнформ – Режим доступу

до ресурсу: <http://biz.liga.net/upskill /all/stati/3225018-budushchee-obrazovaniya-uroki-neopredelennosti.htm>.

2. Вища освіта в Україні: громадська думка студентів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://nf.dp.ua/2015/06/vyshcha-osvita-v-ukrayini-hromadska-dumkastudentiv/>.

3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. – К., Академія, 2004. – 352. с

4. Закон України «Про освіту» від 23 березня 100/96 ВР: Законодавство України про освіту: Зб. Законів. – К: Парламент вид-во, 2002.

5. Кропельницька С.О. Методи активного навчання у підготовці фахівця. [текст]: навч. посіб./ С.О. Кропельницька, І.В. Перезова – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 222с.

6. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті. К.: 2001 [Електронний ресурс]. 6. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.;

7. Роджерс К. Вопросы, которые я бы задал, если бы был учителем К. Роджерс // Семья и школа. – 1987. – № 10. – С. 20 – 25.

8. Aaron Skonnard. 5 Top Trends in Education Technology 2015 [Електронний ресурс] / Аарон Сконнард – Режим доступу до ресурсу: <http://www.inc.com/aaron-skonnard/5-top-trends-in-education-technology-2015.html>.

9. Education and Training
URL:http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_en.htm та
Europe 2020. URL: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:EN:PDF>

10. Goldman A. What skills will workers need to succeed in tomorrow's workplace? [Електронний ресурс] / Alex Goldman – Режим доступу до

pecypcy: <http://www.iftf.org/future-now/article/detail/3-new-invaluable-work-skills-for-2018>.

THE FLIPPED CLASSROOM MODEL OF TEACHING

Komisarenko Tetiana (Uman, Ukraine)

The flipped classroom model of teaching is spreading across more and more educational institutions, as it seems to better respond to the learning needs of children living in today's ever more connected world. Flipping the classroom is a win-win situation for both students and teachers. The flipped classroom is a blended learning strategy with the aim to improve student engagement and outcomes. It is not a new concept and can be equated with pedagogies such as active learning, peer instruction, case-based or problem-based learning, or, any blended learning strategy that requires students to prepare learning before they meet and engage with peers in purposeful activities. The flipped classroom has grown in popularity in higher education as a potential model to increase student engagement, leverage technology and provide greater opportunities for active learning in class.

The growing accessibility and sophistication of educational technologies opens up increasing possibilities for students to explore, share and create content. Technology can support flipped classrooms through the following affordances: capture content for students to access at their own convenience and to suit their pace of learning (e.g. lecture material, readings, interactive multimedia), curate content for students to gather their own resources. Present learning materials in a variety of formats to suit different learner styles and multimodal learning (e.g. text, videos, audio, multimedia), provide opportunities for discourse and interaction in and out of class (e.g. polling tools, discussion tools, content creation tools), convey timely information, updates and reminders for students (e.g. micro-blogging, announcement tools), provide immediate and anonymous feedback for teachers

and students (e.g. quizzes, polls) to signal revision points, capture data about students to analyse their progress and identify ‘at risk’ students (e.g. analytics) [1].

It's funny how some things in our present days seem to be stuck in the past. Take the classroom for example. The place where students spend most of their time preparing to become successful citizens in our ever more connected modern world hasn't evolved much since the pre-industrial era. Markers and whiteboards have replaced chalk and blackboards, the furniture is nicer, and maybe there's a projector in each classroom. But the setting is the same as always. The teacher has a defined space –usually in front of the classroom– where he/she makes use of markers, whiteboards, projectors, and other tools to hold a lecture. All the while, students – who sit in their own part of the classroom, neatly aligned in rows, with equal distance between them– are supposed to pay attention to that lecture, do their homework, and later reproduce most of the new information in a standardized test. You'll argue that nobody is glued to the floor, and teachers can walk around the classroom and interact with students freely. But a lot of class time is allocated to keeping students attentive to what the teacher is lecturing.

Physically, flipped classroom is the same as a normal classroom. But instead of paying attention to lectures while in class and applying the new knowledge in their homework after school, students will watch or listen to the lectures at home, before the class starts, and use the time in the classroom to do their homework. Instead of telling students what to learn, how to learn, when to learn and how to prove that they learned, teachers support them in becoming self-directed learners. While there are plenty of concerns regarding the success of a flipped classroom – how to ensure all students have access to the lectures at any time, how to create the best lectures, and even trust students to come prepared to class [2].

The classical setting of a classroom is all about the teacher and the teacher's needs. All the tools are the teacher's to use, for the best delivery of instruction. The students are merely passive receivers of information. But whoever entered a classroom knows that students are anything but passive. Their natural curiosity makes them actively seek new knowledge, and when they're passionate about a

subject they try to learn all there is to be learned about it. A student-centered approach to teaching shifts the focus from the teacher's needs to the student's. And this is what the flipped classroom model supports: when students watch or listen to lectures at home, and then solve problems and apply the new knowledge in the classroom, they get less frustration with their homework. When they don't understand a new concept, they can ask questions and get immediate targeted answers. The time spent in the classroom becomes not enough for all the conversations and collaboration that inevitably spur from exploring subjects in a deeper manner. Last but not least, students who are absent due to illness, too long a commute, or any other reason, can catch up with their peers faster and easier with the flipped classroom model than with the standard one [3].

With a ton of information available at the fingertips of whoever cares to search for it, teachers are no longer the only source of knowledge for students. But they aren't obsolete either. In fact, they are more important than ever. A flipped classroom is more demanding than the traditional one. Teachers need to identify the individual learning needs of students, making sure they all use the class time engaged with the learning process. The flipped classroom inspires teachers to offer a versatile and engaging way to share learning content, while putting more control into students' hands regarding their own learning processes.

References

1. What is the Flipped Classroom [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.uq.edu.au/teach/flipped-classroom/what-is-fc.html>].
2. Flipped Classroom Benefits for students and teachers [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://elearningindustry.com/8-flipped-classroom-benefits-students-teachers>.
3. Технология смешанного обучения Flipped Classroom [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://cdesbmt.blogspot.de/2014/02/flipped-classroom-flipped-classroom-2000.html>

TO THE QUESTION OF DISABILITIES OF FOREIGN LANGUAGES MASTERING

Svitlana Shumaeva (Uman, Ukraine)

The question of disabilities of foreign language mastering has been studied since the late 1960s and early 1970s. One of the researcher of this problem was Kenneth Dinklage who pointed out in his study that the foreign language problem was as much a pedagogy problem as a learning difficulty. He also touched the surface of this topic. Current experts in the field of learning disabilities such as Leonore Ganschow and Richard Sparks have also alluded to alternative pedagogical approaches specific to foreign language teaching. The problem remains, however, that learning disability experts do not teach foreign languages and foreign language instructors who are not trained to detect problems that are associated with learning disabilities. As a result, foreign language instructors often have difficulty identifying the learning disabled students in the classroom.

In the late 1980s and 1990s, when brain research was at the forefront of scientific publications concerning dyslexia, much attention was given to the impact of dyslexia and its implications on foreign language instruction. From that body of research literature information was disseminated regarding strategies to help learning disabled students succeed in the L2 classroom (Sparks, Ganschow, Artzer, & Patton, 1997; Sparks, Ganschow, Fluharty, Little, 1996). Recently, many other scholars have contributed to the research addressing the second language problem for learning-challenged students at the secondary and postsecondary levels.

In this connection many state organizations which were engaged in the problem of supporting and assessment the problem of second language learners was established. They are, for example, The Interstate New Teacher Assessment & Support Consortium (INTASC) and the National Council for Accreditation of Teacher Education (NCATE) which have created standards for training and

preparing secondary school foreign language teachers to handle various kinds of learners and learning styles.

As it was determined that the root of the problem is starting at the university level. Firstly, not every institutions are assigned the full responsibility of teaching under the direction of a supervisor. If the teaching assistants are not properly trained under the direction of an expert language program coordinator or teaching assistant supervisor, and are not in a second language methods course in which they would have the opportunity to study diverse learning styles, they will have no awareness of learner difficulties or the ability to identify a learning disabled student in the second language classroom.

Secondly, second language instructors can inform themselves about learning differences and disabilities by contacting their university's office of student services and, in larger schools, the office of learning disabilities. These suggestions and resources can help second language instructors make pedagogical efforts to enhance language learning.

Thirdly, the instructors should make pedagogical efforts to enhance language learning: it is possible to assist students with learning disabilities directly by adopting approaches that meet their need for multisensory input. Methodological approaches seem to be helpful to learners with a learning disability because they emphasize the importance of teaching through more than one modality.

Such researches as Gillingham, Stillman, Orton, Wilson offered to use an auditory-visual-kinesthetic (AVK) methodology for teaching reading and spelling. In 1964 Orton and Gillingham proposed a new structured, sequential, and multisensory technique designed to capitalize on the advantages of teaching written language by showing students how to make connections between the visual, auditory, and kinesthetic channels. The success of this approach is due largely to its systematic instructional techniques for teaching sound and letter pattern correspondences. In classes in which instructors employ multisensory techniques, students are engaged in kinesthetic activities that are highly interactive

and are more student-centered than instructor-centered. Instructors demonstrate grammar rather than explaining it, and they provide numerous examples that enable students to deduct rules, making learning more meaningful and lasting.

In the conclusions it is necessary to say that students with a disability that affects their foreign language learning are placed at an enormous disadvantage at the university level. Many colleges and universities do not recognize the number of students who, despite their own and their instructors' efforts, simply cannot fulfill the foreign language requirement. Studies to date have not produced adequate methods for predicting difficulties with foreign language learning. Methods or assessment procedures designed for this purpose would be enormously useful to help identify students who need modified instructional strategies or a waiver of the foreign language requirement. In order to address the difficulties experienced by students, especially those with a history of foreign language failure, a variety of methods must be applied. Teaching techniques that employ many modalities (auditory, visual, and kinesthetic) hold much promise for allowing learning disabled students to access the world of foreign language learning.

References

1. Ganschow, L., Sparks, R. L., Javorsky, J., Pohlman, J., Bishop-Murbury, A. Identifying native language difficulties among foreign language learners in college: A "foreign" language learning disability? *Journal of Learning Disability*, 1991. -24, P. 530-541
2. Use of an orton-gillingham approach to teach a foreign language to dyslexic/learning-disabled students: Explicit teaching of phonology in a second language /- January 1991, Volume 41, Issue 1, P. 96–118
3. Multilingualism, Literacy and Dyslexia: A Challenge for Educators [Електронний ресурс]: . – Режим доступу: <https://books.google.com.ua/books?id=-> (дата звернення 10.02.2018)

THE IMPLEMENTATION OF TEACHING METHODS INTO THE PROCESS OF LEARNING FOREIGN LANGUAGES

Palahuta Iлона (Uman, Ukraine)

The important part of a specialist's professional training in different spheres is learning a foreign language, which is an important part of the modern rhythm of life. Learning a foreign language is an important step, which requires a lot of efforts. It is also the key to a successful student's future. In order to achieve a high level of foreign language, it is important for a teacher to know the latest teaching methods, special educational techniques, which the teacher may choose according to students' level of knowledge, needs, interests etc. [2, p. 159-160].

The purpose of this article is to consider modern technologies in the development of teaching methods of learning foreign languages.

When the teacher chooses modern teaching methods, the following criteria should be considered:

- to create an atmosphere in which the student feels free and comfortable;
- to stimulate student's interests, to develop the desire for the practical use of a foreign language;
- to encourage the student as a whole, affecting his emotions, feelings;
- to stimulate student's linguistic, cognitive and creative abilities;
- to intensify the student, making him the important person in the educational process, who actively interacts with other participants in this process;
- to create situations in which the teacher is not a central person, the student must realize that learning a foreign language is related to his personality and interests but not to the methods and means of teaching used by the teacher;
- to teach a student to work on learning foreign language independently at the level of his physical, intellectual and emotional capabilities - at the

same time to ensure the differentiation and individualization of the educational process [1, p. 320].

The purpose of learning a foreign language in higher educational establishments at the present stage is to master students' communicative competences, which allows realizing their knowledge and skills for solving concrete communicative tasks in real life situations. Foreign language acts as a means of communication with representatives of other nations, therefore, in education; the cultural or intercultural approach in education continues to develop in the concept of «a dialogue of cultures», with the purpose of formation student's literacy. Consequently, there should not be a place for such processes in the modern university as scratching, texts in a foreign language that have no practical value for future students' lives. Students should be trained on the basis of high-quality learning material for the conscious use of a foreign language in future life and work. After all, the good knowledge of a foreign language will continue to remain one of the leading requirements of employers. Student's qualitative language training is not possible without the use of modern educational technologies.

At this stage of the methodological science development, the main method of teaching foreign languages is a communicative method. In the process of learning foreign language by the communicative method, students acquire communicative competence - the ability to use language in the specific situation. Accordingly, all exercises and tasks should be communicatively justified by the lack of information, choice and feedback. The most important characteristic of the communicative approach is the use of authentic material, which is actually used by native speakers. Sometimes the student's linguistic interaction takes place with the teacher's complicity in different forms: pairs, small groups and the whole group.

Innovative methods of teaching foreign languages are based on the humanistic approach, aimed at the development and self-improvement of a student, revealing his capacities and creative potential, creating the preconditions for the

effective improvement of the educational process in higher educational establishments.

The main principles of modern methods are:

- movement from one to another,
- purposefulness and meaningfulness of classes,
- focus on achieving social interaction in the presence of a teacher's faith in their students' success,
- the language's integration and assimilation for using knowledge from other branches of science.

Advantages of the method: students improve the skills of speech, overcoming the fear of mistakes. Disadvantages of the method: attention is not paid to the quality of the language; communicative competence is still fast reaching its limits.

The interactive method provides an opportunity to solve communicative and cognitive tasks by means of a foreign communication. The category of «interactive learning» can be defined as: a) the interaction of the teacher and student in the process of communication; b) learning solves linguistic and communicative tasks. Interactive activities include the organization and development of a dialogical speech, aimed at mutual understanding, interaction, solving problems important for every participant in the educational process.

Modern communicative methodology offers a wide introduction of active non-standard methods and forms into the learning process for better conscious learning of a material. The effectiveness of such forms of work as individual, pair, group and team work has been shown to be quite effective.

The most famous forms of pair and group work:

- internal (external) circles (inside / outside circles);
- brain storm;
- exchange of ideas (think-pair-share);
- pair-interviews and others.

Thus, we can say that the effectiveness of foreign language learning in higher educational establishments will depend on the desire and ability of teachers to take the positive experience of different scientists and practitioners regarding to the humanistic approach to learning, an understanding of the need to refuse from authoritarian and scholastic methods. The methods of learning foreign languages that are based on the humanistic approach help to reveal the creative potential of students and promote the development and self-improvement of the educational and communicative process, the formation of future conscious patriots of their country, tolerant citizens of the world.

References

1. Волкова Н.П. Педагогіка: Навч. посіб. – К.: Академвидав, 2007. – 616 с.
2. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2008. – 447 с.
3. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник/кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 1999. – 320 с.
4. Скуратівська М.О. Сучасні методи та технології викладання іноземних мов. <http://intkonf.org/skurativska-mo-suchasni-metodi-ta-tehnologiyi-vikladannya-inozemnih-mov-u-vischiy-shkoli-ukrayini/>

ІННОВАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Щербань Ірина (Умань, Україна)

Реформування системи вищої освіти в Україні сьогодні визначає одним із своїх провідних завдань забезпечення підготовки кваліфікованих спеціалістів різних галузей економіки високим рівнем володіння іноземною мовою. Науково-технічний прогрес набув рис інформаційної революції (B.Nardi, B.Schneiderman, G.Wallis). На очах сучасного покоління

відбувається перенос “епіцентру” життя суспільства з реального світу в реальність умовну, віртуальну. Це, на думку дослідників, сприяє процесам глобалізації та всесвітньої інтеграції, що, у свою чергу, призводить до зміцнення позиції англійської мови як мови інтернаціональної комунікації (О. Лопатін, С. Рогов, І. Шевченко, Р. Groot). Глобалізація науки і техніки, інноваційні процеси у сфері наукоємких напрямків сучасної техніки й технології, які сьогодні інтенсивно розвиваються, а також діяльність численних спільних підприємств науково-дослідного, науково-виробничого та виробничого характеру вимагають професійного міжкультурного спілкування фахівців технічного профілю. Без такого спілкування стає неможливим оперативний обмін інформацією, координація дій, досягнення взаєморозуміння, вироблення оптимальних і взаємоприйнятних організаційних, технічних і соціальних рішень.

Виходячи з вищесказаного, констатуємо, що особливо важливого значення набуває формування в студентів іноземної мовної компетенції. У процесі вирішення проблеми викладання іноземної мови у вищій школі на перший план виступає завдання застосування на практиці інноваційних методів навчання, що характеризуються більш гнучкою, ефективною стратегією формування фахівця на основі національного і світового досвіду; чіткою моделлю наукового й навчально-методичного забезпечення процесу навчання та засвоєння іноземної мови, а також сучасною високоефективною технологією навчання.

В науковій літературі окремі питання інноваційної діяльності в галузі освіти висвітлено за такими напрямками: вдосконалення навчально-виховного процесу у ВНЗ (З.Абасов, А.Алексюк, С.Гончаренко, І.Зайченко, І.Зязюн, В.Кремень, Н.Кузьміна, О.Савченко, Г.Сиротенко); інноваційні педагогічні технології (О.Євдокимов, М.Жалдак, І.Носаченко, В.Олійник, О.Пехота, І.Підласий, М.Поночовний, С.Сисоєва); теоретичні питання педагогічної інноватики, визначення структури, закономірностей функціонування та розвитку інноваційних процесів у педагогічних системах (О.Божко,

Л.Буркова, Л.Ващенко, І.Дичківська, І.Підласий, О.Попова, Н.Федорова); інноваційний експеримент (Ю.Гільбух, М.Дробноход).

Відбором, теоретичним осмисленням, класифікацією педагогічних інновацій займається нова галузь педагогічного знання – педагогічна інноватика (лат. *innovatio* – оновлення, зміна). Інновації в педагогіці пов'язані із загальними процесами у суспільстві, глобальними проблемами, інтеграцією (лат. *Integratio* – відновлення, об'єднання в ціле окремих елементів) знань і форм соціального буття. Нині створюється нова педагогіка, характерною ознакою якої є інноваційність – здатність до оновлення, відкритість новому.

"Інноваційну діяльність викладача іноземної мови" трактуємо як складне інтегральне новоутворення, сукупність різних за цілями та характером видів робіт, що відповідають основним етапам розвитку інноваційних процесів і спрямовані на створення та внесення майбутнім педагогом змін до власної системи роботи.

Однією з таких змін може стати запровадження елементів змішаного навчання (*Blending Learning*). *Blending Learning* – освітня концепція, в рамках якої відбувається поєднання отримання знань студентом як самостійно, в режимі он-лайн, так і через безпосередню взаємодію з викладачем. Змішана освіта дозволяє використовувати в навчанні так звані *Computer - Mediated Activities*, де медіатором освітньої активності виступають комп'ютер, онлайн - режим, мобільні пристрої та спеціальні навчальні програми / платформи / ресурси.

Дослідження О.Маккензі, проведене в 1998 р. показало, що учням легше оцінювати своє розуміння матеріалу за допомогою комп'ютерних модулів оцінки, *Blended Learning* особливо ефективно для навчання іноземним мовам, оскільки передбачає і потребу в живому спілкуванні, і необхідність в онлайн читанні, перегляді роликів, візуальному «заучуванні» слів, інтерактивності, що сприяють запам'ятовуванню [2].

У 2016 році Міністерством освіти та науки України було презентовано унікальну інноваційну технологію вивчення англійської мови, по якій зможуть безкоштовно навчатись усі українські викладачі, науковці та студенти завдяки співробітництву Міністерства науки та освіти України та Соціального проекту з вивчення англійської мови "Lingva.Skills" (Учасники: В.Ковтунець, С.Куценко, В.Зубков, П. Бех). Цей Соціальний проект зібрав понад 2 млн. заявок від українців протягом чотирьох місяців і став найпопулярнішим освітнім проектом в Україні [1].

Перевагами блендинг-освіти є налагодження ефективного тайм-менеджменту та можливість відслідковувати темп і обсяг вивчення матеріалу. Важливим плюсом є те, що один викладач може навчати необмежену кількість студентів одночасно. Змішане навчання дозволяє викладачам перерозподілити ресурси і підвищити успішність, допомагає студентам організувати та планувати роботу самостійно, незалежно отримувати та аналізувати знання, шукати та відбирати інформацію, приймати рішення, формувати навички презентації проектів, займатись самоосвітою.

Завдання викладача – скласти курс і розподілити навчальний матеріал на такий, який необхідно опрацювати на практичних заняттях, а які можна опанувати самостійно, які завдання підходять для індивідуальних занять, а які – для групової роботи над проектом. Курс навчання має складатись з двох блоків – базового та дистанційного. Дистанційний блок повинен містити проекти для роботи в групі, творчі та практичні завдання, довідкові матеріали й посилання на додаткові матеріали в мережі Інтернет, проміжні та контрольні тести, а також завдання підвищеної складності. Доцільно базовий курс викладати на очних практичних заняттях, а розширений і поглиблений пропонувати для опанування в процесі дистанційного онлайн-навчання. Важливо, щоб заняття «face-to-face» проходили у форматах захисту проектів, презентації або дискусії між студентами або з викладачем. Окреслена діяльність є системною, націленою на реалізацію нововведень на основі використання та впровадження нових наукових ідей, знань, підходів

або трансформації відомих результатів наукових досліджень і практичних розробок.

Впровадження блендинг-освіти в процес підготовки студентів-магістрантів сприятиме організації та плануванню наукової роботи самостійно, незалежному аналізу знань, пошуку та відбору інформації, формуванню навичок презентації проектів, підвищить якість наукових досліджень та розуміння академічної доброчесності, що матиме довготривалий ефект для вітчизняної та світової науки.

Список літератури

1. Англійська для вчителів, науковців і студентів "Lingva.Skills". – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/2109608-anglijskou-zagovorat-bils-ak-piv-miljona-vikladaciv.html>

2. Nuruzzaman A. The Pedagogy of Blended Learning: A Brief Review / A. Nuruzzaman // IRA International Journal of Education and Multidisciplinary Studies (ISSN 2455–2526). – 2016. – Режим доступу: <http://dx.doi.org/10.21013/jems.v4.n1.p14>

HOW TO USE “MIND MAPS” IN THE PROCESS OF TEACHING ENGLISH FOR STUDENTS OF “TOURISM” SPECIALITY

Tetiana Balanova (Uman, Ukraine)

In accordance with the modern requirements aimed at implementing the provisions of the Bologna Declaration improving the quality of future specialists' professional training requires introduction and use of educational technology as a new model for the organization of the educational process.

Intellect maps or mind-maps are a reflection of an effective way to think, remember, solve creative problems, as well as the opportunity to present and express internal processes of information processing, to make changes and to improve them. Intellect cards are a tool that allows:

- ✓ to work easier with information: remember, understand, restore logic;

- ✓ it is convenient to use for presentation of a material and visual explanation of the position to interlocutors;
- ✓ makes it easier to make decisions, create plans, develop projects.

All Mind Maps are similar in some ways. They have a natural organizational structure that radiates from the centre and use lines, symbols, words, colour, and images according to simple, brain-friendly concepts.

One simple way to understand a Mind Map is by comparing it to a map of a city. The city centre represents the main idea; the main roads leading from the centre represent the key thoughts in your thinking process; the secondary roads or branches represent your secondary thoughts, and so on. Special images or shapes can represent landmarks of interest or particularly relevant ideas.

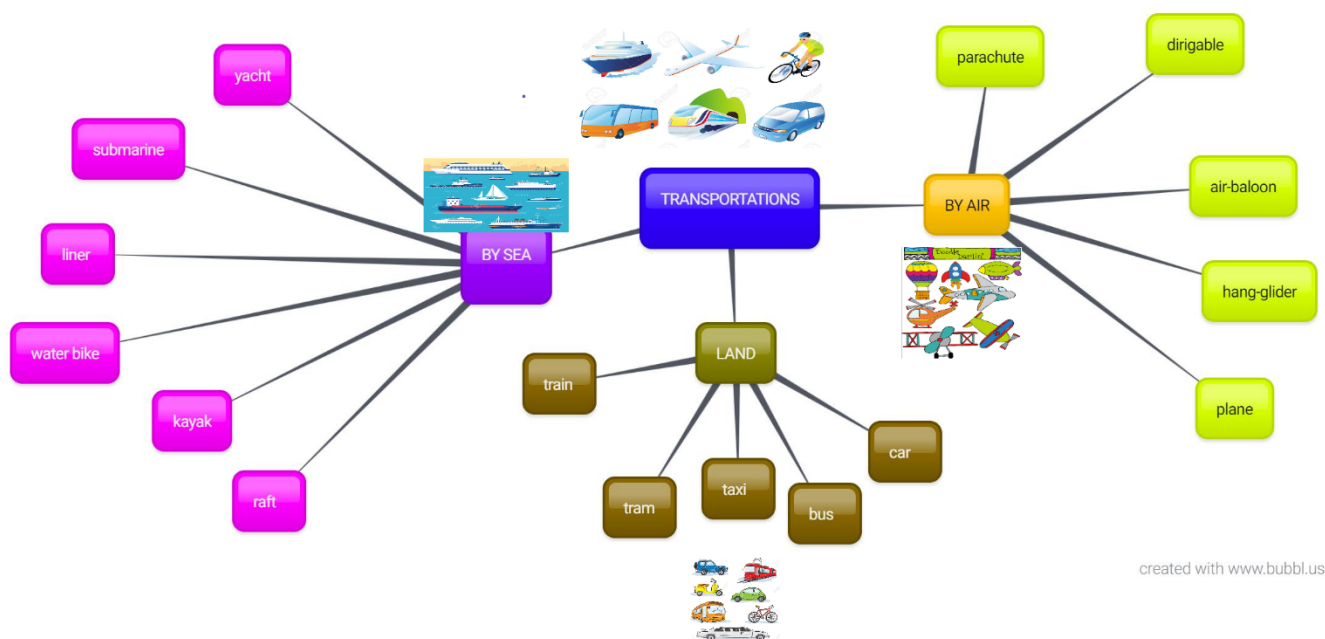
One of the greatest thing concerning Mind Maps is that you can organize your ideas, thoughts down in any order. [1]

T. Busan in his work considers the basic principles of creating Mind Maps, such as:

- ✓ always pay attention to the central image; use a variety of colours;
 - ✓ objects, for the most part, should be bulky (convex letters (Word Art), flowcharts);
 - ✓ combining all kinds of emotional and sensory perception;
 - ✓ the ability to change the size of letters, fonts, line thicknesses, and scale graphics;
 - ✓ optimal placement of elements (proportionality);
 - ✓ the ability to use arrows to determine the links between elements of the intelligence of the map;
 - ✓ encoding information and using own abbreviations;
 - ✓ adhere to the principle of one keyword per line;
 - ✓ the use of keywords over associative lines (preferably horizontally)
- [2, p. 93-95]

During English lessons, you can create intelligence maps depending on the topic, the purpose, and objectives of the lesson. The most effective results are

obtained by using Mind Maps when dealing with the lexical material. While

studying and consolidating the new vocabulary the following methods are used: Mind Maps` formation by the teacher together with the students at the lesson; Mind Maps` formation by students at a lesson individually, in a group or in pairs.

It is worthwhile to introduce the use of Mind Maps technology when teaching English for students of the speciality "Tourism". For example, when studying the topic "Tourism and Transportation", students can be asked to create their Mind Maps with a new vocabulary, so that they can remember it better.

The teacher can ask students just to draw the Map in their copybooks, and also can propose different programs to build intelligence maps during classes. These include: Google (www.coggle.it); Xmind (www.xmind.net); Freemind MindNode (www.mindnode.com); Mind42 (www.mind42.com); Mindomo Basic (www.mindomo.com) etc.

Here is the example of Mind Map created with the help of Bubble.us:

Figure 1. Mind-map «transportation»*

*Source: Developed by the author on Bubble.us

As a conclusion, we can say that the use of Mind Maps for English classes makes it possible to reduce significantly time spent on records, explanation, and translation of new or unknown words. This technology allows focusing on specific thematic blocks and improves the process of memorizing new lexical material.

Using the Mind Maps can help to develop creative thinking, makes studying the new material interesting and diverse, affects the improvement of all types of memory, forms organizational skills, and develops communicative competence in the process of learning activities.

References

1. What is Mind Mapping? Retrieved from <http://www.mindmapping.com>.
2. Buzan, T. G., Buzan, B. N. (2003). Supermyshleniye. Minsk: Popurri. p. 420.

ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF FOREIGN LANGUAGES STUDY BY MEANS OF DISTANCE LEARNING

Ihona Boichevska (Uman, Ukraine)

Recently, due to Ukraine's international relations extension and Ukraine's integration into the world community a great attention has been paid towards foreign language study. It goes without saying that the knowledge of the foreign language is an important precondition of international relations, scientific conferences, and cultural exchange. Modern society needs specialists, fluent in foreign languages either in everyday life or in professional activity. At the same time, the necessity to reform the system of education with the aim to increase the level of its quality, availability and efficiency appeared after Ukraine's involvement into the Bologna process. Therefore constructive ideas should be found to solve the problem of foreign languages study enhancement and essential

changes in traditional didactics. So, a new form of knowledge extension and acquisition appears, that is distance learning.

Distance learning is explained as an individualized process of transferring and assimilating of knowledge, skills and abilities that takes place in the context of the indirect communication of teachers with students through the use of telecommunication connection and the methodology of independent work of students with structured academic material presented in the electronic form [1]. In other words, distance learning is a process of interaction of teachers and students who are isolated in space. The main aim of distance learning is didactic dialogue encouragement of the student with the course material.

Nowadays distance learning of a foreign language is gaining wide popularity. Scientists distinguish two forms of distance learning – correspondent and telecommunication. Using the first type of distance learning letters exchange takes place. In such a way, the teacher offers theoretical material and practical tasks, which are performed by the student and sent for examination. After it the teacher evaluates the work, gives his comments and recommendations.

The telecommunication form involves the use of computer telecommunications - audio and video conferences that create the effect of “live” communication and provide conditions for the formation of speech competence. At the same time, the main disadvantage of distance learning of a foreign language can be the fact that virtual communication, for a number of psychological and pedagogical reasons, cannot be replaced in full by “live” communication.

There are several variants of foreign language distance courses. First of all, the so-called “clean” distance courses, in which students have all types of speech activities in the distance environment, and the meeting of the teacher with students is not more than once in the academic year. The second option is distance language courses of the included type, in which the periods of students’ individual work alternate with classroom classes of the traditional form, which is somewhat similar to the full-time form of the educational process.

Several advantages of foreign languages distance learning are distinguished by the scientists. They are as follows:

- 1) flexibility - students who acquire distance education, as a rule, do not attend regular classes, but study at a convenient time and in a convenient place;
- 2) modularity – the course creates a coherent understanding of the foreign language, which enables the formation of the curriculum out of certain modules;
- 3) concurrency – education takes place simultaneously with professional activity or education in another specialization;
- 4) efficiency - efficient use of training and technical facilities, the concentrated and unified presentation of information leads to a reduction in the cost of specialists training;
- 5) technological capacity - use of new achievements of information technologies in the educational process;
- 6) social equality - equal educational opportunities of foreign language study regardless of place of residence, state of health, social status;
- 7) the role of the teacher – foreign language distance education expands and updates the role of the teacher, makes him a consultant who coordinates the cognitive process;
- 8) positive impact on the student – increase of the intellectual, creative potential of the student, who studies in terms of distance education, due to self-organization, the use of modern information and telecommunication technologies, ability to make decisions independently [2].

The main tasks of foreign language distance study include: to form abilities and reading skills with the direct use of Internet materials; to improve the listening skills on the basis of adapted and authentic audio texts; to form abilities and skills of translation and referencing texts in the specialty; to improve the abilities of monologue and dialogue speech; to expand the active and passive vocabulary, to

familiarize with the vocabulary of modern foreign language; to form a stable motivation for cognitive activity.

Thus, distance learning of a foreign language is an urgent need of the present, which is characterized by certain features: flexibility, technological capacity, social equality, efficiency, positive influence on the student, etc.

References

1. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.udec.ntu-kpi.kiev.ua. – Заголовок з титульного екрану.
2. Переваги дистанційного навчання іноземної мови для студентів немовних вищих навчальних закладів [Електронний ресурс] / О.М.Галинська. – Режим доступу: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/handle/123456789/21440>. – Заголовок з титульного екрану.

СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

(КОМУНІКАТИВНИЙ ПІДХІД)

Федоренко Дарія (м. Умань, Україна)

З розвитком високих технологій, глобалізацією економіки і більш досконалою системою суспільної комунікації виникла потреба розробки нових методів викладання іноземних мов, більш дієвих та ефективних. На зміну звичному методу викладання за допомогою книг, вивчення граматики та виконання однотипних вправ, читання і перекладу текстів (грамматико-перекладний підхід) прийшла комунікативна методика. Під час застосування граматико-перекладного методу студенти вчать правильно перекладати з рідної мови на іноземну та з іноземної на рідну, а також поглиблено вивчають граматику. Однак такий студент, здатний ідеально перекладати тексти в

письмовому вигляді, не може говорити іноземною мовою. Комунікативна ж методика здатна ліквідувати ці прогалини.

Наше завдання – розглянути основні приклади прийомів викладання іноземної мови в межах комунікативного підходу до навчання. Для студентів, які вивчають іноземну мову, важливим завданням є збагачення свого словникового запасу. Для чималої кількості це стає серйозною проблемою. Хтось просто зазубрює ці слова, вибудовує асоціації, інший же запам'ятовує слова тільки після того, як почує або побачить їх де-небудь або застосує їх сам у розмові. Завданням викладача є простежити, наскільки добре студент запам'ятав нові слова. В межах традиційного (грамматико-перекладного) підходу викладачі просто опитують переклад слів. Однак існує більш ефективний метод, що розвиває як пам'ять, так і навички спілкуватися іноземною мовою.

Відповідно до нового підходу, викладач перед заняттям готує картки з новими словами і розкладає їх так, щоб не було видно слів, потім студенти діляться на кілька груп по 2 людини. Перший студент, витягаючи картку, бачить слово, яке він намагається пояснити іноземною мовою своєму партнеру. Другий студент повинен здогадатися, яке слово пояснює перший студент, а потім назвати його на іноземній мові. Таким чином, студенти самі пояснюють один одному слова, що змушує їх «відчути» дані слова - тобто це вже не є механічним запам'ятовуванням (слово-переклад). Так нові слова краще засвоюються студентами.

Ще одним способом перевірки рівня підготовки студентів є наступна гра з використанням презентації, підготовленої в Power Point. Викладач демонструє на слайдах пояснення нових слів на іноземній мові. Перший студент, який назве це слово, отримує один бал. Хто набере більше балів, перемагає (якщо гра проводиться в навчальному закладі, то можна за це поставити оцінку). Завдяки духу суперництва студенти будуть вдома краще вчити слова аби потім вигравати на заняттях. Крім того, процес перевірки нових слів знову проходить без переходу на рідну для студентів мову, що

дуже важливо, так як необхідно повне занурення в мову, щонайменше, в межах заняття [1; 81].

Для кращого сприйняття студентами іноземної мови на слух можна організувати перегляди різних відео (фільмів, мультфільмів) - як адаптованих, так і оригінальних (для студентів з більш високим рівнем володіння іноземною мовою). Однак необхідно перевірити, що студенти зрозуміли з переглянутого матеріалу. Для цього можна обговорювати відео, задавати студентам питання, просити висловити їх свою думку щодо побаченого.

Багато критиків комунікативного підходу зазначають, що під час його використання зовсім не приділяється час на вивчення граматики або в недостатньому обсязі. Насправді це зовсім не так. Граматика вивчається інтенсивно, але процес подачі інформації відбувається дещо в іншому вигляді. Після пояснення викладачем нової теми, студенти діляться на кілька груп (кількість груп визначає сам викладач). Після цього, викладач дає завдання кожній групі (однакове для всіх членів групи) на опрацьовану тему. Студенти в групі виконують це завдання самостійно, потім всередині групи дискутують на тему виконаної справи і аргументують свій вибір. Важливо, що все це відбувається на іноземній мові. Таким чином, студенти не тільки показують знання граматичної теми, а й вчаться висловлювати свою думку іноземною мовою. В кінці заняття, кожна група представляє викладачеві свої відповіді. Викладач перевіряє і коментує помилки на іноземній мові [3; 4].

Працювати з текстами, використовуючи комунікативний підхід до навчання мови також можливо. Наприклад, після опрацювання тексту можна його обговорити, студенти висловлюють свою думку в межах теми. Також існує й інший варіант - поділити студентів на групи (розмір групи визначає викладач, рекомендована кількість осіб в групі - 2-3) і членам кожної групи дати різні тексти на одну і ту ж тематику. Наприклад, перший студент отримує текст про систему освіти в США, другий студент - про систему освіти в Британії, третій - в Україні. У своїй групі студенти повинні

переказати один одному короткий зміст тексту, а потім скласти порівняння систем освіти в кожній з цих країн і в усній формі презентувати це іншим студентам [4; 25]. Таким чином, студенти вчаться виділяти найважливішу інформацію в тексті, взаємодіяти в групі, а також відтворювати отриману інформацію на іноземній мові.

В якості факультативних заходів викладач може розробити різноманітні спільні проекти. Наприклад, кожен студент повинен підготувати презентацію в Power Point і розповісти її на іноземній мові. Але саме розповісти, а не прочитати. І, нарешті, можна організовувати бесіди з носієм мови по Skype - це один з найефективніших способів вивчити іноземну мову. Адже розмова сприяє володінню мовою. Класичний граматико-перекладний метод навчання орієнтований на наукове дослідження мови: він забезпечує поглиблене розуміння граматичної структури, стійкі навички письма [2; 157]. Комунікативний метод - прикладний, він направлений на успішний розвиток навичок говоріння, створює у людини додаткову мотивацію до вивчення мови, яка і забезпечує зацікавленість учня в заняттях, а значить, їх ефективність і результативність.

Список літератури

1. Панюшкіна О.А. Некоторые особенности преподавания иностранного языка с использованием информационных технологий в современных условиях // Обучение и воспитание: методики и практика 2013/2014 учебного года. Сборник материалов VII Международной научно-практической конференции (г. Новосибирск, 2 октября 2013 г.) Новосибирск: ЦРНС, 2013. — с. 79—85.

2. Палагутина М.А. Инновационные технологии обучения иностранным языкам // Проблемы и перспективы развития образования. Материалы международной научной конференции (г. Пермь, апрель 2011 г.) Т. 1. Пермь: Меркурий, 2011. — С. 156—159.

3.Павловская И.Ю. Методика преподавания иностранных языков. Обзор современных методик преподавания 2-е изд., Изд-во С.-Петербург Унта 2003. — С. 3—4

4.Мильруд Р.П., Максимова И.Р. Современные концептуальные принципы коммуникативного обучения ИЯ//Иностранные языки в школе, № 4, 2000г.

ТЕХНОЛОГІЯ «TASK-BASED LEARNING AND TEACHING»

НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Ольга Свиридюк (Умань, Україна)

Ми всі опановуємо знання по-різному, тому в процесі вивчення іноземної мови можуть використовуватися різні технології і підходи, а не тільки традиційний метод, який в англо-американській традиції називають Presentation – Practice – Production, або скорочено PPP, представляє собою трьохетапну модель навчання, що включає пояснення, виконання вправ і практичне застосування вивченого. Однією з альтернатив може стати – технологія навчання, заснована на виконанні завдань без традиційного підготовчого пояснення і тренування мовного явища. Цю технологію можна назвати «дзеркальним відображенням» традиційної схеми, і не тільки в частині послідовності роботи з мовним матеріалом, але і в принципі його відбору, представлення та організації.

В англо-американській традиції вона отримала назву Task Based Learning and Teaching, або в перекладі на українську мову «завдання орієнтованого навчання та викладання». У цій технології, яку ми будемо розглядати далі, мова виступає не як вправа, а як інструмент виконання завдання, тобто є інструментом досягнення мети (як і в реальному спілкуванні: мова – засіб комунікації). Ця технологія відображає природний

процес засвоєння мови: спочатку ми відчуваємо потребу сказати щось, потім намагаємося це сказати, потім говоримо і намагаємося зробити свою мову кращою [1].

Мова для нас спочатку постає цілісним явищем, а потім виокремлю його складові: лексика, граматики і ін. Мета вчителя - створити можливість для використання якоїсь мови. Цього можна домогтися, тільки відійшовши від тотальної зосередженості на формах і структурах.

У традиційною методикою зазвичай після знайомства з новим лексичним або граматичним матеріалом відбувається його «відпрацювання». А при виконанні завдань в форматі представляється нами технології навчаються доводиться використовувати мову як єдине ціле, не замислюючись про тренування конкретних явищ.

Такий підхід аж ніяк не означає повної не уваги до правильності мовного матеріалу і відсутність допомоги з боку викладача, але тут робота з мовним матеріалом лише супроводжує виконання завдання. Наприклад, традиційна рольова гра, яка найчастіше на занятті затівається як діалог, не є завданням в форматі технології «завдання орієнтованого навчання та викладання», якщо тільки не має своїм результатом досягнення будь-якої домовленості чи вирішення конкретного завдання.

Завдання в форматі розглянутої нами технології є вид діяльності, при якому досліджувана мова використовується з комунікативною метою для досягнення якогось результату [2, с. 23]. Це робочий план для учнів, завдання сконцентровані на змісті, а не на формі, мають відповідний рівень складності і забезпечують активну роль студентів. При їх виконанні задіяні всі знання і вміння студентів з іноземної мови, потрібна участь усіх їхніх розумових процесів (відбір, класифікація, упорядкування, оцінка).

Будь-яке завдання, розроблене за технологією «завдання орієнтованого навчання та викладання», засноване на наявності «пробілу», який необхідно заповнити. Перший вид «пробілу» – пропуск інформації (передача інформації від однієї людини до іншої), наприклад, групова робота по відновленню

пропущеної частини інформації. Другий – пропуск аргументу (використання висловлювання за допомогою узагальнення, практичне міркування, поняття взаємин), наприклад, вправа на вибір кращого варіанта дії за допомогою діалогу, обговорення. Ще один вид – пробіл думки (поділитися думкою, почуттями, ставленням з якоїсь значущої теми), наприклад, дискусія на соціальну тему.

Результати виконання таких завдань не мають прямого відношення до мовних явищ. Навчання мови здійснюється в процесі спілкування і взаємодії учнів. Мова засвоюється не як набір мовних явищ, а в своєму «соціальному контексті», тобто асоціюється з ситуацією спілкування, в якій ті чи інші лексичні і граматичні одиниці типово вживаються його носіями. Ситуації в рамках виконання проектів за технологією «завдання орієнтованого навчання та викладання» виникають в процесі комунікації природньо і дійсно є ситуаціями реального спілкування, а не псевдокомунікативними, створюваними навмисно з навчальною метою.

Саме тому стадія створення мовного висловлювання в цій технології перенесена в самий початок: мовне висловлювання створюється без опори на пояснення і повторення, як в процесі спілкування. Студент сконцентрований на змісті висловлювання, а не на його формі. Навчання за допомогою спілкування забезпечує особисту залученість (так як учасники говорять те, що вважають за потрібне, значущим), а це неодмінна умова мотивації до вивчення іноземної мови та «половина успіху». Технологія «завдання орієнтованого навчання та викладання» дає учням теж повну свободу у виборі мовних засобів для виконання завдання. У викладача повинна завжди бути можливість вибрати завдання і поміняти їх по ходу справи. А оцінювати виконання завдання повинні самі студенти. Ще одна істотна перевага технології «завдання орієнтованого навчання та викладання» полягає в тому, що студенти можуть застосувати фактичні знання з різних галузей [3].

Ще одна істотна перевага технології «завдання орієнтованого навчання та викладання» полягає в тому, що студенти можуть застосувати фактичні

знання з різних областей, які вони отримали на рідній мові, в мовлення іноземною мовою. Специфікою цієї технології є також використання автентичних матеріалів (взятих з реального життя, а не спеціально створених в навчальних цілях). До одного з недоліків цієї технології багато методистів відносять істотний «нахил» у бік говоріння. Можливо, для тих, хто тільки почав вивчення іноземної мови, ця технологія не підходить, так як вони більше націлені на пізнання мовних явищ, а технологія «завдання орієнтованого навчання та викладання» – на «вихід» (мовне висловлювання).

Самим спірним моментом цієї технології є питання про те, коли доцільніше проводити оцінювання результату (на основному етапі або під час роботи з мовним оформленням тексту), і які критерії оцінки (адже для різних завдань, які виконуються в одному ланцюжку, вони різні). Головне – це оцінювати виконання комунікативного завдання, а не правильність використання мовного матеріалу, як це буває в традиційній методиці. Можна припустити, що подібне зміщення акценту знімає певні психологічні труднощі учнів, яких зазвичай стримує підсвідомий страх зробити помилку в процесі мовлення іноземною мовою, забезпечуючи, таким чином, успішність його вивчення. Саме з цих причин технологія «завдання орієнтованого навчання та викладання» стала популярним засобом розвитку швидкості розмовної мови і вмотивованої впевненості.

Список літератури

1. Task-based learning (TBL). URL: https://www.slideshare.net/hulyagulek1993/task-based-language-teaching-tblt?qid=0a9130ce-54bf-4774-9781-cd9cdf5425a2&v=&b=&from_search=1
2. Willis J. A Framework for task-based learning. Harlow: Longman, 1996.

3. Цаликова И. К. Технология Task-Based Teaching and Learning на занятиях по иностранному языку / И. К. Цаликова, Е. А. Юринова, С. В. Пахотина. // Иностранный язык как часть профессиональной подготовки. – Тюмень. – 2016. Вип. 3. – С.69-74.